

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

C 15

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 54

18 ianuarie 2011

<u>Numărul informării</u>	Cuprins	Pagina
	I Rezoluții, recomandări și avize	
	REZOLUȚII	
	Comitetul Regiunilor	
	A 86-a ședință plenară din 5 și 6 octombrie 2010	
2011/C 15/01	Rezoluția privind summitul de la Cancun privind schimbările climatice. Contribuția CoR la CCONUSC COP 16 (29 noiembrie-10 decembrie 2010)	1
	AVIZE	
	Comitetul Regiunilor	
	A 86-a ședință plenară din 5 și 6 octombrie 2010	
2011/C 15/02	Aviz prospectiv al Comitetului Regiunilor privind rolul autorităților locale și regionale în cadrul viitoarei politici de mediu	4
2011/C 15/03	Avizul Comitetului Regiunilor privind contribuția politicii de coeziune la strategia Europa 2020	10
2011/C 15/04	Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „Măsurarea progreselor – dincolo de PIB”	17

RO

Preț:
4 EUR

(continuare în pagina următoare)

<u>Numărul informării</u>	<i>Cuprins (continuare)</i>	<i>Pagina</i>
2011/C 15/05	Avizul Comitetului Regiunilor privind „Mobilizarea investițiilor private și publice în vederea relansării economice și realizării unei transformări structurale pe termen lung: dezvoltarea parteneriatelor public-privat”	23
2011/C 15/06	Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „O strategie pentru zona geografică Marea Nordului – Canalul Mânecii”	26
2011/C 15/07	Avizul Comitetului Regiunilor privind Agenda digitală pentru Europa	34
2011/C 15/08	Avizul Comitetului Regiunilor privind Combaterea lipsei de adăpost	41
2011/C 15/09	Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „Punerea în aplicare a politicii europene de vecinătate și, în special, a inițiativei privind parteneriatul estic: modernizarea, reformele și capacitatea administrativă a autorităților locale și regionale din Republica Moldova”	46
2011/C 15/10	Avizul Comitetului Regiunilor privind administrația locală și regională din Georgia și dezvoltarea cooperării dintre Georgia și UE	51

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

COMITETUL REGIUNILOR

A 86-A ȘEDINȚĂ PLENARĂ DIN 5 ȘI 6 OCTOMBRIE 2010

Rezoluția privind summitul de la Cancun privind schimbările climatice. Contribuția CoR la CCONUSC COP 16 (29 noiembrie-10 decembrie 2010)

(2011/C 15/01)

COMITETUL REGIUNILOR,

Cu privire la necesitatea stringentă ca UE să facă noi progrese în ceea ce privește agenda climatică globală

1. reamintește angajamentul său, declarat în rezoluția cu privire la **Summitul de la Copenhaga privind schimbările climatice**, adoptată la sesiunea plenară a CoR din iunie 2009;

2. își reafirmă deplina susținere față de un **acord internațional privind schimbările climatice** cu obiectivul de a limita încălzirea globală la maximum 2 grade Celsius până în 2012;

3. își exprimă regretul că, în ciuda **atenției mondiale asupra problemei schimbărilor climatice** și a preocupărilor față de mediu în perioada premergătoare Summitului de la Copenhaga, acordul obținut nu a reușit să se ridice la nivelul așteptărilor unei multitudini de actori crucial pe scena politicilor privind schimbările climatice, din UE, printre care se numără și autoritățile locale și regionale;

4. sprijină eforturile Comisiei Europene de a asigura un **acord internațional cu caracter obligatoriu privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră** și face apel la UE să-și facă auzită o voce unică și fermă la CCONUSC COP 16 în Cancun, în conformitate cu spiritul și contextul Tratatului de la Lisabona, reasumându-și rolul de lider în negocierile internaționale privind schimbările climatice;

5. recunoaște că obiectivele UE privind schimbările climatice pot fi realizate numai dacă, pe de o parte, viitoarele **reduceri**

ale emisiilor vor fi distribuite echitabil în întreaga comunitate internațională, luându-se în considerare diferențele în ceea ce privește capacitățile și pozițiile de plecare ale țărilor și regiunilor și, pe de altă parte, se va obține un consens mondial privind adoptarea unor măsuri decisive, susținute de standarde minime comune pentru monitorizare, raportare și verificare sistematice (MRV);

6. recunoaște necesitatea de a face mai multe progrese în combaterea schimbărilor climatice în cadrul UE, de a **stabilii** în continuare **obiective ambițioase** și de a consolida și promova succesele obținute în punerea în aplicare a acestora, în special la nivel local și regional, și solicită Consiliului și Comisiei să-și adapteze și să-și consolideze strategia privind politica climatică a UE în cazul în care nu se va obține un tratat internațional privind schimbările climatice;

7. speră în special că se va obține un **acord privind arhitectura necesară** pentru chestiuni precum adaptarea, atenuarea, finanțarea, reducerea emisiilor cauzate de despăduriri (REDD), reducerea volumului transportului aerian și maritim internațional, stabilirea unor noi mecanisme pentru piața cotelor de emisii, precum și sprijinul pentru cele mai afectate țări în curs de dezvoltare și subdezvoltate;

Cu privire la rolul esențial al autorităților locale și regionale

8. își reiterează **angajamentul ferm față de obiectivele 20-20-20 ale UE** și îndeamnă toate nivelurile de guvernare subnaționale din lume să investească în combaterea schimbărilor climatice, să sensibilizeze publicul, să mobilizeze sprijinul politic al publicului, investițiile întreprinderilor și resursele de finanțare și să motiveze producătorii și consumatorii să-și schimbe comportamentul, pentru a realiza o mai mare eficiență a utilizării resurselor și o economie mai ecologică;

9. subliniază că un instrument foarte important în combaterea schimbărilor climatice l-ar putea reprezenta un „**Pact teritorial** al autorităților locale și regionale pentru Strategia Europa 2020”, deoarece obiectivele unei Europe eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor pot fi realizate în mod eficace numai pe calea unui parteneriat strâns între nivelul de guvernare european, cel național, cel regional și cel local, pe baza principiului subsidiarității;

10. este pregătit să **ridice obiectivul la 30 %**, cu respectarea anumitor condiții;

11. ia notă de analiza Comisiei privind posibilitățile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră **cu mai mult de 20 %**. Comitetul regretă că, pe baza acestei analize, Comisia consideră că, în prezent, condițiile nu sunt favorabile unei creșteri unilaterale la 30 % a obiectivului de reducere al UE, precum și faptul că, deocamdată, Comisia nu urmărește alte inițiative politice în acest sens;

12. subliniază eforturile orașelor și regiunilor din Europa care au adoptat strategii locale sau regionale privind clima și energia, cu obiective specifice de atenuare a schimbărilor climatice, și au semnat **Pactul primarilor**, care are ca obiectiv reducerea emisiilor de CO₂ cu cel puțin 20 % până în anul 2020;

13. îndeamnă Consiliul și Comisia Europeană să **implice CoR în procesul** preliminar participării la CCONUSC COP 16 de la Cancún, pentru a se asigura recunoașterea deplină și corespunzătoare a rolului jucat de autoritățile locale și regionale în punerea în aplicare a măsurilor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea;

Cu privire la integrarea în practicile uzuale a preocupărilor cu privire la schimbările climatice și a economiei cu emisii reduse de CO₂ în toate sectoarele

14. consideră că atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea trebuie să **devină o parte a practicii uzuale** în toate politicile-cadru UE existente, ca obiectiv explicit, inclusiv în politicile UE pentru agricultură și dezvoltare rurală, politicile privind evitarea despăduririlor, transporturile, biodiversitatea, gospodărirea apei și gestiunea deșeurilor, precum și în programele de finanțare din domenii precum politica de coeziune, politica industrială, politica agricolă și politica UE de cooperare pentru dezvoltare;

15. solicită Comisiei Europene să materializeze promisiunile privind **un pachet cuprinzător privind transportul și schimbările climatice** și reamintește că includerea transportului aerian și maritim într-un sistem global de comercializare a cotelor de emisii va reprezenta un important pas în direcția reducerii emisiilor de CO₂; consideră că acest pachet trebuie să ia în considerare situația specială a insulelor și a regiunilor ultraperiferice, foarte dependente de transporturile aeriene și maritime, și să caute un echilibru între reducerea emisiilor de CO₂ și costurile enorme ce derivă din adoptarea, în aceste regiuni, a unor măsuri de combatere a schimbărilor climatice;

16. consideră că UE trebuie să lanseze proiecte specifice care să sprijine tranziția către o **economie cu emisii reduse de CO₂**, bazate pe Strategia Europa 2020 pentru creștere durabilă („noua ordine ecologică”), având ca obiectiv să devină cea mai ecologică regiune din lume;

17. consideră că politica energetică a UE trebuie să ofere un impuls decisiv **inovării în domeniul reducerii emisiilor și eficienței energetice**, astfel încât inovarea, eficiența energetică

și utilizarea timpurie a noilor tehnologii să consolideze rolul de lider al întreprinderilor europene în sectoarele-cheie ale economiei ecologice;

18. reamintește că, dacă se dorește realizarea unor economii de energie în conformitate cu obiectivele 20-20-20 ale UE, vor fi necesare **investiții substanțiale** în sectoare precum industria, transporturile, locuințele, precum și în clădirile publice și comerciale;

19. consideră că o taxă pe emisiile de dioxid de carbon sau o formă de impozitare a emisiilor ar putea fi un instrument util atât pentru crearea de stimulente pentru utilizarea mai redusă și mai curată a energiei, cât și pentru generarea resurselor financiare necesare schimbărilor care se impun pentru combaterea schimbărilor climatice;

20. propune de aceea crearea unor **noi instrumente**, sub forma unor linii prioritare în cadrul fondurilor structurale sau sub forma unui fond separat pentru investiții energetice;

21. este convins că tranziția către o economie cu emisii scăzute de CO₂ trebuie să aibă loc într-un mod **responsabil din punct de vedere social și viabil din punct de vedere economic**, prin menținerea și, dacă este necesar, adaptarea locurilor de muncă existente, în paralel cu noile locuri de muncă „ecologice” a căror creare este preconizată;

22. recomandă încheierea de **parteneriate strategice public-privat**, cum ar fi alianțele între întreprinderile mici și mijlocii și autoritățile locale și regionale, în vederea dezvoltării și aplicării tehnologiilor pentru scăderea emisiilor și invită totodată localitățile și regiunile să încheie acorduri privind acțiunile la nivel local în domeniul climei între parteneri publici și privați, care să stabilească măsuri concrete în acest domeniu, astfel încât să se realizeze obiectivul 20-20-20;

Asumarea rolului UE de lider la nivel global în protecția climei: guvernanta pe mai multe niveluri și acordarea de competențe bugetare pentru ALR

23. subliniază că o acțiune eficace a UE împotriva schimbărilor climatice necesită o **coordonare a eforturilor** între nivelurile local, regional, național, european și global;

24. subliniază importanța luării în considerare a rolului autorităților locale și regionale în lupta împotriva schimbărilor climatice. În acest sens și aplicând totodată principiul subsidiarității, subliniem necesitatea de a avea în vedere aceste niveluri de autoritate, întrucât printre atribuțiile acestora se numără elaborarea planurilor de atenuare, de adaptare, precum și a altor activități la nivel regional și local, de cea mai mare importanță în combaterea schimbărilor climatice;

25. observă că, întrucât **zonele urbane** produc 75 % din emisiile de CO₂, orașele se găsesc în prima linie a eforturilor de combatere a schimbărilor climatice și atrage atenția asupra faptului că absența unui acord asupra unor obiective obligatorii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la Copenhaga impune autorităților locale și regionale o răspundere deosebit de dificilă de a demara acțiuni decisive și urgente pe frontul adaptării la schimbările climatice și atenuării acestora. **Pactul primarilor** reprezintă un pas important în direcția cea bună;

26. subliniază că viziunea UE asupra **sinergiilor dintre politicile pentru o economie ecologică și cele împotriva schimbărilor climatice** ar putea fi o sursă de inspirație pentru restul lumii, dacă potențialul autorităților locale și regionale este pe deplin recunoscut și sporit;

27. subliniază faptul că o astfel de viziune ar trebui să cuprindă o **gamă integrată și inovatoare de măsuri** în domeniul transporturilor, construcțiilor și generării de energie, reprezentând o nouă revoluție industrială care să implice locuințele individuale în producția de energie;

28. solicită Comisiei Europene și Consiliului să reia în numele UE **un rol conducător credibil și pe termen lung** în procesul politic global privind schimbările climatice, prin elaborarea și consolidarea de competențe, capacități și instituții la nivel local, subnațional, național sau regional și îndeamnă Comisia Europeană să promoveze această abordare în relațiile sale cu partenerii de la nivel global;

29. crede cu tărie în potențialul autorităților locale și regionale europene de a contribui la rolul conducător al UE pe plan global, oferind un exemplu de urmat, și de aceea așteaptă cu interes să demareze lucrul la noul **Memorandum de înțelegere cu Conferința primarilor din SUA**, pentru a asigura obținerea de rezultate concrete de către administrațiile locale din UE și SUA în domeniul atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea;

30. recomandă cu fermitate organizarea unor **cursuri de formare** pentru ALR privind modalitățile de contracarare a schimbărilor climatice de la nivelul cel mai de jos, precum și a unor **campanii de sensibilizare** pentru cetățeni cu privire la schimbările climatice;

31. recomandă cu tărie punerea unui accent deosebit pe integrarea în practicile uzuale a considerațiilor privind schimbările climatice în cadrul **bugetului de la toate nivelurile de guvernare** și, în acest scop:

- a) repetă că autoritățile locale și regionale trebuie să primească cât mai curând **instrumente europene adecvate** pentru susținerea eforturilor locale și regionale de combatere a schimbărilor climatice. Trebuie adaptate condițiile-cadru naționale pentru finanțare și ar trebui facilitat accesul la împrumuturi de la Banca Europeană de Investiții;
- b) observă că recenta criză financiară creează o presiune suplimentară asupra bugetelor locale. De aceea, subliniază utilitatea unor **subvenții și stimulente** bine concepute pentru ca autoritățile locale și regionale să promoveze eficiența energetică, politicile pentru energie durabilă și proiectele privind energia din surse regenerabile; solicită consolidarea **programului „Energie inteligentă pentru Europa”**, care să fie totodată mai bine adaptat pentru a face față nevoilor în curs de evoluție ale autorităților locale și regionale;
- c) recomandă ca viitoarea **revizuire a bugetului UE** să transforme provocările privind schimbările climatice într-o **prioritate transversală** în cadrul sistemelor de finanțare existente, cum ar fi fondurile structurale, PAC și programele-cadru de cercetare și dezvoltare tehnologică;

d) propune ca o parte substanțială din **veniturile** obținute prin sistemul european de comercializare a cotelor de emisii să fie pusă la dispoziția autorităților locale și regionale pentru a pune în practică măsuri de atenuare a schimbărilor climatice și adaptare la acestea la nivel local și sugerează ca **finanțarea** de pe piața internațională a cotelor de emisii să fie, de asemenea, utilizată pentru a sprijini proiecte din țări în curs de dezvoltare;

e) reamintește rolul important pe care-l au **fondurile structurale UE** de a reduce decalajele și de a permite tuturor regiunilor să beneficieze de triunghiul cercetare-inovare-investiție inteligentă pentru a corecta ineficiențele structurale;

Apelul autorităților locale și regionale către stabilirea de contacte și de parteneriate la nivel global cu privire la agenda referitoare la schimbările climatice

32. solicită promovarea și dezvoltarea **activităților în parteneriat** ale statelor membre UE cu autorități locale și regionale din țările emergente sau în curs de dezvoltare și îndeamnă, în acest context, autoritățile locale și regionale europene să pornească de la acquis-ul actual de **cooperare descentralizată** și să-l extindă pentru a colabora cu autoritățile de la nivel subnațional din țările în curs de dezvoltare pentru a spori gradul de sensibilizare, pentru a intensifica schimbul de bune practici și transferul de tehnologii și pentru a se asigura că angajamentele financiare luate la Copenhaga sunt investite în mod eficient;

33. consideră că se impune o **mai mare convergență** a eforturilor naționale și internaționale de combatere a schimbărilor climatice și a reducerii biodiversității, într-o manieră de sprijinire reciprocă, optimizând astfel posibilitățile apărute în cadrul proceselor globale aflate în desfășurare în contextul convențiilor internaționale;

34. solicită UE să sprijine includerea tot mai frecventă a abordărilor bazate pe ecosisteme în cadrul **finanțării CCONUSC**, printre care se numără Programul ONU de reducere a emisiilor generate de despădurire și degradare (REDD/REDD+), dorindu-se extinderea acestui program astfel încât să cuprindă nu numai **păduri**, ci și alte ecosisteme, cum ar fi **zonele umede**;

35. își reiterează angajamentul față de obținerea unui **acord internațional cu caracter obligatoriu** și insistă asupra faptului că guvernele naționale nu-și vor putea realiza obiectivele decât cu **implicarea activă a autorităților locale și regionale**;

36. îl mandatează pe președintele său să **transmită prezenta rezoluție** președintelui Consiliului European, Președinției belgiene a UE, Comisiei Europene, Parlamentului European, Comitetului Economic și Social European, precum și CCONUSC.

Bruxelles, 6 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

AVIZE

COMITETUL REGIUNILOR

A 86-A ȘEDINȚĂ PLENARĂ DIN 5 ȘI 6 OCTOMBRIE 2010

Aviz prospectiv al Comitetului Regiunilor privind rolul autorităților locale și regionale în cadrul viitoarei politici de mediu

(2011/C 15/02)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că autoritățile locale și regionale ar trebui să joace un rol sporit în formularea politicii de mediu a UE, întrucât implicarea acestora garantează o mai bună punere în aplicare și asumarea obiectivelor. Metodele inovatoare din domeniul guvernării pe mai multe niveluri, printre care se numără utilizarea platformelor și rețelelor existente, vor promova o angajare activă a autorităților locale și regionale. Pactul primarilor ar putea fi considerat o referință în acest sens, conceptul acestuia putând fi extins la alte domenii esențiale ale politicii europene de mediu;
- invită Comisia Europeană să examineze posibilitatea de a participa la organizarea unui forum anual privind atât problemele locale și regionale, cât și soluțiile în ceea ce privește aplicarea legislației UE privind mediul și solicită Parlamentului European să asocieze CoR la dezbaterile acestuia cu Comisia Europeană privind punerea în aplicare a legislației de mediu europene;
- invită statele membre să garanteze că se respectă repartizarea internă a competențelor și că sunt instituite proceduri clare privind consultarea cu autoritățile locale și regionale, inclusiv constituirea de „echipe tematice/de transpunere” („*dossier/transposition teams*”) formate din experți din administrațiile naționale, regiuni și asociații ale autorităților locale, care să conlucreze pe durata întregului ciclu de elaborare a politicilor;
- susține un cadru general și obligatoriu pentru inspecțiile de mediu. Forma și conținutul exact al inspecțiilor ar trebui stabilite însă la nivel național și ar trebui dezvoltate la nivel local și regional, pe baza principiilor generale instituite la nivelul UE și la nivelurile de guvernare inferioare;
- subliniază faptul că PAM 7 ar constitui un pilon esențial al Strategiei UE 2020 și că acesta este necesar pentru a clarifica consecințele strategiei asupra politicii de mediu. PAM 7 ar trebui să stabilească obiective și calendare clare și să mențină strategia tematică comună în materie de protecție a solului, inclusiv obiectivul adoptării unei directive-cadru privind solul.

Raportor:	dna Paula BAKER (UK-ALDE), membră a Consiliului Basingstoke-Deane
Document de referință:	Sesizarea Președinției spaniole

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

A. Generalități

1. salută implicarea sa în programul „Instrumente mai bune pentru politica de mediu” și în activitatea de elaborare a celui de-al șaptelea program de acțiune pentru mediu, dat fiind că autoritățile locale și regionale joacă un rol esențial în aplicarea politicii de mediu și în obținerea de rezultate tangibile;

2. salută realizările excelente în domeniul mediului obținute deja de numeroase autorități locale și regionale și dorește să le încurajeze în continuare în activitatea lor;

3. recunoaște că punerea în aplicare efectivă se confruntă cu obstacole. În 2008, 23,5 % (481) din cazurile de încălcare a legislației europene s-au înregistrat în domeniul protecției mediului⁽¹⁾, ceea ce arată că se produc în continuare prejudicii asupra mediului și denaturări ale concurenței;

4. urmărește, în prezentul aviz, să sublinieze posibilitățile de sporire a eficienței protecției mediului la toate nivelurile de guvernare și în toate stadiile dezvoltării politicilor;

B. Îmbunătățirea coordonării și a guvernanței

5. consideră că autoritățile locale și regionale ar trebui să joace un rol sporit în formularea politicii de mediu a UE. Implicarea acestora garantează o mai bună punere în aplicare și asumarea obiectivelor. Conceptul CoR de guvernanță pe mai multe niveluri ar trebui să se aplice politicii de mediu a UE și ar trebui extinse activitățile pilot privind contractele tripartite între UE, nivelul național și cel regional sau local⁽²⁾. Acest lucru ar permite o partajare reală a responsabilităților între diferitele niveluri de guvernare, pentru atingerea rezultatelor convenite;

6. consideră că metodele inovatoare din domeniul guvernării pe mai multe niveluri, printre care se numără utilizarea platformelor și rețelelor existente, vor promova o angajare activă a autorităților locale și regionale, în loc să se bazeze numai pe punerea în aplicare a legislației UE prin intermediul statelor membre. Există, în regiunile și orașele europene, numeroase exemple de inițiative ambițioase la nivel local, fără intervenția statelor membre, cum ar fi Agenda locală 21, proces inițiat în urma Summitului Pământului din 1992. În acest sens, Pactul primarilor ar putea fi considerat o referință;

7. recomandă Comisiei Europene să examineze posibilitatea extinderii acestui concept la alte domenii politice esențiale în materie de protecție a mediului, precum biodiversitatea, deșeurile și apa, poluarea sonoră și a aerului, precum și amenajarea teritoriului, dintr-o perspectivă integrată cu o coordonare intersectorială;

8. regretă că, deși autoritățile locale și regionale au sarcini clare în materie de protecție a mediului, legislația UE privind mediul se adresează statelor membre și solicită desemnarea numai a unei „autorități competente” (rareori a „unor autorități”), menționând cooperarea numai cu titlu excepțional⁽³⁾;

9. regretă faptul că, în planurile Comisiei Europene privind îmbunătățirea punerii în aplicare a legislației UE de mediu⁽⁴⁾, nu se pune accentul pe acțiunile de sprijinire a bunei guvernări la nivel local și regional;

10. subliniază faptul că articolul 11 din Tratatul de la Lisabona impune instituțiilor europene un dialog și consultări intensificate. Autoritățile locale și regionale consideră ca această nouă dispoziție oferă posibilități de dezvoltare a rolului lor în elaborarea politicii UE. În plus, principiul subsidiarității este extins la nivel regional și local, iar articolul 5 din Protocolul privind subsidiaritatea prevede ca proiectele de acte legislative să conțină o evaluare a impactului financiar și a implicațiilor propunerii asupra reglementărilor ce trebuie instituite de statele membre, inclusiv asupra legislației regionale;

11. consideră că evaluările de impact realizate de Comisia Europeană ar trebui extinse la nivel local și regional, iar analiza impactului teritorial ar trebui să devină o practică standard;

12. solicită Parlamentului European și Consiliului să elaboreze amendamente și să facă recomandări de modificare a propunerilor legislative care au efecte profunde asupra autorităților locale și regionale, care să facă obiectul unei evaluări de impact similare cu cea elaborată pentru propunerea inițială;

13. subliniază faptul că punerea în aplicare a legislației de mediu necesită deseori o angajare administrativă și financiară semnificativă, competență în termeni de conținut și de specializare, precum și voință politică. Identificarea impactului asupra structurilor instituționale de la nivel local și regional poate contribui la justificarea unor stimulente financiare sporite și la acordarea sprijinului european și național necesar;

⁽¹⁾ COM(2009) 304 final, site-ul Comisiei Europene „Statistici privind cazurile de încălcare a normelor din domeniul protecției mediului”.

⁽²⁾ CdR 89/2009 fin, COM(2002) 709 final.

⁽³⁾ Studiul Agenției de Mediu a Regiunii Bruxelles (IBGE), 2010, „Dimensiunea regională în cadrul regulamentelor și directivelor UE în domeniul protecției mediului”, <http://www.eapdebate.org/files/files/study-regionaldimension.pdf>

⁽⁴⁾ COM(2008) 773/4.

14. consideră indispensabil ca Comisia Europeană să dispună de instrumente comune pentru a aloca autorităților locale și regionale resurse suficiente pentru îndeplinirea obiectivelor fixate;

15. insistă asupra necesității unei mai bune comunicări între toate nivelurile de guvernare, pe parcursul tuturor fazelor procesului de elaborare a politicilor, inclusiv a unor investiții în sisteme de comunicație și în mijloace oferite de internet, menite să asigure transparența informațiilor privind mediul și accesul la informații al opiniei publice și al instituțiilor publice. Presiunea reprezentată de obligativitatea raportării, la care sunt supuse autoritățile locale și regionale, poate fi diminuată prin utilizarea TIC, fără ca impactul legislației să fie afectat;

16. recomandă ministerelor naționale ale mediului să constituie „echipe tematiche” verticale („*dossier teams*”) formate din experți din administrațiile naționale, regiuni și asociații ale autorităților locale, care să conlucreze pe durata întregului ciclu de elaborare a politicilor;

17. dorește ca programul UE LIFE+ să fie intens promovat în toate regiunile europene, pentru încurajarea acțiunilor locale inovatoare și sporirea impactului și a vizibilității componentei acestuia „Politică și guvernare în materie de mediu”;

18. salută propunerea Comisiei Europene privind înființarea unor rețele permanente de implementare care să implice personalul Comisiei Europene și punctele de contact ale statelor membre⁽⁵⁾. Punctele de contact ale statelor membre ar trebui sprijinite prin constituirea de echipe naționale de implementare care să implice administratori de la nivel local și regional;

19. solicită înaintarea în Consiliu, fără întârziere, a propunerii de directivă privind accesul la justiție pe probleme de mediu, aprobată de Parlamentul European în 2004. Aceasta ar urma să realizeze implementarea deplină a Convenției de la Aarhus și ar contribui la un control mai bun și mai coerent al aplicării legislației de mediu;

20. solicită realizarea unui schimb de cunoștințe între sistemele juridice în materie de încălcare și nepunere în aplicare a legislației de mediu a UE;

21. sprijină solicitarea Parlamentului European privind un cadru general și obligatoriu pentru inspecțiile de mediu, instituirea unui serviciu european pentru inspecțiile de mediu și consolidarea Rețelei Uniunii Europene pentru punerea în aplicare și respectarea legislației din domeniul mediului (IMPEL)⁽⁶⁾. Existența unui instrument obligatoriu de inspecție poate reduce concurența neloială între regiunile și orașele UE, cauzată de diferențele dintre mecanismele de inspecție, și poate asigura o acțiune judiciară standardizată. Forma și conținutul exact al inspecțiilor ar trebui stabilite însă la nivel național și

ar trebui dezvoltate la nivel local și regional, pe baza principiilor generale instituite la nivelul UE și la nivelurile de guvernare inferioare;

22. își reiterează recomandarea privind o rețea IMPEL extinsă la nivel local și regional în toate statele membre, care ar putea include dezvoltarea de puternice rețele naționale IMPEL, în vederea unei difuzări largi a rezultatelor IMPEL⁽⁷⁾;

C. Stabilirea de legături mai eficiente între politici

23. salută recenta concluzare dintre DG REGIO și DG ENV pentru garantarea respectării depline a cerințelor privind mediul în activitatea DG REGIO și consideră că această coerență este necesară între toate departamentele. Agenda globală anunțată în Strategia UE 2020 este bine-venită, dar necesită o puternică dimensiune teritorială;

24. insistă asupra necesității de a ține seama de coerența politică și de impactul asupra mediului în revizuirea bugetului UE post-2013 și în alocarea tuturor fondurilor europene pentru coeziune și agricultură;

25. subliniază existența unor contradicții nedorite între diferitele elemente ale legislației de mediu. De exemplu, reducerea la minim a deșeurilor ar trebui reglementată atât prin intermediul Directivei-cadru privind deșeurile, cât și al Directivei privind produsele. Simplificarea în sensul unei legislații clare, univoce și centrate pe rezultate va determina o mai bună orientare, acceptare și aplicare a reglementărilor;

26. subliniază necesitatea consultării autorităților locale și regionale atunci când Comisia Europeană elaborează sau revizuieste legislația. Experiența prețioasă a acestora poate contribui la detectarea, într-un stadiu precoce, a incoerențelor în raport cu celelalte politici sau a efectelor negative și poate spori eficacitatea legislației;

27. are în vedere introducerea unor norme mai puțin stricte în ceea ce privește denaturarea pieței, atunci când acestea constituie o barieră în calea achizițiilor publice ecologice;

28. insistă asupra faptului că, pentru îndeplinirea obiectivelor de mediu și pentru asigurarea coerenței obligațiilor impuse autorităților locale și regionale, este crucială legislația care reglementează la sursă efectele asupra mediului. De exemplu, autoritățile locale și regionale nu pot influența standardele privind emisiile generate de vehicule, dar trebuie să îndeplinească obiectivele UE în materie de calitate a aerului;

29. susține utilizarea unor instrumente bazate pe piață care să reflecte costul integral al unui bun sau serviciu, dând consumatorului posibilitatea să vadă, în momentul achiziției, impactul acestuia asupra mediului și subliniind responsabilitatea producătorului;

⁽⁵⁾ COM(2008) 773/4.

⁽⁶⁾ Rezoluția din 20 noiembrie 2008 privind revizuirea Recomandării 2001/331/CE de stabilire a unor criterii minime pentru inspecțiile de mediu în statele membre.

⁽⁷⁾ CdR 36/2001 fin.

D. Modul în care autoritățile locale și regionale pot deveni mai active în domeniul mediului

Chestiuni privind guvernarea

30. invită statele membre să garanteze că se respectă repartizarea internă a competențelor și că sunt instituite proceduri clare privind consultarea cu autoritățile locale și regionale. O bună colaborare, în special constituirea de „echipe de transpunere” formate din administratori naționali, regionali și locali, contribuie la înțelegerea reciprocă și la punerea în aplicare cu succes a legislației⁽⁸⁾;

31. subliniază rolul central pe care îl joacă autoritățile regionale și locale în colectarea de date privind mediul. Pentru a garanta coerența, eficacitatea și valabilitatea rapoartelor și indicatorilor privind mediul din UE, sunt necesare o determinare corectă a responsabilităților, o alocare a resurselor și asigurarea fluxului de informații între localități, regiuni și statele membre;

32. încurajează o definire transparentă a funcțiilor, în special între departamentele care asigură controlul aplicării legislației de mediu și cele care furnizează servicii în materie de mediu sau sunt responsabile cu amenajarea teritoriului și planificarea infrastructurii;

Schimbul de informații

33. solicită ministerelor și agențiilor de protecție a mediului de la nivel național și regional să elaboreze, cu participarea reprezentanților autorităților locale și regionale, documente orientative, inclusiv propuneri specifice de instrumente, indicatori de referință și modele pentru procedurile care urmează să fie puse în aplicare de autoritățile locale și regionale. În același timp, acestea ar trebui să adopte măsuri adecvate pentru consolidarea cooperării între autoritățile locale și regionale din UE care se confruntă cu probleme ecologice similare;

34. recunoaște valoarea schimbului de bune practici între autoritățile locale și regionale, care să includă căi de soluționare a provocărilor privind accesul la informație și vizibilitatea sau diferențele lingvistice;

Angajarea și implicarea cetățenilor

35. felicită acele autorități care îi stimulează și îi implică pe cetățeni în vederea definirii, prin acțiuni comune, a unei viziuni pe termen lung privind calitatea vieții în zona în care trăiesc, care să pună în legătură aspectele sociale, economice și de mediu;

36. solicită sprijin pentru educație și cercetare, în vederea consolidării legăturii dintre cetățeni și mediul în care trăiesc. Cetățenii nu sunt pe deplin conștienți de rolul pe care mediul îl joacă în viața lor⁽⁹⁾. Aflându-se cel mai aproape de cetățeni, autoritățile locale și regionale pot încuraja sporirea gradului de sensibilizare în rândul cetățenilor de toate vârstele;

⁽⁸⁾ CdR 199/2009 fin, CdR 89/2009 fin, studiul EIPA din 2009 „Impactul instituțional al legislației UE asupra autorităților locale și regionale”.

⁽⁹⁾ Potrivit anchetelor Eurobarometru privind atitudinea publicului față de mediu (biodiversitate în 2010, schimbări climatice în 2009, mediu în 2008); a se vedea http://ec.europa.eu/environment/working_en.htm.

37. consideră că autoritățile ar trebui să introducă proceduri de difuzare a informației, de preferat prin internet, și să implementeze Convenția de la Aarhus⁽¹⁰⁾, oferind astfel acces la justiția de mediu, implicând publicul în monitorizarea punerii în aplicare a politicii de mediu a UE și creând instrumente corespunzătoare pentru democrația participativă și angajarea responsabilității locale;

38. consideră că directivele SEA și EIA constituie instrumente-cheie pentru politica de mediu de la nivel local și regional și pentru participarea cetățenilor⁽¹¹⁾, pentru a garanta luarea în considerare a informațiilor de la nivel local, ținând cont de implicațiile în materie de costuri și competențe;

39. solicită autorităților locale și regionale să utilizeze mecanisme publice simplificate și coordonate de control al protecției mediului, care să faciliteze îndeplinirea obligațiilor impuse de legislație și să promoveze relațiile dintre administrațiile publice și cetățeni, pe baza principiilor eficienței, transparenței și responsabilității comune;

Finanțarea și integrarea orizontală

40. invită autoritățile locale și regionale să integreze problematica mediului în toate domeniile de activitate, de exemplu prin sprijinirea întreprinderilor locale ecologice prin asigurarea capitalului de risc, a „investitorilor providențiali” (*business angels*) și a microcreditelor, inclusiv prin consiliere în privința achizițiilor publice ecologice;

41. încurajează autoritățile locale și regionale să își asume funcția de „responsabili cu achizițiile publice ecologice”. Achizițiile publice se ridică la 16 % din PIB-ul UE și ar trebui să garanteze cea mai bună valoare ecologică. Așadar, este bine-venită crearea site-ului consacrat achizițiilor publice ecologice (<http://ec.europa.eu/environment/gpp>);

42. este de acord cu utilizarea opțiunilor de acoperire a costurilor prevăzute la articolul 9 din Directiva-cadru privind apa, în scopul de a se crea stimulente pentru economisire și eficiență, și la articolul 14 din Directiva-cadru privind deșeurile, pentru a spori vizibilitatea costurilor de mediu pentru utilizator, și solicită ca în viitoarele propuneri să fie incluse instrumente economice asemănătoare;

43. este de acord cu alinierea strânsă a planificării (inclusiv a amenajării durabile a teritoriului) la producție și distribuție, menținând actualele sisteme de planificare naționale, pentru promovarea unei dezvoltări cu emisii scăzute de dioxid de carbon, a producției durabile, a utilizării eficiente a resurselor și a surselor de energie regenerabile, pentru a crea astfel locuri de muncă ecologice și pentru a susține o creștere durabilă, reducând în același timp impactul asupra mediului și asupra sănătății cetățenilor;

⁽¹⁰⁾ Convenția UNECE privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu.

⁽¹¹⁾ CdR 38/2010 fin.

44. recomandă ca, în cursul elaborării viitoarei politici de gestionare a mediului în regiunile frontaliere, precum și în zonele limitrofe cu ape curgătoare comune sau a căror frontieră este constituită din alte suprafețe de apă, să se utilizeze mai eficient la nivel local programele de parteneriat, cum ar fi euroregiunile, astfel încât să se exercite o influență în țările învecinate în sensul elaborării și aplicării de programe comune de protecție a mediului;

E. Cum poate contribui CoR

În etapa de elaborare a politicii

45. invită Comisia Europeană să adopte o abordare mai activă, urmărind o contribuție mai timpurie a CoR la elaborarea politicilor, prin solicitarea de avize prospective;

46. se angajează să continue actuala cooperare cu Comisia Europeană în ce privește evaluarea impactului propunerilor asupra autorităților locale și regionale (evaluările impactului teritorial) prin intermediul rețelelor specifice ale CoR, Rețeaua de monitorizare a subsidiarității a CoR și Platforma de monitorizare UE 2020;

Atât în etapa de elaborare a politicii, cât și în etapa decizională

47. se angajează să utilizeze, în elaborarea avizelor sale, experiența de pe teren a membrilor administrațiilor locale și regionale. Aceasta include consultările orientate organizate de rețelele specifice ale CoR, Rețeaua de monitorizare a subsidiarității a CoR și Platforma de monitorizare UE 2020, precum și organizarea de audieri cu asociațiile locale și regionale și cu principalele părți interesate;

În etapa decizională

48. subliniază că Tratatul de la Lisabona a consolidat rolul CoR în procesul decizional privind politica UE în materie de schimbări climatice, prin introducerea explicită a consultării obligatorii a CoR, și salută dispoziția cuprinsă în Tratatul de la Lisabona privind dreptul la o nouă consultare, în cazul în care propunerea legislativă inițială este substanțial modificată în cadrul procesului legislativ, care să permită CoR să elaboreze avize revizuite;

49. dorește să consolideze cooperarea cu cei doi colegialatori, Parlamentul European și Consiliul, pe dosarele în domeniul protecției mediului. Comisia ENVI din cadrul Parlamentului European ar putea organiza audieri comune și ar putea invita raportorii CoR să prezinte principalele avize ale CoR. Statele membre ar putea invita CoR să participe în mod periodic la ședințele informale ale Consiliului miniștrilor mediului⁽¹²⁾;

La îmbunătățirea punerii în aplicare

50. invită Comisia Europeană să examineze posibilitatea de a participa la organizarea unui forum anual privind atât problemele locale și regionale, cât și soluțiile în ceea ce

privește aplicarea legislației UE privind mediul în anumite sectoare, precum apa sau biodiversitatea, poluarea sonoră, aerul sau deșeurile;

51. solicită Parlamentului European să asocieze Comisia ENVE din cadrul CoR la dezbaterile specifice ale Comisiei ENVI cu Comisia Europeană privind punerea în aplicare a legislației de mediu europene;

52. propune dezvoltarea inițiativei privind acordarea titlului de „Capitală europeană verde” și își evidențiază dorința de a face parte din juriul acestui eveniment. În acest scop, propune:

- alocarea de resurse bugetare pentru câștigători, în vederea promovării valorii adăugate europene a evenimentelor de decernare a premiului, precum în cazul premiului pentru Capitala culturală europeană;
- valorificarea la maximum a avantajelor de care beneficiază orașele care au dobândit titlul de „Capitală europeană verde”, inclusiv crearea de rețele ale câștigătorilor, în vederea schimbului de cunoștințe și de bune practici. Sprijinul CoR ar putea consta în găzduirea de evenimente și în raportarea rezultatelor către CoR și Comisia Europeană;
- orientarea evenimentelor europene, a conferințelor, precum și a ședințelor comisiilor CoR către „Capitala europeană verde” desemnată pentru anul respectiv, pentru a încuraja și mai mult schimbul de know-how și de bune practici;
- încurajarea „capitalelor europene verzi” să raporteze, după o perioadă de câțiva ani, cu privire la acțiunile întreprinse în continuare în materie de politică urbană durabilă. Acestea ar trebui invitate să prezinte altor orașe și părți interesate noile lor realizări și viziuni, în cadrul unor evenimente europene importante;
- promovarea, prin acest premiu, a implicării cetățenilor în democrația participativă și însușirea obiectivelor la nivel local, care să includă o dimensiune regională prin implicarea împrejurimilor orașelor în activitățile legate de „Capitala europeană verde”;
- perfecționarea procesului de selecționare, de exemplu prin acordarea posibilității juriului de a discuta cu reprezentanții orașelor calificate și de a vizita aceste orașe;
- pentru a spori vizibilitatea premiului, ceremonia acordării acestuia ar putea fi găzduită de CoR;

F. Către un cadru politic viitor privind mediul

Necesitatea unui al 7-lea program de acțiune pentru mediu

53. consideră că cel de-al 6-lea program de acțiune pentru mediu (PAM 6) a contribuit în mare măsură, până în prezent, la elaborarea acquis-ului UE în materie de mediu și că este necesar un al șaptelea program (PAM 7);

⁽¹²⁾ CdR 89/2009 fin.

54. subliniază faptul că PAM 7 ar consolida Strategia de dezvoltare durabilă și ar constitui un pilon esențial al viitoarei Strategii UE 2020, care face deseori referire la o creștere economică ecologică și la trecerea către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor. PAM 7 este necesar pentru a clarifica semnificația acestor concepte și consecințele lor asupra politicii de mediu;

55. susține că PAM 7 ar oferi avantaje întreprinderilor și autorităților locale și regionale prin furnizarea unui cadru de planificare structurat, pe termen lung, inclusiv pentru investițiile majore în infrastructură;

56. subliniază că politica de mediu trebuie integrată în toate domeniile politice, neputând fi pusă în aplicare numai printr-o legislație specifică;

57. își exprimă temerea cu privire la faptul că eșecul adoptării unui nou program de acțiune pentru mediu la încheierea PAM 6 – primul program care a constituit un instrument juridic cu decizii obligatorii – ar fi privit ca o lipsă de angajare politică într-un domeniu recunoscut ca esențial pentru cetățeni;

Elemente posibile ale PAM 7

58. regretă lipsa unei referiri explicite la Comitetul Regiunilor în cadrul PAM 6 și solicită ca principiul guvernantei pe mai multe niveluri în domeniul mediului să devină un element important al PAM 7;

59. consideră că PAM 7 este un document strategic de planificare pe termen lung, care ar trebui să stabilească obiective și calendare clare, să înlocuiască obiectivele relative cu obiective absolute (de exemplu, cota de dioxid de carbon pe locuitor), în vederea reducerii presiunilor specifice asupra mediului, și să definească rezultate clare în materie de mediu, bazate pe raportul din 2010 cu privire la starea mediului al Agenției Europene de Mediu ⁽¹³⁾;

60. consideră că punerea în aplicare a PAM 7 ar trebui să țină seama de competențele autorităților locale și regionale, precum și de spațiul de manevră politic și administrativ;

61. consideră că acesta ar trebui să includă o revizuire fundamentală a modului de gestionare și colectare a datelor, pentru a asigura efectuarea unor comparații pertinente ale rezultatelor și o înțelegere mai clară a celor mai bune practici;

62. consideră că PAM 7 ar trebui să încurajeze utilizarea în continuare a instrumentelor de piață în combinație cu acțiunile de reglementare. PAM 6 a promovat utilizarea instrumentelor economice pentru o utilizare mai eficientă a resurselor și pentru diminuarea impactului asupra mediului. Când este folosită, această abordare ușurează sarcinile administrative ce revin autorităților locale și regionale și îmbunătățește punerea în aplicare;

63. solicită ca PAM 7 să susțină prevederea conform căreia regiunile și localitățile să beneficieze direct, începând din 2013, de resursele financiare generate de sistemul de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, în scopul finanțării programelor locale de combatere a schimbărilor climatice;

64. propune stabilirea unui orizont îndepărtat, 2020 minimum, dat fiind că trebuie făcută de pe acum planificarea pentru 2050, cu o evaluare intermediară, monitorizare și foi de parcurs clare, cu obiective intermediare;

65. propune o abordare sistematică privind utilizarea eficientă a resurselor, care să includă obiective specifice și calendare pentru reducerea drastică a cantităților de resurse naturale utilizate și adoptarea unei noi definiții a PIB, care să ia în considerare impactul asupra mediului;

66. solicită cu fermitate menținerea legăturilor între diferite domenii politice și integrarea obiectivelor și exigențelor de mediu în diverse sectoare, de exemplu amenajarea teritoriului și planificarea urbană, mobilitatea urbană, agricultura, silvicultura, poluarea sonoră, poluarea aerului și sănătatea;

67. solicită integrarea obiectivelor de mediu în principalele domenii bugetare, precum dezvoltarea rurală și agricultura;

68. constată că 75 % din populația UE trăiește în orașe și generează 75 % din emisiile de gaze cu efect de seră, dar că orașele constituie totodată centre de educație, cercetare și inovare. Este necesar să existe o dimensiune urbană clară în PAM 7 și un mecanism de implicare și de dotare a orașelor cu competențele necesare;

69. recunoaște faptul că procesele de degradare a solului vor compromite obiectivele comune ale UE în materie de climă, siguranță alimentară și biodiversitate. O strategie tematică comună în materie de protecție a solului, care să includă obiectivul adoptării unei directive-cadru privind solul ar trebui, prin urmare, să facă în continuare parte integrantă din PAM 7.

Bruxelles, 5 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

⁽¹³⁾ Raportul privind starea mediului al Agenției Europene de Mediu, noiembrie 2010.

Avizul Comitetului Regiunilor privind contribuția politicii de coeziune la strategia Europa 2020

(2011/C 15/03)

CONCLUZIILE COMITETULUI REGIUNILOR

- Comitetul Regiunilor trebuie implicat într-un mod structurat în punerea în aplicare în continuare a Strategiei Europa 2020, utilizând și concluziile Platformei de monitorizare Europa 2020. În acest sens, raportul anual al Comisiei Europene pentru Consiliul European de primăvară ar trebui să prevadă *un capitol specific privind implicarea autorităților locale și regionale* în punerea în aplicare a strategiei;
- politica de coeziune trebuie să se orienteze și în viitor după obiectivele privind coeziunea economică, socială și teritorială, prevăzute în Tratatul privind Uniunea Europeană, în special prin reducerea discrepanței dintre nivelurile de dezvoltare ale regiunilor și nivelul de înapoiere al celor mai defavorizate regiuni. În aceste condiții, politica de coeziune va putea contribui în mod activ la punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei Europa 2020;
- numai prin intermediul abordării orizontale a politicii de coeziune se poate asigura tuturor regiunilor Uniunii Europene posibilitatea de a participa în mod activ la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;
- acest lucru ar putea fi realizat prin intermediul unui *pact teritorial cu autoritățile locale și regionale*, în cadrul căruia se stabilește ce contribuție le revine autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, recomandându-se, de asemenea, încheierea unor pacte teritoriale care ar putea duce, în plan național, la o contribuție structurată a autorităților locale și regionale, în funcție de competențele lor specifice.

Raportor general:	Dr. Michael SCHNEIDER (DE-PPE) Secretar de stat însărcinat cu afaceri federale și europene Reprezentant al landului Saxonia-Anhalt pe lângă guvernul federal german
Document de referință:	Sesizarea Președinției belgiene

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații introductive

1. constată că, odată cu prezentarea Comunicării Comisiei Europene privind Strategia Europa 2020 și cu Concluziile Consiliului European pe aceeași temă, s-au luat decizii importante cu privire la viitoarea configurație a politicilor UE în domeniul promovării creșterii durabile, inovării și ocupării forței de muncă;

2. subliniază că, în cursul dezbaterilor ce au urmat, instituțiile europene au ajuns la un acord în ceea ce privește obiectivele esențiale și prioritățile de acțiune care, în următoarele luni, trebuie susținute prin intermediul inițiativelor emblematice și al inițiativelor legislative;

3. evidențiază faptul că este deosebit de importantă implicarea și participarea activă a autorităților locale și regionale în elaborarea viitoare a strategiei, precum și consolidarea rolului acestora în punerea ei în aplicare;

4. în acest context, constată că una dintre cheile succesului Strategiei Europa 2020 constă în utilizarea orientată către obiectiv a potențialelor și resurselor autorităților locale și regionale;

5. evidențiază contribuția semnificativă pe care o poate aduce politica de coeziune a UE la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

6. prin urmare, salută invitația adresată Comitetului Regiunilor de către Președinția belgiană a Consiliului UE de a elabora un aviz privind rolul viitor al politicii de coeziune în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

7. reamintește faptul că, în ultimii ani, Comitetul Regiunilor s-a ocupat intens de orientarea Strategiei de la Lisabona și de implicarea autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a acesteia, precum și de viitoarea orientare a Strategiei Europa 2020;

8. în acest context, face trimitere în special la următoarele documente:

— Cartea albă a Comitetului Regiunilor privind guvernarea pe mai multe niveluri⁽¹⁾, prin care s-a solicitat, în sensul

⁽¹⁾ Cartea albă a Comitetului Regiunilor privind guvernarea pe mai multe niveluri, Cdr 89/2009 fin.

coeziunii teritoriale, implicarea sistematică a autorităților locale și regionale în politicile sectoriale ale UE;

— Avizul privind viitorul Strategiei de la Lisabona după 2010⁽²⁾, în care s-a constatat că noua strategie ar trebui clădită pe baza structurilor de parteneriat existente;

— Avizul privind viitorul politicii de coeziune⁽³⁾, prin care s-a solicitat ca, în continuare, politica de coeziune să rămână un pilon central al procesului de integrare europeană.

Obiective: Strategia Europa 2020 și politica de coeziune se condiționează reciproc

9. subliniază că evaluarea viitorului rol al politicii de coeziune în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 trebuie să aibă la bază dispozițiile tratatelor și obiectivele diferitelor politici ale UE;

10. în acest context, constată că politica de coeziune trebuie să contribuie la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, respectând obiectivele stabilite la articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), precum și obiectivul transversal al coeziunii economice, sociale și teritoriale, introdus de Tratatul de la Lisabona în articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană;

11. evidențiază faptul că politica de coeziune vizează consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, în vederea promovării unei dezvoltări armonioase a Uniunii în ansamblul său și reducerii decalajelor de dezvoltare ale diferitelor regiuni și al nivelului de înapoiere al regiunilor celor mai defavorizate. În acest sens, o atenție deosebită se acordă zonelor rurale, zonelor defavorizate din punct de vedere economic sau afectate de tranziția industrială, precum și regiunilor afectate de un handicap natural și demografic grav și permanent, cum ar fi regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației, precum și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase. De asemenea, Comitetul Regiunilor reamintește provocările menționate în studiul „Europa 2020” și referitoare la regiunile UE, între care regiunile aflate la frontierele exterioare și zonele urbane ale căror periferii sunt caracterizate din ce în ce mai mult de degradare și de pauperizare socială și economică crescândă. La punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 trebuie să se țină seama și de regiunile ultraperiferice, conform articolului 349 din TFUE;

⁽²⁾ Aviz al Comitetului Regiunilor privind viitorul Strategiei de la Lisabona după 2010, Cdr 25/2009 fin.

⁽³⁾ Aviz prospectiv al Comitetului Regiunilor privind viitorul politicii de coeziune, Cdr 210/2009 fin.

12. constată că fondurile structurale ale UE au contribuit simțitor la punerea în aplicare a precedentei Strategii de la Lisabona, însă regretă faptul că autoritățile locale și regionale s-au implicat prea puțin în punerea în aplicare a acesteia;

13. așadar, susține Concluziile Consiliului European, formulate la 17 iunie 2010, care subliniază importanța promovării coeziunii economice, sociale și teritoriale și a dezvoltării infrastructurii, în vederea contribuției la succesul Strategiei Europa 2020. Cu toate acestea, CoR regretă că în concluzii nu se acordă destulă atenție autorităților locale și regionale;

14. face trimitere la concluziile din cadrul Raportului Kok privind lipsa luării în considerare a autorităților locale și regionale în procesul de punere în aplicare a Strategiei de la Lisabona și concluzionează din aceasta că este necesar ca, prin participarea activă a autorităților la fața locului, să se creeze premisele esențiale ale unei aplicări încununate de succes a Strategiei Europa 2020;

15. prin urmare, consideră că, pentru punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, următoarele aspecte reprezintă premisele succesului:

- implicarea autorităților locale și regionale trebuie să fie timpurie și amplă, pentru a se realiza identificarea actorilor cu obiectivele, conținutul și măsurile din cadrul Strategiei Europa 2020;
- Strategia Europa 2020 trebuie să fie în măsură să mobilizeze potențialul de dezvoltare al tuturor autorităților locale și regionale;
- Strategia Europa 2020, care are o structură mai degrabă tematică, trebuie asociată cu abordarea orizontală a politicii de coeziune, pentru a se obține o participare amplă și efecte la scară largă pentru toate autoritățile locale și regionale;

16. avertizează asupra riscului apariției unor obligații suplimentare de raportare, în raport cu cele existente, lucru care ar agrava sarcina administrativă în cadrul politicii de coeziune;

17. subliniază faptul că, și în viitor, politica de coeziune va trebui să aibă în prim-plan strategii flexibile, adaptate pe plan local și regional, care să contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, prin furnizarea unor soluții la necesitățile de dezvoltare deosebit de diverse ale autorităților locale și regionale din teritoriu;

18. își reafirmă opoziția fermă la propunerea formulată de Comisia Europeană în comunicarea sa din 12 mai 2010 privind consolidarea guvernancei economice, de a suspenda Fondul de coeziune destinat statelor membre care fac obiectul unei proceduri aplicabile deficitelor excesive (PDE), făcând trimitere, în acest sens, la rezoluția sa din 10 iunie 2010 ⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Poziția Comitetului Regiunilor, exprimată în Rezoluția din 10 iunie 2010 (CdR 175/2010, punctul 12).

19. amintește că politica de coeziune este strâns legată și de serviciile de interes general în măsura în care cele două politici participă, în mod transversal, la consolidarea pieței interne și, totodată, la coeziune în Europa. Prin urmare, consideră că serviciile de interes general, factor determinant al unei creșteri inteligente, durabile și incluzive, ar trebui puse în valoare în mod distinct în cadrul Strategiei Europa 2020. După cum preconizează Raportul Monti din mai 2010 privind o nouă strategie pentru piața internă, ar trebui să fie identificate drept obiective politice ale viitoarei strategii de creștere a Uniunii Europene în special finanțarea infrastructurii pentru serviciile de interes general și serviciile legate de incluziunea socială;

20. consideră că abordarea reformelor structurale necesare în Europa, inclusiv în interiorul instituțiilor europene, în vederea consolidării creșterii economice durabile, a inovării și a ocupării forței de muncă, reprezintă o sarcină principală și o valoare adăugată esențială a Strategiei Europa 2020. Aceste reforme structurale sunt de mare însemnătate și pentru aplicarea cu succes a politicii de coeziune;

21. respinge măsurile care limitează prioritățile de utilizare a fondurilor structurale la dificultățile structurale identificate în cadrul Strategiei Europa 2020, dacă acestea nu corespund, în același timp, și obiectivelor politicii de coeziune (condiționitate de fond);

22. cu toate acestea, consideră că în cadrul unui dialog pe principii de parteneriat cu autoritățile locale și regionale, care trebuie să demareze din timp, înainte de viitoarea perioadă de programare a fondurilor structurale, și care, eventual, să se bazeze pe acorduri contractuale precum pactele teritoriale propuse de Comitetul Regiunilor, există posibilitatea de a se stabili obiective comune și condițiile-cadru pentru viitoarea destinație a fondurilor structurale, care să aibă un înalt grad de obligativitate pentru toate părțile implicate și să poată contribui astfel și la condiționalitatea macroeconomică.

Contribuția politicii de coeziune la punerea în aplicare a celor trei priorități: creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii

23. salută orientarea de bază a Strategiei Europa 2020 către creștere durabilă, inovare și ocupare a forței de muncă și sprijină implicarea mai puternică a dimensiunii sociale și ecologice;

24. consideră că aceasta reprezintă expresia unei înțelegeri globale, conform căreia competitivitatea trebuie să se bazeze pe durabilitate și coeziune socială și teritorială consolidată;

25. constată că, și în trecut, politica de coeziune a contribuit în mod semnificativ la consolidarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii în Uniunea Europeană, care va juca de acum încolo un rol central în cadrul Strategiei Europa 2020.

Contribuția politicii de coeziune la punerea în aplicare a obiectivelor

26. subliniază faptul că instrumentele politicii de coeziune pot contribui în mod semnificativ, în conformitate cu obiectivele politicii de coeziune, stabilite în tratat, la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020. În acest sens, este indispensabilă păstrarea unui echilibru între sarcinile tradiționale (dar încă actuale) ale acestei politici și noile provocări strategice, comune întregii UE. Un astfel de echilibru poate fi realizat, printre altele, prin păstrarea statutului specific al regiunilor caracterizate prin obiectivul de convergență;

27. evidențiază faptul că, în special în contextul unor resurse de finanțare tot mai reduse, obiectivele viitoarei Strategii Europa 2020 nu sunt axate în primul rând pe utilizarea cantitativă a resurselor bugetare și consideră că reușita aplicării Strategiei Europa 2020 va depinde într-o mare măsură de tipul și calitatea instrumentelor utilizate precum și de aplicabilitatea lor pe teren (*user-friendliness*). Cu privire la aceasta, afirmă că este esențial să se urmărească integrarea maximă a tuturor instrumentelor financiare ale UE existente în prezent. Această observație se aplică mai ales celor care, în practică, servesc la finanțarea inițiativelor de aceeași natură (de exemplu, pentru aspectul legat de dezvoltarea rurală, FEDER și FEADR);

28. consideră că, în cadrul politicii de coeziune, este necesară dezvoltarea în continuare a instrumentelor de finanțare inovatoare, precum fondurile de tip *revolving*, pentru a continua astfel îmbunătățirea efectului de pârghie al politicii de coeziune în punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei Europa 2020;

29. în ceea ce privește *obiectivul în materie de ocupare a forței de muncă* (creșterea la 75 % a ratei de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani din Uniunea Europeană), atrage atenția asupra faptului că, în cadrul programelor curente ale fondurilor structurale, s-au alocat în jur de 14 miliarde de euro pentru consolidarea capacității întreprinderilor și angajaților de a anticipa și gestiona tranziția. Din această sumă, aproximativ 9,4 miliarde de euro sunt prevăzute pentru a ajuta întreprinderile să adopte măsuri eficiente pentru dezvoltarea competențelor lucrătorilor;

30. în acest context, subliniază necesitatea consolidării interacțiunii fondurilor cu dimensiune teritorială și, în special, între Fondul Social European (FSE) și Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), în vederea creării unor noi posibilități de ocupare a forței de muncă, respectiv a sporirii potențialului de ocupare a forței de muncă, prin intermediul unor măsuri de educare și formare;

31. prin urmare, susține apelul la crearea unui cadru strategic european comun, care să includă Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit (FEP); prin urmare, solicită Comisiei Europene să asigure această cooperare între FEDER și FSE și pentru următoarea perioadă de programare, prin adoptarea unui regulament-cadru comun pentru politica de coeziune;

32. referindu-se la *obiectivul în materie de cercetare* (creșterea cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare la 3 % din PIB în Uniunea Europeană), subliniază faptul că, în actuala perioadă de finanțare, conform datelor furnizate de Comisie, sunt alocate pentru cercetare-dezvoltare și inovare 86 de miliarde de euro sau 25 % din resursele prevăzute coeziunii, care

contribuie astfel și la crearea și dezvoltarea unui spațiu de cercetare în regiunile europene;

33. evidențiază faptul că, precum în cazul politicii de coeziune, politica de finanțare orientată spre autoritățile locale și regionale poate garanta, alături de promovarea excelenței la nivel european, că politica europeană de cercetare și inovare capătă o suficientă amploare pentru a realiza cu succes Strategia Europa 2020;

34. în ceea ce privește *obiectivul în materie de schimbări climatice și energie* (scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea ponderii energiilor din surse regenerabile și îmbunătățirea eficienței energetice cu respectiv 20 %), consideră că ameliorarea calității mediului trebuie să reprezinte în continuare, în toate statele membre, o prioritate a programelor fondurilor structurale, și constată că, în actuala perioadă de finanțare, circa o treime din resursele prevăzute pentru coeziune (105 miliarde de euro) sunt alocate acestei priorități; consideră totuși că înființarea unor instrumente de finanțare pentru climă, preconizată la nivel internațional, nu trebuie să reducă resursele alocate politicii de coeziune. În același spirit, amintește apelul său ca bilanțul investițiilor să nu determine emisii suplimentare de gaze cu efect de seră;

35. constată că, din aceste resurse, aproximativ 48 de miliarde de euro finanțează măsurile din diferite domenii, precum măsurile de protecție și adaptare, care se ocupă de provocările legate de schimbările climatice. Printre acestea se numără și investițiile în promovarea surselor eficiente și regenerabile de energie (9 miliarde de euro), precum și măsurile indirecte, ca de exemplu proiectele durabile în domeniul traficului urban (6,2 miliarde de euro);

36. în ceea ce privește *obiectivul în materie de educație* (reducerea ratei de abandon școlar și creșterea la 40 % a ratei populației cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani, cu pregătire universitară, respectiv cu un nivel de calificare echivalent), evidențiază faptul că, în perioada actuală de finanțare, politica de coeziune contribuie deja, în mod simțitor, prin intermediul multor programe operaționale, la reducerea ratei de abandon școlar; de asemenea, trebuie să se țină seama de problemele specifice reprezentate de accesibilitatea și de păstrarea instituțiilor de învățământ din zonele slab populate;

37. subliniază însă și faptul că, în acest domeniu, competențele Uniunii sunt limitate și că statele membre trebuie să garanteze faptul că autoritățile locale și regionale dispun de finanțare și competențe de decizie suficiente și trebuie să-și stabilească propriile obiective, în funcție de situațiile inițiale respective și specificul național și ținând cont de aceste obiective de bază;

38. în ceea ce privește *obiectivul în materie de sărăcie* (reducerea cu 20 de milioane a numărului de persoane care trăiesc în sărăcie, respectiv sunt amenințate de sărăcie, din Uniunea Europeană), este de părere că politica de coeziune, prin orientarea sa către creșterea economică și ocuparea forței de muncă, poate contribui la combaterea sărăciei în Uniunea Europeană, în special prin susținerea unor proiecte de inserție profesională și ocupare a forței de muncă, de la nivel local și regional; în cadrul noilor programe, au fost alocate circa 19 miliarde de euro pentru înlăturarea obstacolelor de angajare, în special în rândul femeilor, tinerilor, persoanelor în vârstă sau al angajaților cu calificare deficitară;

39. atrage atenția asupra faptului că, în conformitate cu datele furnizate de Comisia Europeană, au beneficiat deja aproape 6 milioane de persoane, dintre care 52 % femei, de programele actuale ale FSE, din 2007 și 2008. Aproximativ o treime din măsuri au vizat sprijinirea angajaților. Alte măsuri au vizat șomerii (33 % dintre beneficiari, dintre care 7 % șomeri pe termen lung), precum și grupurile deosebit de vulnerabile, precum migrații și minoritățile (13 %);

40. în acest context, subliniază că, în conformitate cu articolul 153 din TFUE, Uniunea Europeană sprijină și completează doar activitatea statelor membre în acest domeniu;

41. subliniază necesitatea de a permite ca fondurile structurale să fie folosite pentru susținerea combaterii inegalităților în materie de sănătate.

Contribuția politicii de coeziune la punerea în aplicare a inițiativelor emblematic

42. constată că inițiativele emblematic prevăzute în cadrul Strategiei Europa 2020 urmăresc în esență obiective tematice, respectiv sectoriale, care acoperă și numeroase elemente ale politicii de coeziune;

43. ia cunoștință de faptul că Comisia a subliniat deja contribuția fondurilor structurale la punerea în aplicare a majorității inițiativelor emblematic și consideră politica de coeziune și fondurile structurale ca fiind catalizatori puternici ai creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii în statele membre și regiunile UE;

44. evidențiază necesitatea de a armoniza măsurile prevăzute în inițiativele emblematic din cadrul Strategiei Europa 2020 cu mecanismele și măsurile existente deja, pentru a menține transparența și pentru a evita duplicările proceselor și ale obligațiilor de raportare;

45. invită Comisia Europeană ca, în cadrul dezvoltării inițiativelor emblematic, să urmeze o abordare integrată în ceea ce privește diversele instrumente de finanțare europene și să asigure respectarea abordării descentralizate a politicii de coeziune și, atunci când este posibil și necesar, extinderea acesteia;

46. reiterează solicitarea lansată deja prin intermediul Avizului privind viitorul politicii de coeziune ca inițiativele emblematic propuse să nu ducă la îngrădirea politicii europene de coeziune. Fondurile structurale trebuie să își păstreze capacitatea de a oferi soluții integrate pentru problemele existente la nivel regional și nu trebuie reduse la îndeplinirea unor obiective sectoriale;

47. în legătură cu inițiativa emblematică „O agendă digitală pentru Europa”, constată că, în special în ceea ce privește accesul vast la rețelele în bandă largă în zonele rurale sau dezvoltarea unor noi servicii pentru a face față schimbărilor demografice, există legături puternice între agenda digitală și punerea în aplicare a politicii de coeziune;

48. în legătură cu inițiativa emblematică „O Uniune a inovării”, consideră că există posibilitatea realizării unei mai bune repartizări a eforturilor și sarcinilor între promovarea cercetării fundamentale orientate spre excelență și a cercetării aplicative la nivel european și promovarea inovării la nivel descentralizat, pentru a obține astfel efectele ample scontate;

49. în acest context, atrage atenția asupra măsurilor din cadrul politicii de coeziune, care urmăresc crearea unor sisteme de inovare la nivel regional, a instrumentelor de cooperare teritorială și punerea la dispoziție a capitalului de risc și asupra măsurilor de introducere accelerată a produselor inovatoare și de stabilire a unor rețele între actorii vizați din economie, mediul științific și administrație;

50. solicită consolidarea distribuției complementare a rolurilor între instrumentele UE, în ceea ce privește măsurile descentralizate de promovare a inovării, mai ales că, în prezent, promovarea inovării reprezintă deja un element central al programelor fondurilor structurale;

51. în legătură cu inițiativa emblematică „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”, salută obiectivul de a decupla, în viitor, creșterea economică de utilizarea resurselor și atrage atenția asupra faptului că ar fi adecvat să se adopte o abordare descentralizată a politicilor de acțiune, cu o intervenție mai substanțială a fondurilor structurale, ceea ce ar spori eficiența acestei inițiative, în special pentru trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru utilizarea surselor alternative de energie, pentru promovarea economiei circulare și pentru dezvoltarea unor principii durabile în sectorul transporturilor;

52. de asemenea, evidențiază faptul că diversele măsuri izolate adoptate în acest domeniu necesită o delimitare atentă a competențelor între Uniunea Europeană și statele membre, precum și respectarea principiului subsidiarității. În plus, trebuie monitorizată mai atent eficiența diverselor măsuri adoptate;

53. în legătură cu inițiativa emblematică „O politică industrială adaptată erei globalizării”, subliniază faptul că politica de coeziune contribuie în mod semnificativ la consolidarea competitivității, prin punerea în valoare a potențialului de dezvoltare industrială, în special al regiunilor mai slabe, prin promovarea inițiativelor de tip cluster și a IMM-urilor, prin dezvoltarea infrastructurii economice sau prin sprijinirea diversificării zonelor industriale;

54. în legătură cu inițiativa emblematică „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”, salută eforturile depuse de Comisie pentru sprijinirea generațiilor mai tinere în domeniul educației și în viața profesională și este în favoarea promovării mobilității studenților și ucenicilor și a măsurilor de susținere a tinerilor în vederea inserției acestora pe piața forței de muncă;

55. atrage atenția asupra suprapunerilor majore cu domeniile de aplicabilitate ale Fondului social european și susține eforturile de a corela mai eficient aceste obiective cu instrumentele europene de finanțare relevante.

Sistemul de guvernare al politicii de coeziune poate contribui în mod semnificativ la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020

56. constată că sistemul pe mai multe niveluri al politicii structurale, care s-a consacrat în ultimii ani, poate contribui în mod semnificativ la reușita punerii în aplicare a Strategiei Europa 2020, cu participarea în mod decisiv a actorilor de la nivel local și regional și ținând seama de situația din teritoriu;

57. subliniază că, în acest sens, trebui păstrate, respectiv consolidate, următoarele elemente ale politicii de coeziune:

- programarea multianuală;
- gestionarea divizată a resurselor și cofinanțarea;
- vasta aplicare a politicii structurale în toate regiunile Uniunii Europene;
- programarea și evaluarea programelor pe baza unor indicatori care să nu se limiteze la PIB, cu implicarea autorităților locale și regionale;
- aplicarea descentralizată;
- implicarea actorilor din teritoriu conform principiului parteneriatului din cadrul fondurilor structurale;
- aplicarea flexibilă în regiuni a priorităților europene;
- cooperarea teritorială;

58. își vede reconfirmată opinia conform căreia orientarea de până în prezent a politicii de coeziune către creștere economică și ocuparea forței de muncă este corectă și, prin urmare, nu consideră necesară continuarea înăsprirea condițiilor actuale de alocare a resurselor pentru fondurile structurale (*earmarking*); de asemenea, este necesar ca baza politicii de coeziune să o constituie în continuare strategiile adaptate condițiilor de la nivel local și regional, care au în vedere diferențele privind nevoia de dezvoltare;

59. solicită instituțiilor europene ca, în cadrul punerii rapide în aplicare a Strategiei Europa 2020 și al relației acesteia cu politica de coeziune, să asigure posibilitatea unei participări democratice și adecvate a părților responsabile, de exemplu acordând suficient timp consultărilor și formării opiniei publice la toate nivelurile și menținând transparente și ușor de înțeles procesele decizionale.

Rolul autorităților locale și regionale în ceea ce privește punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020

60. atrage atenția asupra faptului că principiul coeziunii teritoriale consacrat în tratat ar trebui să reprezinte principiul director al punerii în aplicare a Strategiei Europa 2020 și a altor politici ale UE. În toate etapele punerii în aplicare a strategiei trebuie să se aibă în vedere principiul guvernării pe mai multe niveluri;

61. însă consideră că este, de asemenea, necesară, după caz, consolidarea capacităților administrative ale autorităților locale și regionale, astfel încât acestea să-și poată asuma rolul important pe care îl au în cadrul Strategiei Europa 2020;

62. prin urmare, solicită instituțiilor europene și statelor membre să ajungă la un acord, în cadrul unui pact teritorial cu autoritățile locale și regionale, privind participarea acestora la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, și să prezinte în cadrul acestora rolul inițiativelor emblematice în teritoriu. Recomandarea pentru pacte teritoriale ar putea duce, la nivel național, la o implicare structurată a autorităților locale și regionale, în funcție de competențele respective ale acestora și cu respectarea principiului subsidiarității;

63. propune ca politica europeană de coeziune să fie utilizată ca un instrument central al participării autorităților locale și regionale la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 în spiritul pactului teritorial. În toate domeniile promovate de politica europeană de coeziune ar trebui să devină posibilă mobilizarea, prin intermediul unor „pacte teritoriale”, a principalilor actori din teritoriu, în vederea realizării priorităților și obiectivelor principale ale Strategiei Europa 2020;

64. în acest sens, se pronunță în favoarea stabilirii, în cadrul obiectivelor politicii de coeziune, a unor reglementări suplimentare care să le permită autorităților locale și regionale ca, prin programele lor operaționale, să contribuie în mod activ la realizarea priorităților în materie de creștere economică și a obiectivelor principale ale Strategiei Europa 2020;

65. propune ca, în cadrul obiectivului „cooperării teritoriale europene” să se organizeze schimburi de experiență și să se instituie rețele între autoritățile locale și regionale, în vederea realizării priorităților și obiectivelor principale ale Strategiei Europa 2020, și să se utilizeze în acest sens eventual și instrumentul Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT). Domeniul de acțiune a cooperării transfrontaliere ar putea include priorități suplimentare pentru participarea autorităților locale și regionale la punerea în aplicare a inițiativelor emblematice ale Comisiei Europene;

66. sugerează ca sistemul de raportare către Comisia Europeană cu privire la punerea în aplicare a intervențiilor fondurilor europene să fie utilizat în scopul înregistrării rezultatelor eforturilor depuse de autoritățile locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020. În acest fel, ar putea fi evitată crearea unor noi structuri birocratice și obligații de raportare. Acest lucru nu ar necesita nici instituții noi, nici mijloace financiare suplimentare;

67. invită Comisia Europeană ca, pe baza rapoartelor menționate anterior, să informeze în mod regulat Parlamentul European și Comitetul Regiunilor cu privire la punerea în aplicare a pactelor teritoriale legate de Strategia Europa 2020 în cadrul politicii de coeziune a UE și să dezbată ajustările strategice necesare;

68. solicită Comisiei Europene ca, în cadrul celui de-al cincilea raport privind coeziunea economică și socială, să-și prezinte viziunea asupra viitoarelor relații dintre politica de coeziune și punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

69. consideră că al cincilea raport privind coeziunea, care va fi publicat la începutul lui noiembrie 2010, trebuie să dea startul, în toată Europa, dezbaterilor privind viitoarele orientări ale politicii de coeziune prin prisma Strategiei Europa 2020, incluzând și nivelurile local și regional, astfel încât acestea să poată fi adoptate, după o fază de consultări și cooperări, încă înaintea începerii noii perioade de finanțare;

70. în plus, consideră că este necesară implicarea structurată a Comitetului Regiunilor în punerea în aplicare în continuare a Strategiei Europa 2020 și propune, în acest context, ca raportul anual al Comisiei Europene pentru Consiliul European de primăvară să prevadă un capitol specific privind implicarea autorităților locale și regionale în aplicarea strategiei;

71. Platforma de monitorizare Europa 2020 oferă expertiza teritorială necesară analizării modului în care se desfășoară punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 și lucrările Comitetului Regiunilor;

ajunge, prin urmare, la următoarele concluzii:

72. politica de coeziune trebuie să se orienteze și în viitor după obiectivele privind coeziunea economică, socială și teritorială, prevăzute în Tratatul privind Uniunea Europeană, în special prin reducerea discrepanței dintre nivelurile de dezvoltare ale regiunilor și nivelul de înapoiere al celor mai defavorizate regiuni;

73. în aceste condiții, politica de coeziune va putea contribui în mod activ la punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei Europa 2020;

74. acest lucru poate reuși numai dacă politica de coeziune se va adresa și în viitor tuturor regiunilor Uniunii Europene;

75. numai prin intermediul abordării orizontale a politicii de coeziune se poate asigura tuturor regiunilor Uniunii Europene posibilitatea de a participa în mod activ la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

76. acest lucru ar putea fi realizat prin intermediul unui *pact teritorial cu autoritățile locale și regionale*, în cadrul căruia se stabilește ce contribuție le revine autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, recomandându-se, de asemenea, încheierea unor pacte teritoriale care ar putea duce, în plan național, la o contribuție structurată a autorităților locale și regionale, în funcție de competențele lor specifice;

77. în acest sens, în promovarea politicii de coeziune trebuie să se pună accentul și în continuare pe regiunile cele mai slab dezvoltate și cu cele mai multe probleme, iar, pentru regiunile care în 2013 încetează să mai beneficieze de finanțarea maximă și continuă să prezinte deficiențe (inclusiv pentru regiunile afectate de așa-numitul efect statistic), trebuie găsite soluții tranzitorii corespunzătoare și juste, pentru a asigura menținerea rezultatelor obținute și dezvoltarea durabilă;

78. în același timp, trebuie finanțate și în continuare regiunile care, deja în prezent, contribuie în mod semnificativ la competitivitatea UE. În plus, în regiunile dezvoltate din punct de vedere economic, există și zone mai slab dezvoltate din punct de vedere structural, care necesită, de asemenea, sprijin;

79. în cadrul cooperării transfrontaliere, transnaționale și interregionale, cooperarea teritorială poate contribui în mod semnificativ la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

80. Fondul social european trebuie să rămână și în viitor o componentă a politicii de coeziune, iar acest lucru trebuie garantat printr-o dispoziție-cadru comună;

81. Comitetul Regiunilor trebuie implicat într-un mod structurat în punerea în aplicare în continuare a Strategiei Europa 2020, utilizând și concluziile Platformei de monitorizare Europa 2020. În acest sens, raportul anual al Comisiei Europene pentru Consiliul European de primăvară ar trebui să prevadă *un capitol specific privind implicarea autorităților locale și regionale* în punerea în aplicare a strategiei;

82. în cadrul punerii în aplicare a viitoarei politici de coeziune în Europa, autoritățile locale și regionale din Uniunea Europeană sunt pregătite să-și aducă contribuția la reușita Strategiei Europa 2020!

Bruxelles, 5 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „Măsurarea progreselor – dincolo de PIB”

(2011/C 15/04)

COMITETUL REGIUNILOR

- observă că PIB-ul nu măsoară cu precizie capacitatea unei societăți de a aborda chestiuni precum schimbările climatice, eficiența utilizării resurselor, calitatea vieții sau incluziunea socială. De aceea, propune ca indicatorii selectați pentru a orienta elaborarea politicilor și strategiilor publice să fie în conformitate cu prioritățile Strategiei Europa 2020;
- constată că cele cinci acțiuni propuse în comunicare pentru evaluarea realizărilor economice și a progresului social – și anume: a) completarea PIB-ului cu indicatori sociali și de mediu; b) informații în timp cvasi-real pentru luarea deciziilor; c) rapoartări mai exacte cu privire la distribuție și la inegalități; d) elaborarea unui tablou de bord european al dezvoltării durabile; e) extinderea conturilor naționale la teme sociale și de mediu – sunt adecvate și servesc drept bază pentru propunerile prezentate în Strategia Europa 2020. Aceste acțiuni nu trebuie să constituie doar instrumente de evaluare posteroară, ci trebuie utilizate și în procesul decizional;
- consideră că este necesară îmbunătățirea metodologiei în vederea obținerii în timp util de informații cât mai cuprinzătoare și mai apropiate de realitate, care să permită elaborarea unor indicatori care să faciliteze procesul decizional. Subliniază că indicii care ar putea fi utilizați de autoritățile locale, regionale, naționale și europene trebuie să fie omogeni și să favorizeze crearea și difuzarea inovațiilor sociale și coerența în adoptarea deciziilor;
- consideră că Eurostat ar trebui să țină seama de propunerile incluse în comunicare, însă ar trebui să includă statistici regionale privitoare la aspecte mai ample precum calitatea vieții, durabilitatea, distribuția veniturilor și a bunurilor;
- subliniază că, după 2013, acțiunea fondurilor structurale, inclusiv a Fondului de coeziune, nu poate și nu trebuie să se bazeze numai pe PIB-ul pe cap de locuitor;
- susține conținutul comunicării și este de acord cu punctul de vedere al Comisiei, conform căruia PIB-ul este un indicator important pentru măsurarea creșterii economice și a bunăstării din Europa și din regiunile sale. Pentru elaborarea și evaluarea politicilor UE este însă de dorit să se dezvolte indicatori complementari, prin care să se poată măsura mai exact progresul înregistrat în ceea ce privește îndeplinirea în mod durabil a obiectivelor sociale, economice și de mediu.

Raportor:	dl Vicente ÁLVAREZ ARECES (ES-PSE), președintele Comunității Autonome Principatul Asturias
Document de referință:	Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European – Dincolo de PIB: măsurarea progreselor într-o lume în schimbare COM(2009) 433 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

A. Observații generale

1. Întâmpină cu satisfacție această comunicare, care oferă Comitetului Regiunilor ocazia de a continua dezbaterile privind viitorul Uniunii într-o lume aflată în continuă schimbare. Este esențial să se identifice indicatorii care reflectă adecvat realitatea asupra căreia putem acționa în mod eficient, pentru a crea un nou model de creștere economică;

2. amintește că aspecte legate de tema acestei comunicări au fost abordate în repetate rânduri de către CoR. În cadrul dezbaterii privind Strategia de la Lisabona după 2010, CoR a solicitat recent (CdR 25/2009) ca următoarea strategie să aibă drept obiectiv general explicit calitatea ridicată a vieții și bunăstarea tuturor cetățenilor UE, reiterând faptul că lupta împotriva sărăciei și a inegalității veniturilor necesită o abordare teritorială într-o gamă largă de domenii politice. De asemenea, CoR a observat că se înregistrează „o creștere a nivelului de insatisfacție față de utilizarea PIB-ului ca indicator principal de măsurare a performanței economice”, și a solicitat „elaborarea unor noi indicatori care sunt mult mai pertinenti pentru a măsura nivelul de prosperitate, bunăstare și calitate a vieții în Europa”;

3. amintește, de asemenea, că în avizul său prospectiv „Viitorul politicii de coeziune” (CdR 210/2009 fin) a pledat în favoarea unei „(...) abordări diferențiate în ceea ce privește utilizarea unor indicatori aleși cu grijă și semnificativi pentru evaluarea politicii de coeziune, astfel încât să se ajungă la utilizarea cu țintă precisă a mijloacelor de finanțare și să se poată prezenta o imagine completă a impactului politicii structurale”;

4. consideră că dezbaterile privind indicatorii care merg dincolo de PIB este o dezbateră politică, care trebuie să ne ajute să explicăm ce înseamnă bunăstarea pentru generațiile actuale și viitoare și care sunt cele mai adecvate politici pentru a atinge această bunăstare;

5. semnaleză că Comisia Europeană (în colaborare cu Eurostat), Comisia pentru măsurarea performanței economice și a progresului social – așa-numita Comisie Stiglitz-Sen-Fitoussi – și OCDE lucrează în același scop;

6. constată că cele cinci acțiuni propuse în comunicare pentru evaluarea realizărilor economice și a progresului social – și anume: a) completarea PIB-ului cu indicatori sociali și de mediu; b) informații în timp cvasi-real pentru luarea deciziilor; c) raportări mai exacte cu privire la distribuție și la inegalități; d) elaborarea unui tablou de bord european al dezvoltării durabile; e) extinderea conturilor naționale la teme sociale și de mediu – sunt adecvate și servesc drept bază pentru propunerile prezentate în Strategia Europa 2020. Aceste acțiuni nu trebuie să constituie doar instrumente de evaluare posterioară, ci trebuie utilizate și în procesul decizional;

7. amintește că această comunicare coincide atât cu lansarea Strategiei Europa 2020 și cu dezbaterile politice care va configura dezvoltarea Uniunii pe termen mediu și lung, cât și cu dezbaterile privind perspectivele financiare după 2013, și va influența, fără îndoială, orientarea politicii de coeziune și, prin urmare, suportul său financiar. Indicatorii adecvați vor înlesni identificarea diferențelor care se pot observa la nivel regional și local în UE în materie de venituri, de nivel de educație (atât formală, cât și non-formală), de disponibilitate a serviciilor publice, de calitate a serviciilor de sănătate și de ofertă de resurse culturale;

8. în acest sens, ar trebui luat în considerare studiul intitulat „Regiuni 2020” al Direcției Politică Regională, care utilizează indicatori regionali pentru a determina situația fiecărei regiuni în fața diferitelor provocări, precum și poziția relativă a acesteia față de alte regiuni învecinate;

9. semnaleză că, în ciuda faptului că rolul autorităților locale și regionale nu este subliniat în comunicarea Comisiei, proiectele de bune practici care au avut succes sugerează că aceste autorități ar putea juca un rol-cheie în adoptarea și diseminarea unui mod mai global de măsurare a progresului societății (din punct de vedere economic, social și de mediu), cu condiția să dispună de capacitățile și de resursele necesare, printre care se numără sprijinul financiar din partea UE sau a surselor naționale. Condiția necesară pentru ca indicatorii mențiți să măsoare bunăstarea în sens mai larg să se impună este posibilitatea de a-i defalca la nivel local și regional. În acest sens, este necesară cooperarea din partea autorităților locale și regionale;

10. subliniază că principiul egalității de șanse trebuie să aibă în vedere mai ales locuitorii din zonele rurale și din cele îndepărtate, din zonele afectate de tranziția industrială și din regiunile cu dezavantaje naturale și demografice grave și permanente, cum ar fi regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației, precum și regiunile insulare, ultra-periferice, transfrontaliere și muntoase. În cadrul obiectivului de reducere a disparităților dintre teritoriile Uniunii trebuie să se acorde o atenție deosebită acestor zone. Fragilitatea acestor teritorii se datorează tensiunilor economice, sociale, demografice, geografice, istorice, teritoriale și de mediu. Acestor aspecte trebuie să li se acorde o atenție specială în momentul elaborării unui set de indicatori, care ar trebui să pună în evidență existența și accesibilitatea infrastructurilor și serviciilor de interes general pentru locuitorii din aceste zone. Setul de indicatori ar trebui să țină seama de angajamentele asumate în Agenda teritorială și în Carta de la Leipzig, în vederea încurajării policentrismului și a unei noi relații reciproce structurale între zonele urbane și cele rurale. În mod evident, natura acestei relații reciproce va condiționa cadrul de mediu și va contribui, de asemenea, la sporirea calității politicilor locale și regionale;

11. consideră că Eurostat ar trebui să țină seama de propunerile incluse în această comunicare, însă ar trebui să includă statistici regionale privitoare la aspecte mai ample precum calitatea vieții, durabilitatea, distribuția veniturilor și a bunurilor. Anuarul statistic regional al Eurostat ar trebui să fie supus unei dezbateri politice anuale și să servească la reorientarea politicilor UE;

B. Indicele de creștere a produsului intern brut este inadecvat pentru a orienta politicile secolului XXI

12. observă că, în Comunicarea „*Dincolo de PIB: măsurarea progreselor într-o lume în schimbare*”, Comisia recunoaște în mod expres limitele indicatorului PIB, propunând totodată discutarea unor formule pentru completarea acestuia cu alți indicatori. Totuși, nu ezită să declare în concluziile comunicării că, în ciuda tuturor lacunelor sale, este în continuare cel mai bun instrument de măsurare a performanței economiei de piață. Această afirmație este discutabilă, dat fiind că în comunicare se tratează progresul social și bunăstarea, iar în aceste domenii PIB-ul nu este cel mai relevant indicator;

13. observă că sunt în curs de desfășurare negocieri internaționale în vederea elaborării unui acord al Națiunilor Unite care să reglementeze acțiunile la nivel mondial în domeniul schimbărilor climatice după 2012, când va expira prima perioadă de angajament din cadrul Protocolului de la Kyoto; de asemenea, amintește că UE s-a angajat unilateral să-și reducă emisiile, până în 2020, cu cel puțin 20 % față de nivelul din 1990, oferindu-se să aducă această reducere la 30 %, cu condiția ca și alte țări dezvoltate sau în curs de dezvoltare cu niveluri ridicate de emisii să-și asume partea lor de responsabilitate în eforturile de atenuare a schimbărilor climatice, în cadrul unui acord global. Dovezile științifice arată că, până în 2050, va fi nevoie de reduceri suplimentare de cel puțin 50 % față de nivelul din 1990. Acestea sunt obiective ambițioase, care vor necesita o tranziție către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în care metodele de producție și modelele de consum trebuie să fie mai puțin energofage și mai eficiente în utilizarea resurselor. Este esențial ca principalii indicatori economici să reflecte această nouă direcție;

14. amintește că, după cum afirmă OCDE, PIB-ul este un indicator al producției, și nu al bunăstării pe care o obține populația din această producție. Într-adevăr, multe activități cuprinse în PIB presupun o reducere a bunăstării cetățenilor (de exemplu, costurile ridicate de transport generate de congestiunea traficului cauzată de parcurgerea unor distanțe lungi de la domiciliu până la locul de muncă) sau includ acțiuni destinate remedierii impactului negativ al anumitor activități asupra mediului. În plus, bunăstarea cetățenilor depinde de veniturile de care dispun sau de accesibilitatea și costul bunurilor publice. În același sens se pronunță și raportul Comisiei Stiglitz-Sen-Fitoussi, afirmând că „îndoielile privind capacitatea PIB-ului de a măsura în mod corect bunăstarea și chiar activitatea pieței există de multă vreme”⁽¹⁾;

15. subliniază, de asemenea, faptul că PIB-ul nu ia în considerare efectul factorilor care afectează mediul înconjurător, cum ar fi problemele legate de insuficiența resurselor, emisiile de CO₂, impactul produselor poluante, calitatea apei, biodiversitatea, impactul concentrării urbane sau al depopulării rurale. Nu acoperă nici aspectele sociale de importanță majoră, cum sunt inegalitățile în distribuția veniturilor între persoane și regiuni, sărăcia sau starea de sănătate. De asemenea, nu evaluează activitățile care nu sunt recunoscute pe piață, cum ar fi munca fără forme legale, munca la domiciliu, voluntariatul sau timpul liber;

16. observă, în plus, că lipsesc date esențiale. PIB-ul unei țări poate crește prin exploatarea intensivă a resurselor naturale, însă capitalul țării se va reduce, fiind disponibil în mai mică măsură pentru generațiile viitoare. În același timp, Comitetul atrage atenția asupra pericolului de a privi creșterea economică ca pe un element opus celorlalte aspecte ale bunăstării. Experiența ne arată că o evoluție economică pozitivă este, de cele mai multe ori, condiția necesară pentru a se ține seama de celelalte aspecte ale bunăstării în elaborarea politicilor;

17. le transmite instituțiilor Uniunii opinia sa, potrivit căreia sunt necesare unificarea și clarificarea mesajelor pe care UE dorește să le transmită cetățenilor atunci când utilizează indicatori legați de PIB sau de PIB-ul pe cap de locuitor. Este nevoie de o politică de comunicare mai transparentă;

18. observă că, în documentele oficiale ale Uniunii, inclusiv în tratate și în unele regulamente, se utilizează, alături de PIB, și alți indicatori conecși. De exemplu, pentru definirea și clasificarea regiunilor cărora li se aplică obiectivul „convergență” (perioada 2007-2013), se utilizează PIB-ul pe cap de locuitor. Pentru determinarea statelor care sunt eligibile pentru cofinanțare din Fondul de coeziune, se utilizează venitul național brut (VNB) pe cap de locuitor. Tot la VNB se recurge și în perspectivele financiare, pentru a se stabili limita cheltuielilor bugetare. Mai mult, în Protocolul nr. 28 privind coeziunea economică, socială și teritorială, nu PIB-ul, și nici VNB-ul, ci produsul național brut (PNB) pe cap de locuitor servește drept referință pentru a se stabili care state membre sunt eligibile pentru a primi contribuții din partea Fondului de coeziune;

⁽¹⁾ Stiglitz Joseph, Sen Amartya și Fitoussi Jean Paul, *Issues Paper, Commission on the Measurement of the Economic Performance and Social Progress* (Document al Comisiei pentru măsurarea performanței economice și a progresului social), 25.7.2008.

19. subliniază că, după 2013, acțiunea fondurilor structurale, inclusiv a Fondului de coeziune, nu poate și nu trebuie să se bazeze numai pe PIB-ul pe cap de locuitor;

C. Acțiuni pentru o mai bună măsurare a progresului într-o lume în schimbare: observații privind indicatorii menționați în comunicare

20. este de acord cu ideea exprimată în comunicare, mai precis cu intenția Comisiei de a elabora un indice de mediu cuprinzător, precum și de a îmbunătăți indicatorii referitori la calitatea vieții. Așadar, sprijină ferm pregătirea unui proiect-pilot pentru elaborarea unui **indice de mediu cuprinzător**, care să includă aspecte cum ar fi emisiile de gaze cu efect de seră, pierderea spațiilor naturale, poluarea atmosferică, utilizarea apei și generarea de deșeuri. Dat fiind că există deja metodologiile necesare pentru determinarea acestui indice compus, CoR solicită Comisiei să facă publice lucrările pregătitoare și să le prezinte rapid spre dezbateră în cursul anului 2010, așa cum se prevede în comunicare. După cum evidențiază Comisia în comunicare, indicatorii nu ar trebui să măsoare numai schimbările negative sau pozitive ale mediului, ci și nivelul calității mediului. Cu toate acestea, este important ca indicatorii de mediu să nu încurajeze utilizarea nedurabilă a resurselor;

21. amintește că PIB-ul nu este un indicator cuprinzător deoarece, în prezent, costurile sociale și ecologice nu se reflectă în întregime în prețurile produselor și ale serviciilor. De aceea, CoR solicită Comisiei și statelor membre să-și continue eforturile, pentru ca în viitoarea legislație să se aibă în vedere costurile economice reale ale unui produs;

22. în plus, acest indice, care va evalua rezultatele eforturilor de protecție a teritoriilor Uniunii și a cărui valoare cantitativă va semnala progresele sau regresele în materie de mediu, trebuie să cuprindă nu numai țările, ci și regiunile Uniunii. Comisia ar trebui să introducă în metodologia sa elementele necesare pentru extinderea domeniului de aplicare a indicelui. Pe de altă parte, ar trebui concepute instrumente europene de stimulare pentru acele teritorii care îndeplinesc sau depășesc obiectivele stabilite;

23. amintește că, în cursul conferinței UE pe tema indicatorilor care să meargă dincolo de PIB, Președinția portugheză a UE a solicitat ca progresele să poată fi măsurate, la diferite niveluri teritoriale, în mod total comparabil, semnalând că indicatorii care exclud posibilitatea efectuării de comparații între regiuni ar avea o valoare limitată. Așadar, Consiliul de la Lisabona a recomandat stabilirea unei legături mai clare între indicatorii macroeconomici și dimensiunea regională;

24. consideră că este importantă elaborarea unui indicator al calității mediului (care să nu rămână o simplă posibilitate, după cum se afirmă în comunicare), care nu numai să arate numărul de cetățeni europeni care trăiesc într-un mediu sănătos, ci și să facă cunoscute teritoriile în care este atinsă această calitate, astfel

încât să poată fi identificate politicile care au făcut-o posibilă. Prin urmare, propunem ca analiza calității mediului să se efectueze la nivelul diferitelor teritorii ale UE, pentru a se înlesni comparația între acestea;

în acest scop, este important ca **hărțile și indicatorii prioritari elaborați de Agenția Europeană de Mediu** să joace un rol important în definirea caracteristicilor fiecărei regiuni europene, astfel încât să se poată elabora o politică mai adecvată pentru fiecare teritoriu și o strategie de solidaritate cu acele regiuni care, din motive istorice, întâmpină dificultăți majore în sporirea calității mediului. Acordarea de sprijin pentru crearea de observatoare regionale ale mediului ar fi o măsură extrem de importantă pentru monitorizarea și elaborarea politicilor de jos în sus, prin care fiecare regiune și-ar arăta specificitatea și elementele comune cu restul regiunilor europene. Acest demers ar facilita existența unor politici flexibile și asimetrice la nivel european, încurajând totodată legăturile care favorizează cooperarea interregională;

25. în ce privește calitatea vieții și bunăstarea, este important să existe indicatori precum serviciile publice, sănătatea, divertismentul, bogăția, mobilitatea și mediul curat, care sunt dovezi și, în același timp, cauze ale unui mediu înconjurător de bună sau de proastă calitate. Într-un cuvânt, o societate sau o regiune prezintă o dezvoltare durabilă sănătoasă dacă dimensiunile sale economice (producție, distribuție și consum) sunt compatibile cu factorii sociali și de mediu. Studiile OCDE privind percepția bunăstării de către cetățeni sunt importante pentru utilizarea acestor indicatori;

26. sprijină ideea furnizării de informații în timp cvasi-real pentru luarea de decizii, atât în ce privește indicatorii de mediu, cât și cei sociali, considerând că prezentarea de anul trecut a sistemului de schimb de informații de mediu (SEIS) constituie un progres important în acest sens. Trebuie depășit decalajul de doi sau trei ani dintre obținerea datelor de mediu și obținerea datelor economice;

în ce privește indicatorii sociali actuali, amintește că Eurostat lucrează în prezent la realizarea unui sondaj armonizat, care nu a fost publicat, pentru anii 2006, 2007, 2008 și 2009, cu rezultate privind condițiile de viață ale familiilor din toate țările Uniunii. Așadar, există deja o structură de bază care poate fi adaptată la nivel regional;

prin urmare, propune să se ia măsuri în vederea elaborării unui **sondaj social armonizat** la nivel european și pe baze regionale, care să devină o referință pentru politica de coeziune și pentru luarea de decizii la nivelurile local și regional;

27. consideră că informațiile privind distribuția veniturilor și inegalitățile sunt de o importanță majoră și este de acord cu următoarea afirmație inclusă în comunicare: „Coeziunea socială și economică reprezintă un obiectiv general al Comunității. Scopul este reducerea disparităților dintre regiuni și categorii sociale”;

cu toate acestea, Comitetul deplânge absența unei referiri explicite la coeziunea teritorială, perspectivă care trimite, în special, la aspectele legate de mediu și la dezavantajele naturale de care suferă unele teritorii și care constituie un handicap pentru dezvoltarea lor. Aceste aspecte trebuie luate în considerare în momentul realizării analizelor care vor servi drept bază pentru adoptarea deciziilor; în acest scop, ele trebuie cuantificate și apoi supuse unei analize comparative;

distribuția bogăției este o sursă de îngrijorare crescândă, deoarece, chiar dacă PIB-ul pe cap de locuitor crește, poate să crească și numărul de persoane expuse riscului sărăciei. De aceea sunt necesare informații mai precise despre distribuție și inegalități, care să permită o mai bună definire a politicilor de coeziune socială, economică și teritorială;

în plus, examinarea nivelului de educație a forței de muncă dintr-o regiune (atât angajați, cât și șomeri) constituie un indicator-cheie, dat fiind că înțelegerea disparităților în materie de nivel de educație dintre categoriile sociale poate contribui la elaborarea unor răspunsuri politice adecvate;

în plus, ar trebui examinate separat efectele directe și indirecte ale recentei recesiuni și impactul acesteia asupra bunăstării diferitelor regiuni și grupuri sociale, pentru a dobândi cunoștințe relevante, a face propuneri și a face față situațiilor viitoare prin măsuri preventive;

28. cu toate acestea, referitor la indicatorii sociali, Comitetul consideră că nu trebuie să se ajungă la situații de sărăcie pentru a se face legătura dintre problemele inegalităților regionale sau personale și impactul asupra mediului. Nu trebuie decât să ne gândim că sporirea inegalităților, mai ales dacă aceste inegalități implică o scădere a capacității de colectare a impozitelor, va îngreuna efectuarea restructurărilor necesare pentru o nouă dezvoltare durabilă. De asemenea, nivelul scăzut al veniturilor limitează capacitatea gospodăriilor de a realiza schimbările în modelul de consum pe care le necesită această creștere durabilă. Pe de altă parte, este evident că un model de comportament durabil va genera, pe termen mediu și lung, economii care vor compensa investiția inițială;

așadar, indicatorii inegalității veniturilor și ai diferențelor regionale trebuie să se situeze în centrul atenției pentru deciziile strategice din viitor;

29. sprijină proiectul de elaborare a unui **tablou de bord al dezvoltării durabile**, prezentat în comunicare. În orice caz, utilitatea acestui tablou de bord trebuie să fie maximă și să se îndepărteze de sistemul academic de evaluare ex-post. Altfel spus, tabloul de bord – care trebuie să cuprindă toate țările și regiunile, asigurând compatibilitatea sistemelor statistice de la fiecare nivel – trebuie să fie un instrument de acțiune, de elaborare a unor orientări care să servească la conceperea politicilor sectoriale și regionale ale Uniunii Europene, permițând astfel includerea capacității de inovare socială și, prin urmare, în

mod special a factorului „durabilitate” în orice construcție strategică, recurgerea mai frecventă la evaluarea comparativă a celor mai bune practici, precum și accelerarea realizării obiectivelor de dezvoltare. Comitetul solicită Comisiei să prezinte versiunea-pilot a tabloului de bord, promisă în comunicare;

30. noii indicatori trebuie să fie solizi, fiabili și recunoscuți pe scară largă, pentru a putea măsura progresul către o economie eficientă din punct de vedere ecologic, și trebuie să constituie baza pentru elaborarea unui tablou de bord al dezvoltării durabile, și anume în domeniile social, economic și de mediu. Biodiversitatea trebuie să facă parte din acești noi indicatori;

31. în ce privește contabilitatea integrată economie-mediu, încurajează eforturile care se depun în vederea creării unei contabilități ecologice. În anumite domenii s-au realizat progrese semnificative, datorită coordonării eforturilor Eurostat, ale institutelor de statistică ale statelor membre și ale OCDE, însă ele trebuie extinse la toate țările UE, astfel încât în 2013 să dispunem deja de conturi de mediu pentru consumul de energie și pentru tratarea deșeurilor, precum și de conturi monetare pentru subvențiile legate de mediu, într-un cadru juridic comun;

de asemenea, este necesar ca sistemul european de conturi (SEC) să-și completeze tabloul de bord al indicatorilor sociali – cum ar fi venitul disponibil al gospodăriilor sau cifra ajustată a veniturilor gospodăriilor – transpunându-l în toate statele membre și regiunile UE și promovându-i utilizarea, dat fiind că reflectă în mai mare măsură consumul și economiile decât indicatorul actual al PIB-ului pe cap de locuitor;

D. Subsidiaritate, proporționalitate și o mai bună reglementare

32. consideră că aspectele abordate în această comunicare intră sub incidența celei de-a treia părți a TFUE, titlurile XVIII și XX, care tratează coeziunea economică și socială și mediul;

33. consideră că domeniile politice acoperite de comunicare nu sunt de competența exclusivă a Uniunii Europene, motiv pentru care se aplică principiul subsidiarității. Cu toate acestea, trebuie observat că există aspecte transnaționale care nu pot fi reglementate adecvat prin acțiunea independentă a statelor membre sau a autorităților locale și regionale. De aceea, obiectivele vizate vor fi îndeplinite mai eficient prin intermediul politicilor comune sau al acțiunilor coordonate;

34. consideră că acțiunile prevăzute în comunicare par a fi în conformitate cu principiul proporționalității, dat fiind că nu merg mai departe de ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor stabilite. În principal, Comisia intenționează să elaboreze indicatori și alte instrumente de supraveghere, cum ar fi tabloul de bord european al dezvoltării durabile;

35. referitor la îmbunătățirea reglementării, solicită Comisiei Europene să recunoască în mai mare măsură rolul autorităților locale și regionale, în special în ce privește necesitatea de a sprijini participarea acestora la elaborarea unei noi abordări pentru măsurarea progresului social și ecologic. Comisia ar trebui să acorde asistență și resurse pentru crearea unor baze de date statistice la nivel local și regional care să cuprindă întreaga Uniune Europeană. Aceste baze de date vor servi la facilitarea elaborării de indicatori la nivelul UE;

36. amintește că statele membre și autoritățile locale și regionale au elaborat deja o gamă largă de indicatori de mediu, economici, sociali și tehnologici, individuali și diferențiați, care ar putea contribui la elaborarea unor indicatori europeni care să reflecte situația din statele membre, inclusiv la nivel local și regional, pentru a permite astfel comparații între regiunile și localitățile din întreaga UE;

pe lângă indicatorii de la nivelul UE, ar fi util să se dispună de informații din alte țări, precum și de informații colectate de organismele internaționale;

E. Rezumat și concluzii finale

37. este în mod evident necesară completarea PIB-ului cu statistici care să acopere și alte aspecte economice, sociale și de mediu de care depinde în mare măsură bunăstarea cetățenilor;

PIB-ul nu este conceput pentru a măsura cu precizie progresul economic și social pe termen lung, și mai ales capacitatea unei societăți de a aborda chestiuni precum schimbările climatice, eficiența utilizării resurselor, calitatea vieții sau incluziunea socială. De aceea, propune ca indicatorii selectați pentru a orienta elaborarea politicilor și strategiilor publice să fie în conformitate cu prioritățile Strategiei Europa 2020;

38. consideră că indicatorul tradițional al PIB-ului trebuie îmbunătățit și completat cu criterii legate de mediu și de bunăstarea socială. În acest sens, crede că este adecvată crearea unui indice de mediu cuprinzător, precum și a unui sondaj social armonizat la nivel european, național și regional;

39. consideră că este necesară îmbunătățirea metodologiei în vederea obținerii în timp util de informații cât mai cuprinzătoare și mai apropiate de realitate, care să permită elaborarea unor indicatori care să faciliteze procesul decizional. Subliniază că indicii care ar putea fi utilizați de autoritățile locale, regionale, naționale și europene trebuie să fie omogeni și să favorizeze

crearea și difuzarea inovațiilor sociale și coerența în adoptarea deciziilor. De asemenea, este necesară o mai bună înțelegere a relației dintre diferiții indicatori de bunăstare, în special datorită faptului că indicatorii care au rolul de a completa PIB-ul sunt modificați adesea cu mare întârziere;

40. solicită ca selectarea și conținutul indicatorilor să fie rezultatul unei ample participări de jos în sus a comunităților locale, a regiunilor, a statelor și a Uniunii la un proces de dezbateră care, prin cumulare, să garanteze eficiența obiectivelor și legitimitatea acțiunii politice a UE, printr-o mai puternică identificare a cetățenilor cu eforturile de ieșire din criză și de menținere a calității mediului și a vieții;

41. observă că, după extinderea Uniunii din 1995, s-a introdus un indicator al densității populației. Acest indicator a arătat care sunt obstacolele în calea dezvoltării în regiunile cu populație redusă din nordul Europei, obstacole printre care se numără distanțele lungi, costurile ridicate pentru asigurarea de servicii și de infrastructură și o bază economică necorespunzătoare pentru crearea de întreprinderi. Astfel de indicatori simpli ar trebui utilizați în continuare, de exemplu pentru a ghida politica de coeziune;

42. solicită Uniunii Europene să lucreze în continuare în coordonare cu alte instituții internaționale cum ar fi OCDE, Banca Mondială, Organizația Internațională a Muncii și institutele de statistică, astfel încât eforturile pe care trebuie să le depunem în cadrul UE să fie în consonanță cu cele realizate la nivel mondial de alte organisme internaționale;

43. atrage atenția asupra faptului că este esențial ca indicatorii să fie în conformitate cu obiectivele principale ale noii strategii și ale perspectivelor financiare după 2013. Strategiile UE se reflectă în bugete și trebuie să se întemeieze pe ambiții viitoare de îmbunătățire a unei realități care nu se poate baza decât pe două surse de informații – statisticile și opinia cetățenilor –, precum și pe spiritul de leadership al instituțiilor democratice europene;

44. susține conținutul comunicării și este de acord cu punctul de vedere al Comisiei, conform căruia PIB-ul este un indicator important pentru măsurarea creșterii economice și a bunăstării din Europa și din regiunile sale. Pentru elaborarea și evaluarea politicilor UE este însă de dorit să se dezvolte indicatori complementari, prin care să se poată măsura mai exact progresul înregistrat în ceea ce privește îndeplinirea în mod durabil a obiectivelor sociale, economice și de mediu.

Bruxelles, 5 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor privind „Mobilizarea investițiilor private și publice în vederea relansării economice și realizării unei transformări structurale pe termen lung: dezvoltarea parteneriatelor public-privat”

(2011/C 15/05)

COMITETUL REGIUNILOR FACE URMĂTOARELE RECOMANDĂRI:

- Comitetul subliniază faptul că PPP-urile nu trebuie considerate în primul rând drept o posibilitate de finanțare pe termen scurt, ci trebuie privite din perspectiva ciclului de viață, de la planificare, concepere, finanțare și construcție până la producție. Costurile totale ale proiectului trebuie luate în considerare în funcție de întreaga durată a acestuia, întrucât, uneori, contractele sunt pe o perioadă de până la 30 de ani;
- Comitetul consideră că PPP-urile nu sunt adecvate în toate situațiile, ci pentru fiecare proiect în parte, pentru fiecare serviciu public și fiecare inovație, trebuie verificat dacă încheierea unui parteneriat cu sectorul privat produce o valoare adăugată;
- Comitetul consideră că ar fi prea devreme pentru reglementarea de către Comisie a concesiunilor de servicii. Totuși, în cazul în care Comisia ar decide că Directiva privind achizițiile publice ar trebui să acopere și concesiunile de servicii, reglementarea acestora trebuie neapărat să fie formulată cât se poate de simplu și flexibil. În acest caz, reglementarea ar trebui să aibă ca referință dispozițiile conținute în Directiva privind lucrările publice și în niciun caz dispozițiile privind atribuirea de contracte de prestare de servicii.

Raportor:	dna Catarina SEGERSTEN-LARSSON (SE-PPE), membră a Consiliului provinciei Värmland
Document de referință:	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Mobilizarea investițiilor private și publice în vederea relansării economice și realizării unei transformări structurale pe termen lung: dezvoltarea parteneriatelor public-privat” COM(2009) 615 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută faptul că UE și statele sale membre pun în aplicare proiecte ambițioase de relansare economică pentru a stabiliza sectorul financiar și pentru a limita consecințele crizei financiare și economice pentru cetățeni și economia reală; totodată, dorește să sublinieze cât de importantă este participarea autorităților locale și regionale;
2. consideră că în cadrul acestor eforturi de relansare a economiei, parteneriatele public-privat (PPP) pot oferi instrumente eficiente pentru realizarea unor proiecte de infrastructură, pentru asigurarea serviciilor publice, precum și pentru inovare;
3. în acest context, subliniază faptul că PPP-urile nu trebuie considerate în primul rând drept o posibilitate de finanțare pe termen scurt, ci trebuie privite din perspectiva ciclului de viață, de la planificare, concepere, finanțare și construcție până la producție. Costurile totale ale proiectului trebuie luate în considerare în funcție de întreaga durată a acestuia, întrucât, uneori, contractele sunt pe o perioadă de până la 30 de ani;
4. consideră că PPP-urile nu sunt adecvate în toate situațiile, ci, pentru fiecare proiect în parte, pentru fiecare serviciu public și fiecare inovație, trebuie verificat dacă încheierea unui parteneriat cu sectorul privat produce o valoare adăugată;
5. solicită autorităților locale și regionale să examineze cu atenție orice sisteme de împrumut transfrontalier destinate infrastructurilor publice sau alte proiecte de PPP la care au participat deja sau pe care le au în vedere pentru viitor, astfel încât să se evite surprizele neplăcute și consecințele grave asupra bugetelor proprii;
6. constată că posibilitățile de finanțare din statele membre sunt foarte diferite. De exemplu, în anumite state membre, autoritățile locale pot contracta ele însele credite și realiza investiții ample; date fiind aceste condiții atât de diferite, consideră că PPP-urile trebuie utilizate doar în anumite cazuri, pentru a spori eficiența gestionării finanțelor publice și pentru a facilita execuția proiectelor de anvergură;
7. consideră că PPP-urile pot constitui o modalitate reușită de gestionare a investițiilor publice, însă trebuie să rămână în sarcina autorităților locale și regionale să aprecieze care sunt cele mai adecvate metode pentru diferitele proiecte, servicii publice sau inovații. Înainte de inițierea unui PPP, este esențial să se evalueze ce actori sau grupuri de parteneri sunt cei mai în măsură să-și asume diferitele riscuri;
8. are convingerea că fondurile structurale sau Banca Europeană de Investiții pot, în anumite condiții, să furnizeze fonduri care pot fi folosite pentru a sprijini proiectele de parteneriat public-privat;
9. împărtășește convingerea că PPP-urile sunt un instrument de gestionare a problemelor apărute în urma schimbărilor climatice, precum și pentru îmbunătățirea situației industriei europene și a sectorului public în ceea ce privește creșterea economică și ocuparea forței de muncă;
10. consideră că este important ca întreprinderile mici și mijlocii să beneficieze de posibilități mai bune de participare la PPP-uri, deoarece ele reprezintă o sursă adesea ignorată de creștere economică și de locuri de muncă durabile;
11. subliniază faptul că autoritățile locale și regionale sunt cele mai în măsură să judece cum trebuie finanțate serviciile din sectorul public; reamintește diferitele sarcini ale localităților și regiunilor care, pe lângă organizarea, coordonarea și supravegherea activităților economice, sunt responsabile și pentru activitatea în regie proprie. Autoritățile locale și regionale trebuie să stabilească clar obiectivele în conformitate cu interesul public, să determine calitatea și structura de prețuri ale serviciilor oferite și să monitorizeze îndeplinirea obiectivelor;

12. constată că, în prezent, noțiunea de parteneriat este interpretată într-un mod mult mai vast decât se intenționase inițial și, prin urmare, propune ca parteneriatul public-privat să fie delimitat mai clar pe viitor și să implice o relație pe termen lung, asumarea comună a riscurilor și un angajament economic considerabil; consideră de aceea extrem de important să se definească mai concret noțiunea de parteneriat public-privat pentru a lansa o dezbatere obiectivă despre posibilele viitoare lucrări din cadrul comunității;

Observațiile Comitetului Regiunilor cu privire la cele cinci măsuri centrale propuse de Comisie în anul 2010

Propunerea Comisiei privind înființarea unui grup privind PPP-urile

13. având în vedere numărul în creștere de PPP-uri, consideră importantă crearea unui sistem de sprijin și de schimburi de experiență la nivel internațional; totodată, subliniază cu fermitate că în statele membre există circumstanțe diferite și că un parteneriat reușit necesită să fie conceput pe baza condițiilor locale și regionale; de aceea, consideră oportun să se asigure în diferitele state membre sprijin și *know-how*.

14. consideră că, în cazul în care se va înființa un organ sau un grup la nivelul Uniunii, nivelul local și regional trebuie să fie neapărat reprezentat în acesta și CoR trebuie să aibă posibilitatea de a desemna reprezentanți de la acest nivel;

Propunerea Comisiei privind cooperarea cu BEI în vederea mării fondurilor disponibile pentru PPP-uri

15. consideră că, atunci când se realizează investiții masive, trebuie vegheat în permanență ca autoritățile locale și regionale și întreprinderile private să nu se găsească în cele din urmă în imposibilitate de plată la rambursarea împrumutului, deoarece parteneriatele presupun obligații economice pe termen foarte lung; consideră că fondurile structurale ale UE reprezintă un atu important pentru PPP-uri; apreciază că BEI ar trebui să joace un rol din ce în ce mai important în crearea condițiilor necesare pentru parteneriate de succes și inovatoare;

Propunerea Comisiei privind verificarea dispozițiilor și procedurilor relevante pentru a garanta absența discriminării la alocarea fondurilor publice, în caz de finanțare de la bugetul Uniunii

16. apreciază angajamentul Comisiei de a garanta la nivelul Uniunii respectarea principiilor consacrate în Tratat, ca, de exemplu, transparența, tratamentul egal, proporționalitatea și recunoașterea reciprocă;

17. Comisia ar putea depune și mai multe eforturi pentru ca legislația privind achizițiile publice să ofere posibilitatea încheierii unor PPP-uri;

Intenția Comisiei de a propune un cadru mai eficient pentru inovare, care să includă și posibilitatea UE de a participa la entități de drept privat și de a investi direct în proiecte specifice

18. consideră că mai întâi trebuie examinată și clarificată mai îndeaproape chestiunea participării UE la entități de drept privat sau a investițiilor directe în proiecte specifice și trebuie verificat dacă se respectă subsidiaritatea, înainte de a putea lua o poziție întemeiată în această privință;

Intenția Comisiei de a elabora o propunere de act legislativ privind concesiunile, care se bazează pe evaluarea de impact în curs

19. consideră că ar fi prea devreme pentru reglementarea de către Comisie a concesiunilor de servicii. Totuși, în cazul în care Comisia ar decide că Directiva privind achizițiile publice ar trebui să acopere și concesiunile de servicii, reglementarea acestora trebuie neapărat să fie formulată cât se poate de simplu și flexibil. În acest caz, reglementarea ar trebui să aibă ca referință dispozițiile conținute în Directiva privind lucrările publice și în niciun caz dispozițiile privind atribuirea de contracte de prestare de servicii;

20. menționează că dezvoltarea în viitor în domeniul PPP-urilor nu trebuie să limiteze posibilitățile de angajare ale persoanelor cu nevoi speciale, ceea ce corespunde și jurisprudenței CEJ.

Bruxelles, 5 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „O strategie pentru zona geografică Marea Nordului – Canalul Mânecii”

(2011/C 15/06)

COMITETUL REGIUNILOR

- este convins că macroregiunile pot fi o formă inovatoare de cooperare europeană interregională și transnațională, care poate crea un cadru adecvat pentru o cooperare între autoritățile locale și regionale, statele membre și organele Uniunii Europene, bine delimitată în timp, în spațiu, și sub aspectul obiectivelor;
- subliniază că strategiile macroregionale nu trebuie să cuprindă toate domeniile politice, ci ar trebui să se concentreze mai întâi asupra provocărilor comune unei macroregiuni; de asemenea, precizează că macroregiunea nu este un alt nivel instituțional al Uniunii Europene;
- subliniază că prioritățile comune de acțiune în zona Marea Nordului - Canalul Mânecii vizează în primul rând următoarele domenii: politica maritimă, mediul, energia, transporturile, industria și știința și efectele acestora asupra coeziunii sociale;
- solicită statelor membre ale UE să sprijine etapele următoare ale elaborării unei strategii macroregionale pentru această zonă, având în vedere necesitatea urgentă de a aborda provocările din domeniile transporturi, mediu pescuit și cercetare;
- solicită Comisiei Europene să pună la dispoziție chiar înainte de anul 2013 resurse pentru elaborarea de strategii macroregionale și să sprijine elaborarea unei strategii macroregionale pentru zona Marea Nordului – Canalul Mânecii până în 2013;
- pledează pentru ca politica de coeziune să integreze în măsura posibilului, după 2013, strategiile macroregionale în domeniile ei de cooperare teritorială și consideră că este imperios necesar să se stabilească mai exact, într-o Carte verde, rolul și funcția macroregiunilor.

Raportor: dl Hermann Kuhn (DE-PSE), membru al Parlamentului landului Bremen

I. OBSERVAȚII GENERALE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Mării Baltice, prezentată de Comisia Europeană la 10 iunie 2009, care se referă la respectiva macroregiune. În momentul publicării documentului, Comisia a menționat că Strategia pentru Marea Baltică poate servi ca exemplu pentru abordări similare în alte macroregiuni europene;

2. atrage atenția asupra faptului că Strategia pentru Marea Baltică se bazează pe o abordare integrată, pe voluntariat și o cooperare activă între actorii regionali, pe consultarea dintre aceștia, precum și pe neutralitatea financiară, fiind orientată spre o utilizare mai bine coordonată a resurselor disponibile. Acest mod de abordare este un bun reper pentru activitatea legată de strategiile macroregionale, în care caracteristicile și provocările unei macroregiuni trebuie să constituie mereu punctul de plecare;

3. salută solicitarea Consiliului European, din 18-19 iunie 2009, adresată Comisiei, de a prezenta o strategie a UE pentru regiunea Dunării;

4. reamintește că, încă de la început, Comitetul Regiunilor a fost în favoarea acestor eforturi și și-a adus contribuția la acestea, întrucât ele pot susține în mod corespunzător implicarea politică a autorităților locale și regionale;

5. constată că multe regiuni europene se ocupă de tema strategiilor macroregionale. Acest lucru a fost evidențiat la Conferința Comitetului Regiunilor din 13 aprilie 2010, intitulată „Macroregiunile europene: integrare prin cooperare teritorială”;

6. este convins că macroregiunile pot fi o formă inovatoare de cooperare europeană interregională și transnațională, care poate crea un cadru adecvat pentru o cooperare între autoritățile locale și regionale, statele membre și organele Uniunii Europene, bine delimitată în timp, în spațiu, și sub aspectul obiectivelor. În același timp, în procesul de elaborare a acestor noi strategii ar trebui să se aibă în vedere experiența îndelungată în cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională;

7. subliniază că o strategie europeană pentru o macroregiune poate îmbunătăți coerența și coordonarea acțiunilor politice în diferite sectoare și la diferite niveluri și poate răspunde provocărilor specifice prin acțiuni comune. O astfel de strategie poate contribui la coordonarea utilizării mijloacelor financiare pentru a lua mai bine în considerare autoritățile locale și regionale, conform principiilor guvernantei pe mai multe niveluri, și poate implica organizațiile sociale în mod mai flexibil;

8. pleacă așadar de la premisa că strategiile macroregionale reprezintă un instrument al integrării europene și al sporirii coeziunii economice, sociale și teritoriale, pas cu pas;

9. consideră că este necesar să se examineze modul în care strategiile macroregionale și domeniile lor de acțiune se îmbină cu alte politici strategice ale Uniunii, în special cu „Europa 2020”, cu politica de coeziune și cu politica maritimă integrată;

II. RECOMANDĂRI POLITICE

Macroregiunile: o nouă formă de cooperare europeană interregională și transnațională

10. reamintește că promovarea și dezvoltarea cooperării transfrontaliere, interregionale și transnaționale au reprezentat întotdeauna o preocupare centrală a Comitetului Regiunilor, așa cum au dovedit-o atât crearea euroregiunilor, care se concentrează pe cooperarea regiunilor de frontieră, cât și dezvoltarea unor structuri europene în cadrul proiectelor transfrontaliere, transnaționale și interregionale sub forma juridică a Grupărilor europene de cooperare teritorială (GECT);

11. menționează că promovarea cooperării interregionale și transnaționale este și ea un obiectiv important și o componentă a politicii de coeziune. În acest sens, programele Interreg IV Bvizează deja, în mod direct, structuri regionale mai mari, precum Marea Nordului sau Arcul Atlantic;

12. salută faptul că, datorită includerii obiectivelor „coeziunii teritoriale” în tratatele europene, zonele geografice au căpătat o importanță și mai mare ca punct de referință al politicilor europene;

13. salută faptul că politica maritimă integrată a Uniunii, care dorește să regrupeze politicile sectoriale într-o acțiune integrată, a considerat între timp că regionalizarea strategiei este o condiție esențială pentru aplicarea ei cu succes, pentru că, astfel, prioritățile și instrumentele pot fi adaptate mai precis la situația geografică, economică și politică specifică a unei zone maritime;

14. este convins că acest concept al macroregiunilor și strategiile politice referitoare la acestea pot fi o formă nouă și inovatoare a politicii interregionale și transnaționale a Uniunii Europene. Acest concept poate contribui în mod esențial la coerența și capacitatea de acțiune într-o anumită zonă și, astfel, poate îmbina, în condițiile specifice respective, eficiența economică, coeziunea socială și echilibrul ecologic;

15. constată că o macroregiune este un teritoriu „ales”, nu „impus”, ale cărui granițe nu trebuie, prin urmare, să coincidă cu granițele administrative și politice. O macroregiune este un nivel la care diferiți actori decid să colaboreze pentru a rezolva probleme comune, care, la alte niveluri teritoriale, nu și-ar găsi soluții sau și-ar găsi soluții mai puțin adecvate. Este vorba de șanse și provocări deosebite, pentru care o regiune sau un stat membru nu pot găsi soluții întrucât sunt prea mici, iar Uniunea este prea mare și reglementările sale prea generale;

16. concluzionează că strategiile macroregionale nu trebuie să cuprindă toate domeniile politice, ci ar trebui să se concentreze mai întâi asupra provocărilor comune unei macroregiuni, care au fost identificate împreună, în cadrul unei abordări în parteneriat. Astfel, strategiile macroregionale îmbină principiile de colaborare, atunci când este util și necesar, cu principiul subsidiarității;

17. subliniază că macroregiunea ca „spațiu funcțional” nu are granițe fixe, acestea putându-se schimba în funcție de problemă și de soluție. Cu toate acestea, trebuie să se ajungă la un grad minim de consens asupra ceea ce înseamnă o zonă-nucleu (chiar și în zonele interne). Fiecare macroregiune este definită în esență de condițiile naturale pe care s-a construit istoria ei economică, politică și culturală;

18. precizează că macroregiunea nu este un alt nivel instituțional sau constituțional al Uniunii Europene. Macroregiunea trebuie organizată, mai degrabă, ca o formă de acțiune, platformă sau rețea în care partenerii locali și regionali, naționali, precum și europeni pot acționa împreună, prin implicarea actorilor societății într-o anumită zonă, în vederea realizării obiectivelor stabilite în comun. În acest proces, ar trebui să se recurgă la rețelele și platformele existente;

19. este convins că strategiile macroregionale oferă mari șanse și posibilități pentru dezvoltarea în continuare și concretizarea guvernantei pe mai multe niveluri, pe care Comitetul Regiunilor a transformat-o într-o temă centrală a activității sale. Acest lucru este valabil și pentru participarea deschisă și flexibilă a organizațiilor societății civile;

20. menționează că autoritățile locale și regionale cunosc cel mai bine condițiile concrete și problemele regiunii și că, și din acest motiv, trebuie să fie parteneri cu drepturi egale la elaborarea și aplicarea strategiilor macroregionale. Aceste autorități reprezintă actorii cei mai apropiați de cetățeni;

21. consideră totuși că, în cadrul macroregiunii, cooperarea nu poate fi doar bi- sau multilaterală, ci trebuie realizată în esență cu sprijinul instituțiilor Uniunii Europene, întrucât acestea reprezintă obiectivele, regulile și resursele comune ale Uniunii;

22. este convins că fiecare macroregiune are nevoie de o strategie adaptată nevoilor ei. Doar elaborarea unei serii de strategii macroregionale de diferite tipuri va oferi suficientă experiență în ceea ce privește posibilitățile și limitele acestui instrument;

O strategie pentru zona geografică Marea Nordului - Canalul Mânecii

23. constată că zona Marea Nordului - Canalul Mânecii cuprinde teritoriul maritim al Mării Nordului cu legăturile sale către Marea Baltică (Skagerrak și Kattegat), către Atlantic (Canalul Mânecii) și către Oceanul Arctic, precum și regiunile de coastă din acest teritoriu maritim, în măsura în care acestea sunt legate de mare, direct sau indirect, influențând marea sau sunt influențate de aceasta. În documentele Comisiei OSPAR și în Directiva UE privind strategia maritimă, teritoriul maritim corespunde limitelor regiunii maritime „Marea Nordului în sens larg”;

24. menționează că Suedia, Danemarca, Germania, Țările de Jos, Belgia, Franța și Regatul Unit, state membre ale UE, precum și autoritățile locale și regionale ale acestora sunt legate politic de macroregiunea Marea Nordului - Canalul Mânecii. Acest lucru este adevărat și pentru Norvegia și, în sens mai larg, pentru Islanda, care au deja legături strânse cu UE ca membre ale SEE. Islanda a solicitat deja să adere la Uniune;

25. ia notă că Marea Nordului se situează pe platoul continental și, prin urmare, nu este adâncă. Cu 230 de specii de pești și 10 milioane de păsări de mare, ecosistemul ei este bogat și complex, dar și sensibil și periclitat. Coastele sunt variate: fiorduri, estuare, plaje, golfuri și zone tidale. Ele sunt caracterizate de marea puternică și, uneori, de curenți puternici. Râurile care se varsă în Marea Nordului și în Canalul Mânecii drenează o mare parte a Europei și poluează suplimentar marea cu depozitele lor;

26. este conștient că teritoriul maritim al Mării Nordului și al Canalului Mânecii reprezintă zona maritimă cea mai frecventată din lume și că, în ansamblul său, este utilizat într-un mod extrem de intens, pentru transportul maritim (cu concentrația maximă în Canalul Mânecii), pescuit, extracția de materii prime de pe fundul mării (petrol, gaz, nisip și pietriș), producerea de energie în largul mării, turism. Între fiecare dintre aceste moduri de exploatare, pe de o parte, precum și între ele și protecția mediului, pe de altă parte, există o relație plină de tensiuni și conflicte;

27. știe că zonele de coastă ale Mării Nordului și ale Canalului Mânecii se numără printre regiunile bine dezvoltate ale UE. Aici se află două dintre cele mai mari porturi din lume pentru transportul maritim intercontinental, precum și unele centre urbane mari cu industrie tradițională și modernă; turismul și agricultura sunt și ele bine dezvoltate în ansamblu. Totodată, domeniile tradiționale precum pescuitul sau construcțiile de nave se află într-o schimbare structurală dificilă, îngreunată de actuala criză financiară și economică;

28. consideră că regiunea Mării Nordului și a Canalului Mânecii este o regiune de creștere economică. Aceasta ar putea și ar trebui să contribuie la Strategia UE 2020 și la o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii în Europa. Acest lucru poate fi promovat printr-o abordare macroregională;

29. este îngrijorat că zona Marea Nordului - Canalul Mânecii este puternic afectată și periclitată din punct de vedere ecologic – afectată din cauza diverselor poluări și a dejecțiilor în mare, periclitată din cauza riscurilor prezentate de transportul maritim și producerea de energie. Schimbările climatice prezintă noi riscuri pentru regiunile de coastă apropiate, din cauza creșterii nivelului mării și a frecvenței condițiilor meteorologice extreme;

30. menționează că de 2 000 de ani regiunile de coastă din jurul Mării Nordului și Canalului Mânecii au fost strâns legate între ele din punct de vedere politic și cultural, ca urmare a fluxurilor migratoare, a strânselor relații comerciale, de exemplu în vremea Ligii Hanseatice, și a tradițiilor maritime comune. Timp de secole, aici a fost punctul de plecare al călătoriilor pe mare care au făcut ocolul lumii și care au marcat conștiința de sine a oamenilor din această regiune;

31. subliniază că țările care au ieșire la Marea Nordului și la Canalul Mânecii se află în fața unor grave probleme și provocări comune, care nu pot fi rezolvate și înfruntate separat de regiunile și statele membre. Acestea rezultă în principal din caracteristicile naturale și teritoriale deosebite ale Mării Nordului, ale Canalului Mânecii și ale zonelor de coastă, care până astăzi au reprezentat baza unei evoluții istorice, economice, sociale și culturale similare. În esență, acestea sunt:

- un ecosistem specific și uniform și pericolele la care este expus;
- clima și geologia (utilizarea energiilor regenerabile, precum energia eoliană și energia mareelor, noile provocări legate de protecția coastelor);
- utilizarea intensivă a resurselor naturale (pescuitul, extracția de petrol și gaze etc.);
- utilizarea intensivă și contradictorie a teritoriului (energie eoliană, transport maritim, protecția mediului);
- tradițiile economice din zonele de coastă (transport maritim, construcții navale, turism);

32. subliniază că măsurile imperios necesare pentru conservarea ecosistemului Mării Nordului și a legăturilor acestuia cu mările învecinate pentru protejarea resurselor, reducerea și evitarea poluării suplimentare, securitatea pe mare și pe uscat și adaptarea la schimbările climatice au, prin natura lor, un caracter transfrontalier și, prin urmare, nu pot fi adoptate doar de regiuni sau de statele membre separat. Acest lucru este valabil și pentru crearea infrastructurilor transfrontaliere și a planurilor de amenajare a teritoriului: coridoare de transport maritim, rețele de transport, trasee pentru amplasarea cablurilor și a conductelor, interconectarea zonelor maritime protejate;

Domeniile principale de acțiune

33. subliniază că prioritățile comune de acțiune în zona Marea Nordului - Canalul Mânecii vizează în primul rând următoarele domenii: politica maritimă, mediul, energia, transpor-

turile, industria și știința și efectele acestora asupra coeziunii sociale. În aceste domenii politice se recunoaște clar valoarea adăugată a cooperării reușite în macroregiuni. Aceasta va avea, de asemenea, efecte pozitive asupra domeniilor politice care nu depind direct de caracteristicile teritoriale și evoluțiile tradiționale;

Transportul maritim și porturile

34. subliniază că transportul maritim este un pilon al economiei europene, un factor important de ocupare a forței de muncă și, în ciuda presiunii asupra mediului, cel mai ecologic mijloc de transport. Prin urmare, obiectivul este mutarea în special a transportului de marfă pe apă și interconectarea mai bună a căilor navigabile și a căilor ferate în hinterland. Ar trebui coordonată dezvoltarea transportului maritim pe distanțe scurte, a „autostrăzilor maritime”, precum și conectarea la căile navigabile interioare în macroregiunea Marea Nordului - Canalul Mânecii;

35. consideră că, în continuare, ar trebui acordată o atenție deosebită îmbunătățirii și controlului siguranței transportului maritim, în special în regiunile maritime cu risc ridicat, cum ar fi Canalul Mânecii. Eventualele riscuri suplimentare prezentate de extinderea parcurilor eoliene din largul mării necesită noi strategii comune privind protecția împotriva catastrofelor;

36. este îngrijorat că, din cauza intensificării concurenței în domeniul transporturilor maritime și în activitățile economice portuare din cauza crizei financiare și economice, cerințele privind lupta împotriva poluării mării și zonelor de coastă ar putea ajunge în plan secund. Sunt necesare acțiuni de sprijin, măsuri și stimulente deosebite pentru a dezvolta în continuare strategii precum „Clean Shipping”, „Vaporul cu emisii zero” sau „Green Harbour”. Inițiativa climatică Rotterdam (*Rotterdam Climate Initiative*) și indexul „Clean Shipping” reprezintă exemple bune în acest sens;

37. este convins că întrebările referitoare la securitatea pe mare și măsurile împotriva poluării mediului trebuie, de fapt, să facă obiectul unor acorduri internaționale, dar că astfel de acorduri pot fi pregătite și inițiate cu succes doar prin acțiunile și exemplele macroregiunilor bine organizate;

Competențele

38. consideră că, odată cu importanța din nou în creștere a transportului maritim și a activităților din largul mării, va crește cererea de forță de muncă și cerințele față de aceasta, precum și concurența internațională pentru forța de muncă foarte calificată. Centrele maritime din zona Marea Nordului - Canalul Mânecii se află împreună în fața provocării de a asigura formarea profesională și calificarea lucrătorilor specializați în diverse activități maritime;

39. se exprimă în favoarea examinării ideii unei „academii maritime” ca centru comun, virtual, de pregătire pentru profesiile maritime tradiționale și pentru cele noi, în care să se elaboreze standarde și materii de studiu comune și care, apoi, să fie recunoscute reciproc;

Industria și economia

40. subliniază că regiunile de coastă din zona Marea Nordului - Canalul Mânecii sunt puternic afectate de mutațiile diviziunii internaționale a muncii în industrie, în special în domeniul construcțiilor navale. Este necesară promovarea construcțiilor de nave speciale de înaltă tehnologie, precum și a navelor cu emisii reduse sau cu emisii zero, pentru a sprijini competitivitatea șantierelor navale și, totodată, pentru a mări siguranța și durabilitatea transportului maritim;

41. atrage atenția că marea și zonele de coastă deopotrivă pot deveni loc de producție sau materie primă pentru noile tehnologii și industrii: este vorba de tehnologiile aplicate în largul mării, de biotehnologiile „albastre”, de tehnologiile de gospodărire a apelor și a zonelor de deltă, de culturile maritime, de eventuala extracție a altor materii prime de pe fundul mării. Pentru aceste tehnologii și industrii de viitor ar trebui create clustere regionale în zona Marea Nordului - Canalul Mânecii, întrucât aici există capacități științifice și industriale adecvate în acest sens;

42. salută anunțul Comisiei, publicat în programul său de lucru pentru 2010, referitor la elaborarea Comunicării pe tema „Creșterea albastră – o nouă viziune pentru creștere durabilă în regiunile de coastă și în zonele maritime”;

Politica maritimă integrată

43. subliniază că politica maritimă integrată evidențiază nevoia de soluții pe măsură, adaptate caracteristicilor (geografice, economice și politice) ale mărilor regionale și că zona Marea Nordului - Canalul Mânecii este o astfel de mare regională. Elaborarea unei politici maritime integrate pentru acest spațiu, punerea în practică și monitorizarea ei sunt componente esențiale ale unei strategii europene pentru zona Marea Nordului – Canalul Mânecii;

44. pleacă de la premisa că anunțul Comisiei cu privire la Comunicarea privind politica maritimă integrată pentru zona Mării Nordului „în sens larg” va evidenția nevoia intensificării cooperării între țările cu ieșire la Marea Nordului și va propune obiective și instrumente pentru această cooperare;

45. menționează că autoritățile locale și regionale și părțile interesate de la fața locului sunt parteneri importanți în această discuție, întrucât pot aprecia cel mai bine care sunt măsurile adecvate;

Pescuitul

46. regretă că politica Uniunii Europene în domeniul pescuitului nu și-a îndeplinit până acum obiectivele în mod satisfăcător și se află în fața unor mari provocări: pescuitul excesiv în cazul multor specii și în multe regiuni, starea precară a multor stocuri – uneori sub limita biologică – capacitatea de pescuit care este încă exagerat de mare, pescuitul ilegal și nereglementat care până acum nu a putut fi împiedicat în mod eficient;

47. recomandă ca fiecare zonă de pescuit să analizeze și să evalueze care este forma de gestionare care corespunde cel mai bine regiunii maritime, speciei de pești și tipului de flotă. În

acest scop, ar trebui promovate rolul consiliilor consultative regionale (CCR) și implicarea autorităților locale și regionale;

Mediul

48. constată că dezvoltarea economică și intervențiile umane din ce în ce mai mari au afectat puternic ecosistemul Mării Nordului și al Canalului Mânecii, generând mari probleme ecologice: poluarea (printre altele cu deșeuri din plastic) a mării și a plajelor, poluarea tot mai mare a apelor cu substanțe chimice și cu metale grele, poluarea cauzată de nave și de extracțiile de petrol și gaze naturale de pe fundul mării;

49. este sigur că o îmbunătățire durabilă a mediului marin (calitatea apei, conservarea biodiversității) – inclusiv în estuare – se poate realiza doar prin asumarea de către toate țările care au ieșire la Marea Nordului și la Canalul Mânecii a angajamentului de a urmări obiective comune și de a le pune în aplicare și a le monitoriza în mod coerent;

50. ia notă cu mare îngrijorare că pe fundul Mării Nordului și al Canalului Mânecii se află și astăzi mari cantități de muniție (estimate la 1 milion de tone) din perioada celui de-al Doilea Război Mondial, care reprezintă o mare amenințare pentru transportul maritim, mediu și populație. Schimbul de informații, cooperarea bazată pe încredere și programele de acțiune comune sunt necesare pentru a se putea reduce și elimina acest pericol;

51. insistă asupra faptului că înainte de planificarea captării și stocării CO₂ (CSC) pe fundul mărilor sunt necesare studii foarte temeinice pentru evaluarea riscurilor și consecințelor pentru mediu;

Schimbările climatice – atenuarea efectelor și adaptarea

52. menționează că creșterea nivelului mării și pericolul sporit ca zonele de coastă să fie inundate în cazul unor condiții meteorologice extreme, ca urmare a schimbărilor climatice, afectează în mod specific și similar regiunile de la Marea Nordului și Canalul Mânecii. Pentru a răspunde acestor provocări, regiunile de coastă de la Marea Nordului și Canalul Mânecii trebuie să realizeze proiecte comune de cercetare, să schimbe informații importante și să se pună de acord asupra măsurilor concrete de protecție a coastelor;

53. constată că țările cu ieșire la Marea Nordului au acumulat o experiență unică cu privire la gestionarea fluctuațiilor nivelului mării care pot fi cauzate de schimbările climatice. De aceea, prin colaborarea în materie de cercetare și actualizarea cunoștințelor în acest domeniu se poate contribui la creșterea competitivității, precum și la protejarea spațiului în care trăiesc cetățenii;

54. atrage totodată atenția că regiunile din zona Mării Nordului și a Canalului Mânecii atribuie o mare importanță protecției climei și cercetării în domeniul mediului și vor defini împreună posibilitățile de acțiune la nivel regional pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Acest lucru se va realiza prin programe regionale de protecție a climei, creșterea eficienței energetice și promovarea energiei regenerabile (atât pe uscat, cât și în largul mării), care trebuie să înlocuiască sursele fosile de energie;

55. evidențiază că zonele de coastă și, în special, marile estuare trebuie să reziste condițiilor climatice, astfel încât să se îmbunătățească, în funcție de posibilități, calitatea mediului și a vieții în regiunile de coastă și în hinterland;

56. constată că schimbările climatice pot afecta și mai mult ecosistemul marin, prin încălzire, mărirea acidității apei sau migrarea unor noi specii. Acestea vor modifica și posibilitățile oferite de turism în această zonă. Sunt necesare reacții politice realiste, elaborate în comun pe o bază științifică;

Amenajarea teritoriului

57. subliniază că lupta împotriva efectelor transfrontaliere, în special în zona Marea Nordului – Canalul Mânecii, care este utilizată atât de intens, necesită o coordonare mai strânsă în chestiunile care privesc amenajarea teritoriului în zonele de coastă și pe apă. Cerințele actuale, în creștere, de utilizare a unei zone limitate și sensibile trebuie, de asemenea, evaluate și cântărite în contextul dezvoltării durabile și al conservării mediului natural;

58. se întreabă dacă nu ar trebui elaborat pentru zona Marea Nordului – Canalul Mânecii un „drept minier” comun ca legislație de utilizare a fundului mării, care să includă norme pentru aprobări și pentru aspectele de securitate. În acest sens, sunt necesare și dispoziții privind amplasarea și utilizarea cablurilor și conductelor pe fundul mării;

59. atrage atenția că zona de coastă are o funcție importantă de protecție a hinterlandului împotriva mării. Ea este, totodată, o valoroasă zonă naturală și de odihnă, furnizând astfel o contribuție importantă la îmbunătățirea calității vieții oamenilor care locuiesc în zona Marea Nordului – Canalul Mânecii. Datorită intereselor diverse de utilizare a ei (natură, odihnă, economie, securitate, locuit), utilizarea corespunzătoare și eficientă a zonei de coastă, precum și planificarea și dezvoltarea integrate sunt indispensabile;

Energia

60. pleacă de la premisa că petrolul și gazele naturale vor fi în continuare extrase în Marea Nordului. Sunt necesare înalte standarde de securitate comune și sisteme de prevenire și limitare a pericolelor, pentru a reduce pe cât posibil riscurile și pentru a se putea reacționa rapid și eficient în caz de nevoie;

61. subliniază că, datorită condițiilor geografice, posibilitățile de producere a energiei regenerabile – a cărei extindere este decisivă pentru o politică reușită privind schimbările climatice – sunt foarte mari în Marea Nordului și în Canalul Mânecii. Energia produsă de vânt, valuri, marea și curenții are un mare potențial în această zonă, continuarea cercetărilor și sprijinirea acestora fiind în interesul tuturor celor din această regiune. Având în vedere extinderea rapidă a centralelor eoliene în largul mării, trebuie să se adopte standarde pentru construcția, securitatea, zgomotul și poluarea produse de aceste instalații;

62. își exprimă satisfacția că a început planificarea unei „rețele a Mării Nordului”, ca rețea cuprinzătoare de transport

de energie, pentru a se putea utiliza pe deplin potențialul surselor de energie regenerabilă. Astfel, cooperarea dintre statele membre, regiuni și parteneri privați este imperios necesară. În urma evoluției necesare către o „rețea inteligentă”, avantajele producției de energie regenerabilă ar putea transforma zona într-o regiune-pilot pentru „e-mobilitate”;

Cercetarea

63. solicită promovarea mai puternică a cercetării marine și maritime în cel de-al 8-lea Program-cadru de cercetare și sprijinirea interconectării acestora, pentru că la baza tuturor domeniilor de acțiune menționate stau cunoștințele științifice despre ecosistemul Mării Nordului și starea acestuia, despre consecințele schimbărilor climatice, despre efectele reciproce ale exploatarea concurente etc.;

64. propune lansarea unei inițiative de cercetare multitematică distincte pentru această regiune, orientată spre integrarea cunoștințelor despre zona Marea Nordului – Canalul Mânecii provenite din toate disciplinele. În acest context, ar trebui utilizată experiența dobândită în cadrul programului BONUS169 pentru regiunea Mării Baltice;

Cultura

65. menționează că viața și munca lângă mare și pe mare au creat o lungă tradiție culturală, amintiri și povestiri. Recuperarea terenurilor din mare, construcțiile de nave și transportul maritim au contribuit în mod esențial la formarea conștiinței de sine și a identității oamenilor care trăiesc în regiunea Mării Nordului și a Canalului Mânecii. Revigorarea și promovarea acestor tradiții ca identitate comună sunt și un avantaj în evidențierea acestei zone în raport cu zonele concurente;

66. propune, prin urmare, sprijinirea cooperării dintre muzeele și instituțiile culturale care se ocupă de acest subiect (de exemplu, „Rețeaua muzeelor maritime ale Mării Nordului”). Pentru o mai bună înțelegere a istoriei comune (și separate) a acestei zone, ar putea fi utilă o carte de istorie comună;

67. evidențiază importanța economiei culturii și creației în multe regiuni din zona Marea Nordului – Canalul Mânecii și este convins că acest sector economic va fi mai important pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă în această zonă; aceasta se poate realiza în speță prin programe de schimburi culturale și universitare și prin corelarea culturii cu turismul durabil în toată zona;

Legătura cu alte politici ale UE

68. menționează gradul ridicat de convergență între aceste priorități și teme principale ale strategiei pentru zona Marea Nordului – Canalul Mânecii și obiectivele și orientările Strategiei Europa 2020, și vede în aceasta o premisă excelentă pentru fructificarea reciprocă a orientărilor strategice la nivelul întregii Uniuni și a cooperării transfrontaliere și transnaționale intense într-o macroregiune specială a țărilor care au ieșire la Marea Nordului și la Canalul Mânecii;

69. recunoaște în special în inițiativele emblematiche „O Uniune a inovării”, „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”, „O politică industrială adaptată erei globalizării”, precum și „Noi competențe – noi locuri de muncă”, acele obiective de viitor ale UE la care o strategie macroregională a țărilor care au ieșire la Marea Nordului și la Canalul Mânecii și-ar putea aduce o contribuție concretă și durabilă;

70. își reafirmă convingerea că, în cadrul unei macroregiuni, cooperarea dintre partenerii naționali, regionali și locali în domeniul tematic bine definite contribuie cu o valoare adăugată considerabilă la punerea în aplicare a strategiei generale a UE, deoarece aceasta permite, la nivelul macroregiunii, identificarea actorilor corespunzători, precum și mobilizarea și orientarea precisă a resurselor;

71. subliniază importanța deosebită care îi revine cooperării dintre actori în cadrul unei macroregiuni, pentru aplicarea reușită și eficientă a Strategiei Europa 2020 „la fața locului” și în viața de zi cu zi a cetățenilor în cadrul experiențelor lor locale și regionale;

72. atrage atenția asupra faptului că între Marea Nordului și Marea Baltică există numeroase legături politice și economice. Ambele zone maritime se confruntă cu provocări similare în special în ceea ce privește economia maritimă, protecția mărilor, schimbările climatice și politica energetică. Prin urmare, se urmărește o cooperare strânsă între regiunea Mării Nordului și cea a Mării Baltice. Dincolo de aceasta, ar trebui să se examineze modul în care se pot transfera bunele practici din cadrul Strategiei pentru Marea Baltică către Strategia pentru Marea Nordului;

73. propune să se examineze dacă și cum pot fi îmbinate în viitor obiectivele și domeniile de acțiune ale politicii de coeziune cu prioritățile stabilite în comun în cadrul strategiilor macroregionale, urmând ca, de exemplu, anumite mijloace financiare din cadrul fondurilor structurale să fie alocate acestor strategii;

74. constată că în zona Marea Nordului – Canalul Mânecii există deja programe UE de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională (în special programul Interreg IV B pentru Marea Nordului și Arcul Atlantic) care promovează cooperarea și contribuie la o mai strânsă coeziune a regiunilor. Aceste programe – îmbinate mai strâns și mai flexibil sau grupate pe termen lung – ar putea fi transformate într-un instrument important pentru elaborarea și punerea în aplicare a unei strategii pentru zona Marea Nordului – Canalul Mânecii;

75. solicită autorităților locale și regionale din zona Marea Nordului – Canalul Mânecii să utilizeze mai mult începând de acum aceste instrumente de promovare a cooperării interregionale, în scopul formulării și dezvoltării unei strategii macroregionale;

76. pledează din nou pentru consolidarea în continuare a cooperării interregionale în cadrul elaborării politicii de coeziune începând cu 2014 și pentru mărirea fondurilor necesare acestui scop, fără a aduce prejudicii obiectivelor 1 și 2 ale politicii de coeziune;

Guvernanța

77. ia notă de poziția Comisiei Europene conform căreia, în momentul actual, pentru elaborarea strategiilor macroregionale este valabil principiul celor „trei nu”: fără noi reglementări, fără noi instituții, fără fonduri suplimentare;

78. consideră că, totodată, ar trebui să fie valabil și principiul celor „trei da”:

— o aplicare și o monitorizare stabilite în comun a regulilor existente în macroregiune;

— crearea unei platforme/unei rețele/unui cluster teritorial a/al autorităților locale și regionale și a/al statelor membre, prin implicarea părților interesate și sub responsabilitatea organismelor Uniunii;

— utilizarea, pe baza unei decizii comune, a resurselor financiare existente ale Uniunii pentru elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor macroregionale;

79. consideră că este necesar ca, pentru punerea în aplicare a strategiilor macroregionale, să fie elaborate și aplicate noi forme de guvernanță (rețele, platforme), axate pe acțiuni comune și obiective concrete. Acestea ar putea declanșa și continua procese politice, fără a pune sub semnul întrebării drepturile actuale privind competențele și suveranitatea. Este utilă o structură de cooperare pe mai multe niveluri, care să grupeze diferitele niveluri de guvernanță, putere, resurse și capacități;

80. reamintește că, între 1984 și 2006, Conferința Internațională pentru Protejarea Mării Nordului a întreprins o activitate de pionierat în vederea realizării unor acorduri pentru o mai bună protecție a Mării Nordului. Odată cu intrarea în vigoare, în 1998, a Convenției OSPAR privind protecția mediului marin al Atlanticului de Nord, inclusiv Marea Nordului, există un cadru obligatoriu pentru acordurile internaționale în această zonă;

81. subliniază că un partener important este Comisia Mării Nordului, una dintre comisiile geografice ale Conferinței regiunilor maritime periferice (CRMP), care activează pentru o cooperare mai intensă în zona Mării Nordului și care a elaborat deja propuneri în vederea unei strategii pentru zona Mării Nordului – Canalul Mânecii. Între Grupul interregional „Marea Nordului – Canalul Mânecii” al Comitetului Regiunilor și Comisia Mării Nordului există de câțiva timp relații strânse în acest sens. Și alte rețele ale organizațiilor locale și regionale din această zonă ar trebui să aibă posibilitatea să contribuie la această activitate;

82. subliniază că pentru Canalul Mânecii un rol important îl joacă Adunarea Arcului Mânecii („Arc Manche Assembly”), care urmărește în mod expres integrarea Canalului Mânecii într-o strategie macroregională comună cu Marea Nordului;

83. este convins că prin colaborarea cu aceasta și cu alte organisme active (de exemplu Forumul Waddenzee) sau organizații neguvernamentale se construiește o bază solidă pentru dezvoltarea și succesul strategiilor macroregionale;

84. speră să se poată realiza o mai bună sinergie între fondurile disponibile la nivel comunitar, până când vor fi disponibile fonduri speciale pentru strategiile macroregionale. În acest context, având în vedere diversitatea temelor abordate, pentru strategiile macroregionale trebuie să se poată utiliza diferitele fonduri comunitare existente, nu doar fondurile structurale, ci și, de exemplu, Programul-cadru pentru competitivitate și inovare (PCI), programele TEN-T și Marco Polo în domeniul transporturilor, programul-cadru pentru cercetare și dezvoltare etc.;

85. este convins că scopul politicii macroregionale este realizarea de acțiuni comune delimitate în timp, în spațiu, și sub aspectul obiectivelor. Prin urmare, această politică ar trebui să ia forma unui plan de acțiune „Marea Nordului – Canalul Mânecii 2020”;

III. CONCLUZII

86. solicită statelor membre ale UE să sprijine la nivel european etapele următoare ale elaborării unei strategii macroregionale pentru zona Marea Nordului – Canalul Mânecii;

87. consideră că, având în vedere problemele și provocările urgente, trebuie să se înceapă încă de pe acum procesul de elaborare a unei strategii pentru zona Marea Nordului – Canalul Mânecii. Comitetul solicită Consiliului European să însărcineze Comisia cu elaborarea strategiei și solicită Parlamentului European să urmărească îndeaproape acest proces;

88. pledează pentru ca politica de coeziune să integreze în măsura în care este posibil, după 2013, strategiile macroregionale în domeniul cooperării teritoriale (la nivel transfrontalier, transnațional și interregional) și se exprimă în favoarea adoptării strategiei macroregionale înainte de 2013, astfel încât programele regionale operaționale din cadrul viitoarei perioade de programare să poată contribui, în măsura posibilităților, la aplicarea concretă a strategiei;

89. subliniază că o strategie pentru regiunea Marea Nordului - Canalul Mânecii se bazează pe aplicarea principiului subsidia-

rității. Aceasta va putea să abordeze domenii tematice și probleme care nu pot fi rezolvate exclusiv la nivel local, regional și național;

90. menționează că elaborarea acestei strategii trebuie să fie însoțită de o amplă consultare publică. Aceasta trebuie să aibă loc în strânsă colaborare cu Comitetul Regiunilor, în calitate sa de reprezentant al autorităților locale și regionale, și, în special, cu Comisia Mării Nordului a CRMP, cu Adunarea Arcului Mânecii și cu alți actori importanți. Norvegia și Islanda, state membre ale SEE, ar trebui să fie de asemenea implicate;

91. solicită Comisiei Europene să pună la dispoziție chiar înainte de anul 2013 resurse pentru asistență tehnică în elaborarea de strategii macroregionale, pentru ca aceste resurse să poată fi incluse în viitoarea perspectivă financiară a Uniunii Europene;

92. propune Comisiei Europene să sprijine elaborarea unei strategii macroregionale pentru zona Marea Nordului – Canalul Mânecii până în 2013 și în cadrul programelor de cooperare teritorială, în special Interreg IV Bși a altor programe de rețele, precum ESPON; în acest fel s-ar identifica cu claritate directivele europene și convențiile deja aplicabile acestei regiuni;

93. salută faptul că programul de lucru al Comisiei Europene prevede prezentarea unei Comunicări privind punerea în aplicare a politicii maritime integrate în Marea Nordului „în sens larg”;

94. consideră că este imperios necesar să se analizeze și să se stabilească mai exact, într-o Carte verde, rolul și funcția macroregiunilor. Comitetul Regiunilor a solicitat deja acest lucru Comisiei Europene în Rezoluția sa privind programul legislativ și de lucru al Comisiei Europene pentru 2010;

95. îl însărcinează pe președinte să prezinte acest aviz din proprie inițiativă Comisiei Europene, Parlamentului European, actualei Președinții a Consiliului și partenerilor acestuia din cadrul trioului președințiilor 2010-2011.

Bruxelles, 5 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor privind Agenda digitală pentru Europa

(2011/C 15/07)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută Agenda digitală europeană, una dintre cele șapte inițiative-pilot ale strategiei Europa 2020. Obiectivul general al Agendei digitale este de a aduce beneficii economice și sociale durabile prin intermediul unei piețe unice digitale bazate pe internetul rapid și ultrarapid și pe aplicații interoperabile. Implementarea Agendei digitale este condiționată de existența unui nivel corespunzător de ambiție și angajare, care va permite Europei construirea unui nou model economic bazat pe cunoaștere, pe emisii scăzute de dioxid de carbon și pe o rată ridicată de ocupare a forței de muncă;
- remarcă faptul că autoritățile locale și regionale (ALR) se numără printre principalii destinatari ai recomandărilor Agendei și că ele pot reprezenta una dintre principalele forțe motrice în aplicarea acesteia. Prioritățile Agendei digitale europene la nivel local și regional reprezintă condiții prealabile pentru asigurarea calității vieții și a activității sociale și economice a cetățenilor, ele urmând de asemenea să promoveze serviciile publice mai eficiente și personalizate, precum și întreprinderile de la nivel local;
- subliniază faptul că piața unică digitală reprezintă una dintre pietrele de temelie ale Agendei digitale europene, care va permite crearea unei piețe paneuropene în creștere, dinamice și de succes în domeniul creării și distribuirii de conținut digital și de servicii online, și care va oferi consumatorilor un acces ușor, sigur și flexibil la piețele de conținut și servicii digitale;
- salută inițiativa Comisiei de simplificare a acordării drepturilor de autor, a gestionării acestora și a acordării de licențe transnaționale, prin îmbunătățirea guvernantei, a transparenței și a acordării de licențe paneuropene de gestionare a drepturilor online, creând un cadru legal de facilitare a digitalizării și difuzării operelor culturale în Europa;
- semnalează că, la crearea infrastructurii de internet și la dezvoltarea serviciilor corespunzătoare, este esențial să se asigure respectarea tuturor cerințelor de securitate la toate nivelurile, pentru a garanta gradul optim de respectare a vieții private și de protecție a datelor personale. În acest sens, este important să se împiedice urmărirea neautorizată a informațiilor și profilurilor personale;

Raportor:	dl Markku MARKKULA (FI-PPE), membru al Consiliului local al orașului Espoo
Document de referință:	Comunicare din partea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O Agendă digitală pentru Europa COM(2010) 245 final

I. INTRODUCERE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută Agenda digitală europeană, una dintre cele șapte inițiative-pilot ale strategiei Europa 2020. Obiectivul general al Agendei digitale este de a aduce beneficii economice și sociale durabile prin intermediul unei piețe unice digitale bazate pe internetul rapid și ultrarapid și pe aplicații interoperabile. Implementarea Agendei digitale este condiționată de existența unui nivel corespunzător de ambiție și angajare, care va permite Europei construirea unui nou model economic bazat pe cunoaștere, pe emisii scăzute de dioxid de carbon și pe o rată ridicată de ocupare a forței de muncă;

2. remarcă faptul că autoritățile locale și regionale (ALR) se numără printre principalii destinatari ai recomandărilor Agendei și că ele pot reprezenta una dintre principalele forțe motrice în aplicarea acesteia. Prioritățile Agendei digitale europene la nivel local și regional reprezintă condiții prealabile pentru asigurarea calității vieții și a activității sociale și economice a cetățenilor, ele urmând de asemenea să promoveze serviciile publice mai eficiente și personalizate, precum și întreprinderile de la nivel local;

3. subliniază faptul că, printre actorii din sectorul public, ALR se află cel mai aproape de oamenii obișnuiți și se ocupă de cele mai importante servicii sub aspectul bunăstării cetățenilor. ALR trebuie să devină urgent capabile să fructifice noul potențial tehnologic, mai ales dacă se ia în considerare criza economică și schimbările care privesc structura demografică și necesitățile cetățenilor. ALR, întreprinderile aflate în relație cu acestea și sectorul terțiar pot avea împreună șanse mai bune de a exploata inovarea. În acest sens, prezintă o importanță esențială eficiența cu care cunoașterea creată în universități și centre de cercetare este utilizată la nivel local și regional;

4. reamintește că CoR a îndemnat întotdeauna la efectuarea de investiții în cercetarea din domeniul TIC, pentru asigurarea creșterii economice și crearea de noi întreprinderi, și este de părere că numai utilizarea eficientă a TIC poate accelera inovarea, astfel încât să se răspundă principalelor provocări socioeconomice din întreaga Europă;

5. recunoaște că serviciile publice online au constat, într-o măsură prea mare până în prezent, doar în transpunerea formalităților administrative de pe suport de hârtie pe unul digital. UE

și statele membre trebuie să se comporte ca deschizători de drumuri, conducând, în strânsă colaborare cu ALR, eforturile de la nivel european și național de determinare a unor schimbări mai importante în procedurile și structurile guvernamentale, utilizând TIC pentru a îmbunătăți conținutul, calitatea și productivitatea muncii autorităților publice, precum și eficiența acestora, și a reduce birocrăția în favoarea publicului larg și a întreprinderilor;

6. consideră că, așa cum se prezintă, acțiunile propuse în comunicare nu par să pună probleme sub aspectul respectării principiilor subsidiarității și proporționalității; cu toate acestea, Comitetul subliniază că autoritățile locale și regionale trebuie să fie implicate sistematic în procesele de elaborare, implementare și gestionare a măsurilor de punere în practică a Agendei digitale pentru Europa (mai ales în ceea ce privește domeniile de acțiune cum ar fi interoperabilitatea și standardele, accesul rapid și ultrarapid la internet, promovarea alfabetizării, competențelor și incluziunii digitale, precum și beneficiile pentru societatea UE, de exemplu în ceea ce privește guvernarea electronică, schimbările climatice și sistemele de transport inteligente).

II. RECOMANDĂRI POLITICE

Implementarea eficientă este indispensabilă

7. salută obiectivul Agendei digitale europene de a face din Europa un centru al creșterii inteligente, durabile și incluzive pe scena mondială;

8. reamintește concluziile Consiliului privind Agenda digitală europeană (ședința Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie din 31 mai 2010) ⁽¹⁾, care precizează, printre altele, că:

— Europa trebuie să încurajeze economia digitală, pentru a utiliza capacitatea catalizatoare și transsectorială a acesteia în vederea creșterii productivității și competitivității altor sectoare și pentru a profita de TIC în scopul unei abordări mai adecvate a problemelor globale, printre care se numără trecerea la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon și care utilizează cu eficiență resursele, precum și crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune;

⁽¹⁾ Concluziile Consiliului privind Agenda digitală europeană (ședința Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie din 31 mai 2010) http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/114710.pdf.

- Agenda digitală europeană, care îndeplinește un rol esențial în cadrul strategiei Europa 2020, ar trebui să fie în concordanță cu celelalte componente ale strategiei, precum și cu viitoarele inițiative-pilot, printre care „Uniunea pentru inovare” și „O politică industrială în era globalizării”;
- poziția de competitor a Europei în acest sector trebuie consolidată prin intensificarea eforturilor în ce privește cercetarea, dezvoltarea și inovarea în domeniul TIC, dar și prin promovarea triumfului cunoașterii;
- Comisia și statele membre sunt invitate să găsească modalități de întărire a coordonării orizontale între instituțiile implicate, atât la nivel european, cât și național, în vederea îmbunătățirii implementării Agendei digitale europene;

9. reamintește Rezoluția Parlamentului European din 5 mai 2010 referitoare la o nouă agendă digitală pentru Europa, în care se afirmă că „Europa va culege roadele acestei revoluții digitale doar dacă toți cetățenii sunt mobilizați și au șansa de a participa pe deplin la noua societate digitală, iar omul este plasat în centrul acestei acțiuni politice; întrucât această revoluție digitală nu mai poate fi concepută ca o evoluție plecând de la trecutul industrial, ci mai degrabă ca un proces de transformare radicală”⁽²⁾;

10. recunoaște că societatea informațională a accelerat considerabil progresul economic și social. Trecerea necesară de la societatea informațională la societatea ecologică a cunoașterii poate fi văzută ca un fel de schimbare de paradigmă. Importanța Agendei digitale europene reiese și din faptul că implementarea cu succes a acestei inițiative-pilot este condiția reușitei în cazul celorlalte inițiative-pilot din cadrul strategiei Europa 2020;

11. recunoaște că, în cazul societății, calitatea este dată în mare măsură de capacitatea de a genera posibilități de instruire și lucru în comun, precum și de a crea noi cunoștințe cu caracter vizionar. În acest caz, societatea noastră impune cerințe cu totul noi în ceea ce privește metodele de lucru, cultura muncii, validitatea informației, „alfabetizarea digitală” etc.;

12. remarcă faptul că digitalizarea și globalizarea au modificat rapid procesele economice. Studiile OCDE au arătat că TIC au un impact cu profunde implicații asupra performanței economice și succesului întreprinderilor, mai ales atunci când

sunt însoțite de investiții în calificări, în schimbări organizaționale, în inovare și în crearea de noi întreprinderi⁽³⁾;

13. subliniază că implementarea Agendei digitale europene nu poate fi concepută fără dezvoltarea învățării de-a lungul vieții și a capitalului uman sau în lipsa măsurilor necesare promovării acestora. Elementul central al reușitei îl constituie modul și măsura în care comunitățile de lucru și publicul larg (adică diversele comunități și indivizii) din întreaga UE pot fi încurajați să joace un rol activ în crearea unei Europe considerabil mai inovatoare și productive. Pentru a se dovedi pe deplin eficace, activitățile inovatoare „de la firul ierbii”, inițiativele de antreprenariat, întreprinderile concentrate pe dezvoltare și, mai ales, inițiativele inovatoare de parteneriat între sectorul public, întreprinderi și sectorul terțiar presupun un puternic angajament politic la toate nivelurile (UE, statele membre, ALR);

14. evidențiază faptul că posibilitatea de a accelera procesul de inovare și o implementare rapidă sunt factori critici de reușită pentru societățile care coexistă în rețea. Aceasta impune o intensificare a evaluării comparative și a cooperării între regiuni și orașe, pentru a putea face față provocărilor prin soluții inovatoare și pentru a aplica cele mai bune practici la contextele și culturile locale;

15. subliniază că deschiderea, capacitatea de reutilizare și neutralitatea tehnologică ar trebui să fie principiile călăuzitoare atunci când este vorba despre dezvoltarea serviciilor publice;

Utilizarea la maximum a potențialului Europei

16. accentuează faptul că întregul potențial european de dezvoltare a serviciilor TIC în sectoarele public și privat trebuie exploatat pe deplin și că TIC trebuie utilizate pentru îmbunătățirea serviciilor autorităților locale și regionale în domenii cum ar fi sănătatea, educația, ordinea publică, securitatea și serviciile sociale. Parteneriatele public-privat susținute de UE și care implică autorități locale și regionale și IMM-uri creatoare de TIC în domeniul serviciilor publice de TIC pot reprezenta o bază ideală pentru dezvoltarea competențelor și cunoștințelor la nivel local în întreaga UE⁽⁴⁾;

17. reamintește că piața unică digitală oferă oportunități enorme cetățenilor europeni, atât în calitatea lor de clienți, cât și de întreprinzători și experți în cadrul industriilor creative și al altor tipuri de activități economice;

⁽²⁾ Rezoluția Parlamentului European din 5 mai 2010 referitoare la o nouă agendă digitală pentru Europa: 2015.eu <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0133+0+DOC+XML+V0//RO>.

⁽³⁾ OCDE, *The Economic Impact of ICT – Measurement, Evidence and Implications* (Impactul economic al TIC – măsurători, indicii și implicații).

⁽⁴⁾ CdR 156/2009 fin.

18. atrage atenția asupra faptului că implementarea Agendei digitale europene presupune o schimbare la scară europeană a atitudinii mentale: astfel, trebuie să existe disponibilitatea de a lucra în mod orizontal și multidisciplinar, de a depăși granițele tradiționale, de a demonta structurile rigide, precum și o schimbare a concepțiilor în direcția unor bazate pe colaborare. Rezultatele așteptate nu pot fi obținute prin proiecte de dezvoltare convenționale. Proiectele de pionierat la scară mare, care se bazează pe competențele europene de vârf și la care participă toate părțile interesate oferă posibilitatea efectuării schimbărilor necesare. O atenție deosebită trebuie acordată diseminării și implementării rezultatelor proiectelor la nivel local;

19. subliniază faptul că Europa are nevoie de cercetare și inovare centrate pe omul real. „Laboratoarele vii” (*Living Labs*), văzute ca platforme de colaborare între universități și întreprinderi, reprezintă un concept european care trebuie dezvoltat pe mai departe prin implicarea utilizatorilor finali. O funcționare corespunzătoare a proceselor în materie de servicii permite utilizatorilor să ia parte activă la cercetare și inovare și încurajează toate părțile interesate să se instruiască permanent. Acest lucru poate avea un puternic impact pozitiv asupra reînnoirii proceselor în materie de servicii la nivel local și asupra creșterii cooperării regionale. Punerea în aplicare a Agendei digitale ar trebui să presupună stimulente menite să încurajeze ALR și universitățile să colaboreze în direcția elaborării conceptelor necesare de „laboratoare vii”;

20. reafirmă că accesul la banda largă de înaltă calitate, la prețuri rezonabile, poate spori calitatea vieții cetățenilor și a serviciilor furnizate de autoritățile locale și regionale, dând totodată microîntreprinderilor și IMM-urilor posibilitatea să-și ofere produsele la vânzare. Este de așteptat ca regiunile și comunitățile îndepărtate, în special cele ultraperiferice, să beneficieze în mod considerabil de pe urma unui acces mai extins și mai rapid la serviciile în bandă largă ⁽⁵⁾;

21. îndeamnă regiunile și orașele să colaboreze în vederea atingerii masei critice necesare unor noi soluții inovatoare. UE și statele membre ar trebui să creeze condiții favorabile pentru noile tipuri de achiziții precomerciale, sporind astfel deschiderea sectorului public față de inovații mai numeroase, dar și radicale. Eficiența energetică și traficul inteligent sunt exemple de domenii în care este nevoie de noi evoluții radicale în sprijinul aplicațiilor locale;

22. subliniază faptul că gestionarea spațiilor construite și amenajarea urbană sunt sectoare cu impact considerabil asupra economiei locale, precum și a calității mediului de viață. Noile evoluții în domeniul gestionării informațiilor pot juca un rol crucial în îndeplinirea obiectivului de realizare a

un regim climatic nou și ambițios. Modelarea informatică a clădirilor (*Building Information Modelling – BIM*) este utilizată activ în gestionarea instalațiilor, oferind o reprezentare digitală a caracteristicilor fizice și funcționale ale acestora. Aplicația ar trebui extinsă la amenajarea regională și urbană. Ea ar putea sluji drept resursă comună de cunoaștere despre o anumită zonă, constituind o bază solidă pentru analiza ciclului de viață, pentru dezvoltarea unor procese antreprenoriale centrate pe utilizatori și pentru un proces decizional creator de valoare;

O piață unică digitală dinamică

23. subliniază faptul că piața unică digitală reprezintă una dintre pietrele de temelie ale Agendei digitale europene, care va permite crearea unei piețe paneuropene în creștere, dinamice și de succes în domeniul creării și distribuirii de conținut digital și de servicii online, și care va oferi consumatorilor un acces ușor, sigur și flexibil la piețele de conținut și servicii digitale;

24. semnalează că generalizarea accesului la informația din sectorul public este benefică pentru societate în ansamblul său. Dezvoltarea de noi practici care recurg la date deschise interconectate reprezintă un pas către procesele de servicii centrate pe utilizator. De asemenea, pot apărea alte avantaje sub formă de servicii inovatoare, de noi modele de activitate economică și de eficiență sporită a sectorului public și, de aceea, CoR salută revizuirea Directivei privind reutilizarea informațiilor din sectorul public;

25. întâmpină cu satisfacție crearea bibliotecii online „Europeana”, care este în același timp muzeu și arhivă, menită să facă din patrimoniul cultural și științific al Europei un bun accesibil tuturor prin intermediul internetului ⁽⁶⁾. Accesibilitatea patrimoniului cultural european reprezintă un instrument-cheie pentru promovarea înțelegerii diversității culturale, pentru întărirea legăturilor și a uniunii dintre popoarele unei Europe multilingve și multiculturale, precum și pentru sporirea potențialului economic în domenii cum ar fi turismul și educația;

26. atrage atenția asupra faptului că lipsa de norme europene comune în domeniul poștei electronice pentru comerțul electronic, în special în ceea ce privește facturarea, reprezintă unul din cele mai mari obstacole în calea realizării unei piețe unice digitale funcționale;

27. sprijină propunerea de revizuire a Directivei privind semnătura electronică, în vederea creării unui cadru legal pentru recunoașterea și interoperabilitatea transfrontaliere ale sistemelor sigure de e-autentificare;

⁽⁵⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽⁶⁾ COM(2009) 440 final.

28. salută inițiativa Comisiei de simplificare a acordării drepturilor de autor, a gestionării acestora și a acordării de licențe transnaționale, prin îmbunătățirea guvernantei, a transparenței și a acordării de licențe paneuropene de gestionare a drepturilor online, creând un cadru legal de facilitare a digitalizării și difuzării operelor culturale în Europa;

29. subliniază necesitatea echilibrării drepturilor utilizatorilor cu drepturile de proprietate intelectuală. Măsurile de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală nu ar trebui să stea în calea drepturilor utilizatorilor de a folosi în mod liber conținutul digital, așa cum o pot face în cazul conținuturilor în format analogic. Nici dreptul cetățenilor de a accesa conținuturile online sau de a se exprima nu ar trebui să fie îngărdite prin filtrarea conținuturilor sau prin blocarea accesului la rețea în vederea protecției drepturilor de proprietate intelectuală;

Interoperabilitate și standarde

30. salută propunerea de reformare a normelor de aplicare a standardelor TIC în Europa, pentru a permite utilizarea anumitor standarde TIC create de forumuri și consorții și speră ca Comisia să stabilească o definiție provizorie a acestor standarde, fie că este vorba de standarde deschise sau de specificații deschise;

31. este de acord că statele membre ar trebui să-și îndeplinească angajamentele în materie de interoperabilitate și să aplice standardele incluse în declarațiile ministeriale de la Malmö și de la Granada, în special în ceea ce privește standardele și specificațiile deschise;

32. subliniază că autoritățile locale și regionale ar trebui implicate și ar trebui să participe activ la o amplă cooperare ce vizează îmbunătățirea interoperabilității în administrația publică și a eficienței prestării de servicii publice ⁽⁷⁾;

Încredere și securitate

33. subliniază că noile platforme participative și serviciile de creare comună interactivă (Web 2.0 și tehnologiile ulterioare), în care utilizatorii au devenit actori activi, producători sau producători-consumatori („prosumatori”), oferă o oportunitate fără precedent de a elibera potențialul creativ al cetățenilor Europei. Este esențial să se creeze un mediu și o cultură a deschiderii și a încrederii, care să stimuleze această evoluție;

34. semnalează că, la crearea infrastructurii de internet și la dezvoltarea serviciilor corespunzătoare, este esențial să se asigure respectarea tuturor cerințelor de securitate la toate nivelurile, pentru a garanta gradul optim de respectare a vieții private și de protecție a datelor personale. În acest sens, este important să se împiedice urmărirea neautorizată a informațiilor și profilurilor personale ⁽⁸⁾;

35. pledează în favoarea unei formări extensive a personalului, în special în cazul tehnicienilor specialiști (de exemplu, specialiști în rețele, sisteme, securitate, protecția vieții private etc.), a personalului care lucrează direct cu procedurile de securitate care implică diverse metodologii, precum și a personalului implicat în mod general sau indirect în procesele de inovare și de modernizare (de exemplu în alfabetizarea digitală a consumatorilor etc.) cu privire la chestiuni legate de încredere și securitate;

36. insistă asupra responsabilității ce revine producătorilor de conținuturi și asupra faptului că lupta împotriva conținuturilor ilegale sau dăunătoare trebuie să se desfășoare fără impunerea de restricții asupra liberei circulații a informațiilor (filtrarea conținuturilor, utilizată de multe state membre, blochează și unele conținuturi pe care nu-și propune să le blocheze și nu are loc, în general, printr-un proces transparent și justificabil). Trebuie concepute modalități de protejare mai ales a utilizatorilor vulnerabili, dar și de supraveghere a conținuturilor dăunătoare și de eliminare a acestora de pe internet încă de la sursă;

Acces rapid și ultrarapid la internet

37. reamintește că autoritățile locale și regionale au un rol-cheie în garantarea unui acces echitabil și la un preț rezonabil la banda largă în zonele în care, de exemplu, mecanismele de piață sunt insuficiente, în desfășurarea de proiect-pilot menite să depășească decalajele de e-accesibilitate și în conceperea de noi abordări, care să permită concentrarea pe utilizator a serviciilor publice online ⁽⁹⁾;

38. propune ca finanțarea și alte măsuri de sprijin să favorizeze introducerea accesului deschis la rețelele de bandă largă, care să se bazeze pe o arhitectură de rețea orizontală și pe un model economic care separă accesul fizic la rețea de prestarea serviciului. Rețelele actuale de fibră optică ar trebui deschise către concurență;

39. reamintește că o infrastructură eficientă a societății informaționale trebuie garantată tuturor membrilor societății, oriunde trăiesc aceștia. Mijloacele de comunicare rapide și fiabile sub aspect operațional, completate de servicii mobile wireless eficiente, îndeplinesc un rol esențial în promovarea competitivității regionale, accesibilității și egalității între oameni;

40. subliniază importanța garantării disponibilității spectrului radio pentru serviciile wireless în bandă largă în zonele îndepărtate și slab populate și întâmpină cu satisfacție angajamentul Comisiei de a coordona condițiile tehnice și normele care reglementează utilizarea spectrului și de a armoniza benzile de spectru, pentru a crea economii de scară pe piețele de echipamente și a permite consumatorilor să utilizeze același echipament și să beneficieze de aceleași servicii în întreaga UE;

⁽⁷⁾ COM(2009) 440 final.

⁽⁸⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

Promovarea alfabetizării, competențelor și incluziunii digitale

41. consideră pozitivă actuala transformare a sistemului educațional, care are nevoie de schimbări și chiar de unele radicale. Educația nu mai are rolul de a oferi mari cantități de informații, funcția sa constând mai degrabă în a ne învăța cum să învățăm, adică în a ajuta persoanele să își amelioreze competențele de învățare, astfel încât să poată asimila și procesa singure informații. Din acest punct de vedere, alfabetizarea digitală capătă o importanță capitală;

42. subliniază că unul din obiectivele principale ale Agendei digitale europene este de a promova accesibilitatea și posibilitatea utilizării informației publice și a serviciilor electronice. Agenda digitală europeană ar trebui să fie motorul integrării depline a TIC în educație și formare. Alfabetizarea digitală, calificările și competențele digitale necesită activități specifice și condiții de învățare eficiente pentru toți;

43. consideră că stabilirea de mecanisme de schimb de competențe digitale în Europa poate duce la participarea și recalificarea a numeroase alte grupuri care, în unele cazuri, fac foarte rar obiectul ofertelor comerciale sau academice de cursuri de însușire a unor competențe digitale. Posibilitățile pe care le aduc TIC pentru gestionarea flexibilă a muncii și pentru *teleworking* prezintă un potențial semnificativ sub aspectul unor noi forme de încadrare în muncă pentru aceste grupuri de cetățeni. Asemenea inițiative vor necesita parteneriate public-privat, în special dacă se ține seama de faptul că serviciile comerciale și ofertele de formare trebuie adaptate în mod specific la necesitățile fiecărui grup în parte;

44. subliniază că, la nivel regional și local, este nevoie de pionieri europeni care să răspundă provocărilor legate de îmbătrânirea populației, prin aplicarea de noi soluții sistemice asistate de TIC și solicită concepte inovatoare asistate de TIC pentru ca Europa să poată deveni lider în materie de îmbătrânire activă în lumea digitalizată;

45. subliniază că bibliotecile oferă o modalitate utilă și eficientă de prestare a unor ample servicii de informare către cetățeni, indiferent de statutul social al acestora. Cele mai bune practici europene se văd acolo unde bibliotecile s-au dezvoltat ca centre de servicii digitale de cultură și informare și sunt amplasate în locuri prin care oamenii trec în fiecare zi, cum ar fi centrele comerciale. În acest sens, conținutul noilor servicii și noile mijloace de comunicare digitale trebuie nu doar planificate pe baza unor criterii economice, ci și dezvoltate în funcție de necesitățile sociale și culturale;

46. subliniază că, pentru a se realiza o punere în aplicare eficientă, trebuie să se țină seama de faptul că sectoarele culturale și cele creative furnizează conținut tehnologiilor informației și comunicațiilor, contribuind astfel la dezvoltarea lor ulterioară. Agenda digitală joacă un rol crucial în ceea ce privește dezvoltarea potențialului pe care îl au aceste sectoare și crearea unei piețe unificate și sigure pentru conținuturile și serviciile online cu caracter cultural și creativ. Pentru a se putea pune mai bine în valoare patrimoniul cultural al Europei, este necesar să se sprijine activ digitalizarea acestuia;

Avantajele aduse de TIC societății UE

47. recomandă să se acorde o prioritate deosebită dezvoltării conceptelor asistate de TIC și metodelor de difuzare și aplicare a rezultatelor cercetării și dezvoltării la procesele vieții reale. Un bun exemplu al acestui tip de activitate este Programul pentru inovare și competitivitate (PIC), care reprezintă o platformă excelentă pentru promovarea dezvoltării viitoarelor aplicații ale internetului. PIC ar trebui consolidat prin asigurarea unei finanțări suplimentare substanțiale pentru diseminarea și punerea în aplicare a rezultatelor proiectelor de succes la nivel local și regional;

48. consideră importantă utilizarea metodelor tehnologiei digitale în vederea promovării implicării cetățenilor. De exemplu, la nivel local și regional trebuie creat un mediu digital de dezbatere și de activitate, astfel încât cetățenii să poată participa la dezvoltarea serviciilor de proximitate la care fac apel în viața de zi cu zi;

49. scoate în evidență faptul că Agenda digitală europeană are un potențial enorm în a stimula regiunile și localitățile să-și reformeze procesele de servicii și de producție, în cadrul cooperării europene. Regiunile și localitățile din întreaga Europă ar trebui să-și revizuiască propriile structuri, metode de lucru și procese, pe baza evaluării comparative și a cooperării dintre ele, precum și cu universitățile și întreprinderile. Cooperarea și finanțarea la nivelul UE ar permite, de asemenea, asumarea unor riscuri mai mari. UE trebuie să adopte o nouă abordare pertinentă, bazată pe ideea că unele ALR sunt pionieri, cercetători activi, experimenter și factori de decizie care elaborează noi soluții pentru viitor în beneficiul tuturor;

50. insistă asupra importanței modernizării proceselor de servicii atât în sectorul public, cât și în cel privat, pentru a beneficia de avantajele aduse de TIC în ceea ce privește reorganizarea proceselor. Pentru a accelera facturarea electronică și identificarea electronică este nevoie de pionieri, cooperare și standardizare;

Cercetare și inovare

51. subliniază importanța Institutului European de Inovare și Tehnologie (*European Institute of Innovation and Technology – EIT*) și recunoaște că prioritățile tematice ale acestuia – viitoarea societate bazată pe informație și comunicații, schimbările climatice și energia durabilă – reprezintă elemente-cheie ale strategiei Europa 2020. EIT poate influența efectiv nivelul local și regional în ceea ce privește crearea și promovarea de noi concepte și de noi practici în inovarea regională și locală. Pentru aceasta este necesar ca unele autorități locale și regionale să fie pregătite să investească suficient în dezvoltarea propriilor regiuni, în vederea creării unui teren experimental pentru EIT și pentru activitățile *Living Labs*, în cadrul cărora diverse grupuri de cetățeni și diverse comunități să-și aducă o contribuție activă, centrată pe utilizator;

52. evidențiază faptul că inclusiv instituțiile mici de la nivel local și regional pot produce cunoștințe de interes internațional în sectoare foarte specializate, în special atunci când acestea fac parte din rețele mondiale și colaborează cu întreprinderi bazate pe cunoaștere ⁽¹⁰⁾;

53. încurajează Comisia să dezvolte în mai mare măsură conceptele de triumphi al cunoașterii și de „laboratoare vii”, care sporesc sinergiile între diversele activități, sunt deosebit de importante pentru provocările generate de viața reală și pentru rezolvarea problemelor, și din care dimensiunea regională face în mod natural parte integrantă;

54. confirmă dorința autorităților locale și regionale de a juca un rol tot mai activ în promovarea aplicării politicilor în domeniul științei, tehnologiei și inovării, cu condiția ca în toate programele și proiectele UE să se urmărească o abordare în care criteriile fundamentale de finanțare să fie cartografierea cunoștințelor mondiale de înalt nivel în domeniul abordat de proiect și utilizarea eficientă a acestora;

55. propune ca lecțiile în materie de inovare care pot fi învățate din progresele tandemului universități – industrie să fie aplicate eficient, pentru consolidarea bazei ample de competențe necesare specialiștilor în cunoaștere din întreaga Europă;

Aspecte internaționale ale Agendei digitale

56. recunoaște că există necesitatea de a promova internaționalizarea guvernancei internetului și cooperarea mondială pentru a menține stabilitatea internetului, pe baza modelului multilateral, și împărtășește poziția Comisiei de sprijinire a continuării Forumului privind guvernarea internetului dincolo de orizontul anului 2010;

Punere în aplicare și guvernare

57. consideră că, în calitate de reprezentant al autorităților locale și regionale și de instituție la curent cu ultimele progrese și cu bunele practici în materie de digitalizare din Europa, Comitetul Regiunilor, alături de autoritățile locale și regionale și de asociațiile reprezentative ale acestora ar trebui să primească un rol proactiv în ciclul de guvernare al Agendei digitale europene (de exemplu, în cadrul grupurilor de experți și al Adunării anuale privind Agenda digitală). Actorilor din cadrul ALR și al organizațiilor reprezentative ale acestora ar trebui să li se acorde un rol de prim-plan;

58. remarcă faptul că Agenda digitală prezintă o importanță fundamentală și pentru reușita celorlalte inițiative-pilot. Din acest motiv, trebuie sporită considerabil cooperarea între diverse direcții generale și programe, iar fondurile destinate punerii în aplicare a Agendei digitale trebuie direcționate, în mod special, prin intermediul programelor deja existente.

Bruxelles, 6 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

⁽¹⁰⁾ CdR 247/2009 fin.

Avizul Comitetului Regiunilor privind Combaterea lipsei de adăpost

(2011/C 15/08)

COMITETUL REGIUNILOR FORMULEAZĂ URMĂTOARELE RECOMANDĂRI

- Lipsa de adăpost reprezintă o formă extremă de sărăcie și de excluziune socială și, prin urmare, ar trebui luată în considerare într-o măsură mai mare în cadrul strategiei UE privind protecția și integrarea socială. Un grad ridicat al lipsei de adăpost nu este o filă de glorie a Uniunii Europene. Anul european pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale (2010) reprezintă un moment oportun pentru a sensibiliza publicul cu privire la această problemă persistentă, care riscă să se agraveze în contextul crizei economice. Orice inițiativă de abordare a acestei probleme ar trebui, desigur, concepută într-o perspectivă pe termen lung, care să depășească anul 2010 și criza actuală.

- Comitetul subliniază rolul important jucat de autoritățile locale și regionale în ceea ce privește luarea unor măsuri concrete și eficiente pentru combaterea lipsei de adăpost. Acestea poartă responsabilitatea reală și, în plus, dispun de multă experiență și, de multe ori, de metode și programe eficiente, care sunt orientate către acordarea de ajutor timpuriu, pe termen scurt, dar și pe termen lung. Acest lucru sporește necesitatea unei mai clare împărțiri a competențelor între diferitele autorități și diferitele niveluri de guvernare. În acest context, mai trebuie menționat faptul că problematica lipsei de adăpost poate fi deosebit de gravă în anumite regiuni ale unei țări sau în anumite țări. Prin urmare, la nivel național și european, trebuie să existe mecanisme pentru ajutorarea din punct de vedere economic a regiunilor cu un grad ridicat al lipsei de adăpost, nu în ultimul rând în scopul promovării coeziunii teritoriale și sociale.

Raportor: dl Tore HULT (SE-PSE), viceprimar al localității Alingsås, Suedia

I. RECOMANDĂRI POLITICE COMITETUL REGIUNILOR

Context – puncte de plecare

1. Comitetul observă că realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, care reprezintă un pilon al politicii UE, nu este posibilă în condițiile în care anumite părți ale populației UE sunt fără adăpost și astfel fără perspective de dezvoltare pe plan personal și profesional. Comitetul consideră deosebit de îngrijorătoare lipsa de adăpost în rândul copiilor și tinerilor.

2. Lipsa de adăpost reprezintă o formă extremă de sărăcie și de excluziune socială și, prin urmare, ar trebui luată în considerare într-o măsură mai mare în cadrul strategiei UE privind protecția și integrarea socială. Un grad ridicat al lipsei de adăpost nu este o filă de glorie a Uniunii Europene. Anul european pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale (2010) reprezintă un moment oportun pentru a sensibiliza publicul cu privire la această problemă persistentă, care riscă să se agraveze în contextul crizei economice. Orice inițiativă de abordare a acestei probleme ar trebui, desigur, concepută într-o perspectivă pe termen lung, care să depășească anul 2010 și criza actuală.

3. Trebuie pornit de la faptul că statele membre ale UE se confruntă cu o problemă comună. Lipsa de adăpost nu ține seama de nivelul de educație, de apartenența culturală sau de situația financiară anterioară a acestor persoane și este prezentă în toate statele membre ale Uniunii. Prin urmare, sunt necesare măsuri comune pentru prevenirea sau reducerea lipsei de adăpost.

4. Lipsa de adăpost este legată de mari tragedii personale și reprezintă, și pentru societate, un enorm factor de cost. Dacă s-ar reduce numărul persoanelor fără adăpost, s-ar putea reduce povara financiară a societății și s-ar putea crea un mai mare grad de participare socială, ceea ce ar reprezenta la rândul ei o contribuție la dezvoltarea Europei.

5. Comitetul subliniază faptul că lipsa de adăpost este urmarea unui concurs de circumstanțe și deci nu ar trebui considerată un fenomen cauzat exclusiv de probleme personale.

6. Comitetul accentuează faptul că lipsa de adăpost este cauzată de o combinație de factori, printre care: lipsa locuințelor la prețuri accesibile, salariile mici, dependența de alcool sau droguri și combaterea insuficientă a acestei probleme de către societate, bolile psihice, starea precară de sănătate, violența domestică, șomajul, relații interumane dificile, eliberarea din detenție și reinserția socială, precum și schimbările și reducerile în materie de ajutoare publice. Este deosebit de importantă atitudinea proprietarilor de locuințe față de persoanele fără adăpost și măsura în care aceștia pot ajuta persoanele fără adăpost să-și găsească o locuință. Pentru ca eforturile în acest

sens să fie încununate de succes, sunt necesare coordonarea și combinarea a numeroase măsuri diferite.

7. Comitetul este de părere că este necesară o cunoaștere mult mai aprofundată privind modul în care ia naștere lipsa de adăpost și mecanismele care conduc la persistarea acestei stări. O asemenea cunoaștere este fundamentală pentru a putea adopta măsuri eficiente în diferitele domenii politice.

8. Comitetul privește cu îngrijorare lipsa de adăpost și consideră că este necesar să se depună eforturi la mai multe niveluri, care să includă în parte măsuri pentru prevenirea acesteia și sensibilizarea opiniei publice și, nu în ultimul rând, stimulente pentru construirea de locuințe.

9. Comitetul subliniază rolul important jucat de autoritățile locale și regionale în ceea ce privește luarea unor măsuri concrete și eficiente pentru combaterea lipsei de adăpost. Acestea poartă responsabilitatea reală și, în plus, dispun de multă experiență și, de multe ori, de metode și programe eficiente, care sunt orientate către acordarea de ajutor timpuriu, pe termen scurt, dar și pe termen lung. Acest lucru sporește necesitatea unei mai clare împărțiri a competențelor între diferitele autorități și diferitele niveluri de guvernare. În acest context, mai trebuie menționat faptul că problematica lipsei de adăpost poate fi deosebit de gravă în anumite regiuni ale unei țări sau în anumite țări. Prin urmare, la nivel național și european, trebuie să existe mecanisme pentru ajutorarea din punct de vedere economic a regiunilor cu un grad ridicat al lipsei de adăpost, nu în ultimul rând în scopul promovării coeziunii teritoriale și sociale.

10. Comitetul consideră că, pentru ca strategia generală pentru combaterea lipsei de adăpost să poată fi încununată de succes, instituțiile UE trebuie să promoveze mai activ elaborarea unor măsuri în acest sens și monitorizarea ulterioară a acestora. Acest lucru nu este în contradicție cu respectarea principiului subsidiarității și recunoașterea rolului decisiv al autorităților locale și regionale.

11. Comitetul constată că declarațiile internaționale și legislațiile naționale reflectă o dorință tot mai puternică de a sensibiliza opinia publică cu privire la faptul că lipsa de adăpost reprezintă o problemă socială semnificativă. În anumite țări, dreptul la locuință este prevăzut în constituție.

12. Multe dintre propunerile și măsurile expuse în prezentul aviz se întemeiază pe această bază comună și pe cadrul deja existent. Aceasta înseamnă că cele mai importante aspecte ale problematicii lipsei de adăpost pot fi rezolvate fără a crea noi instrumente juridice.

13. Nu există o definiție comună la nivel european pentru lipsa de adăpost, motiv pentru care Comitetul face apel la statele membre să utilizeze, în măsura în care este posibil, tipologia ETHOS (*European Typology of Homelessness and Housing Exclusion*). Astfel ar fi posibilă compararea situațiilor din statele membre și a rezultatelor diferitelor inițiative. Este considerată persoană fără adăpost persoana care:

- nu are acoperiș deasupra capului (persoane care nu au niciun fel de adăpost, care dorm în aer liber);
- nu are un domiciliu stabil (persoane care trăiesc în centre pentru cazarea temporară a persoanelor fără adăpost, în cămine, în alte adăposturi colective pentru anumite grupuri sau în locuințe pentru persoane asistate);
- trăiește în condiții de locuit nesigure (într-o locuință fără contract de închiriere/subînchiriere sigur sau cazat la rude sau la prieteni în lipsa unei locuințe proprii);
- trăiește în condiții de locuit precare (în adăposturi de tip baracă, fără instalații sanitare, adăposturi care conform legislației naționale nu sunt locuibile, rulote sau cabane de camping, care nu sunt concepute pentru cazarea pe tot parcursul anului, precum și în spații de locuit restrânse).

14. În opinia Comitetului, combaterea lipsei de adăpost trebuie să reprezinte o prioritate în cadrul măsurilor UE privind integrarea socială, nu în ultimul rând datorită faptului că lipsa de adăpost și excluderea de pe piața locuințelor a fost declarată tema anului 2009 de către Comitetul pentru protecție socială. În special anul 2010, în calitate de An european de luptă împotriva sărăciei, reprezintă o ocazie excelentă pentru intensificarea eforturilor de combatere mai intensivă a celei mai extreme forme de marginalizare – lipsa de adăpost.

15. O locuință bună la preț accesibil este un bun personal de primă necesitate și un drept. Din acest motiv, statele membre trebuie să depună toate eforturile posibile și să ia măsuri pentru a ajuta toate persoanele care au acest drept în conformitate cu legislația națională să obțină o locuință.

16. Pe lângă consecințele sociale evidente ale lipsei de adăpost pentru cei în cauză, trebuie puse în evidență și avantajele socioeconomice care rezultă atunci când o persoană are un loc de muncă și o locuință.

17. Comitetul atrage atenția asupra costurilor directe și indirecte legate de lipsa de adăpost, care afectează autoritățile locale și regionale din statele membre. De importanță majoră sunt, bineînțeles, costurile directe, sub forma unor resurse specifice sau generale, care trebuie utilizate din cauza fenomenului lipsei de adăpost. Un alt aspect îl reprezintă pierderea unor încasări din impozitele care ar fi fost plătite în cazul în care persoanele afectate ar fi desfășurat o activitate salarială. Pe scurt, se poate spune că lipsa de adăpost este o frână pentru dezvoltarea economică a multor țări și împiedică realizarea societății durabile pe care ne-o dorim și care este descrisă, printre altele, și în obiectivele Strategiei Europa 2020.

18. Datele disponibile cu privire la efectele economice ale lipsei de adăpost justifică programele de prevenire, întrucât costurile acestora sunt foarte scăzute în comparație cu costurile totale generate de acest fenomen.

Recomandările Comitetului Regiunilor

19. Comitetul consideră că statele membre ar trebui să recunoască însemnătatea acestei probleme sociale, precum și necesitatea de a continua și de a consolida eforturile depuse. O condiție de bază pentru progresul în combaterea lipsei de adăpost o reprezintă coordonarea inițiativelor tuturor nivelurilor implicate (local, regional, național și interguvernamental).

20. Principala dificultate pe care o prezintă combaterea lipsei de adăpost constă în numărul mare de domenii politice implicate și în repartizarea responsabilităților între diferitele autorități publice. Pentru a fi eficientă, combaterea lipsei de adăpost trebuie să includă, printre altele, politica de urbanism, politica în domeniul construcției de locuințe, politica socială, politica în domeniul ocupării forței de muncă și politica de sănătate, inclusiv cea privind sănătatea mintală. Prin urmare, trebuie încurajate acordurile contractuale și teritoriale între autoritățile responsabile cu finanțarea construcțiilor de locuințe, cele care eliberează autorizațiile de construcție și cele care gestionează mecanismele de ajutor social.

21. Comitetul subliniază faptul că, pentru ameliorarea situației, trebuie avute în vedere atât eforturi de prevenire, cât și eforturi pe termen scurt și lung.

22. Comitetul este de părere că nivelul actual de cunoaștere în domeniul lipsei de adăpost nu permite elaborarea unor politici care să țină seama pe deplin de marea eterogenitate a categoriilor de persoane fără adăpost și de modurile diverse în care se poate ajunge în stradă. În plus, sistemele care se ocupă de aceste persoane ajung adeseori să le repartizeze în categorii artificiale, în funcție de un profil sau de altul. Posibilitățile persoanelor fără adăpost de a participa în mod activ la viața socială sunt afectate de această lipsă de cunoaștere.

23. Comitetul Regiunilor consideră că, pentru găsirea unor soluții adecvate, de acum înainte trebuie depășită această viziune și trebuie adoptată o abordare umană și personalizată, care să fie întemeiată pe parcursul individual al fiecăruia. Această abordare presupune ca punerea în aplicare a acțiunilor de combatere a lipsei de adăpost să se facă cât mai aproape de persoanele în cauză. Prin urmare, autorităților locale și regionale le revine un rol hotărâtor.

24. Prin urmare, Comitetul Regiunilor consideră că este necesară perfecționarea și dezvoltarea instrumentelor statistice. Armonizarea datelor la nivel european trebuie încurajată prin extinderea activității legate de tipologia Ethos și la nivel mai general prin sprijinirea abordărilor comparative între diferite state membre. De asemenea, este necesar, să se încurajeze reforma instrumentelor actuale, pentru a acorda prioritate abordărilor care iau în considerare cazul individual, astfel încât să se țină seama de factorii pentru care s-a ajuns în stradă, care generează fenomene de pierdere repetată a locuinței și care contribuie la rezolvarea definitivă a problemei.

25. Comitetul invită autoritățile locale și regionale la o cooperare amplă și coordonarea interinstituțională a diferitelor domenii de acțiune, pentru îmbunătățirea măsurilor globale și a monitorizării lipsei de adăpost. Având în vedere că măsurile pe termen scurt sau punctuale nu sunt suficiente, sunt necesare strategii pe termen lung și o cooperare pe termen lung între diferitele autorități locale și regionale, care, împreună, pot elimina problema și cauzele ei.

26. În multe state membre lipsesc atât datele oficiale fiabile privind amploarea lipsei de adăpost, cât și datele privind măsurile eficiente pentru combaterea acestui fenomen. Comitetul Regiunilor face apel la statele membre să coopereze la nivel european pentru elaborarea unei strategii generale unitare pentru combaterea lipsei de adăpost și, în continuare, să vegheze la transpunerea acestei strategii la nivel național, această transpunere fiind indispensabilă pentru succesul strategiei.

27. A dispune de o locuință proprie reprezintă un bun personal de primă necesitate și o condiție de bază pentru integrarea în societate și pe piața forței de muncă. Prin urmare, Comitetul Regiunilor invită Comisia să analizeze principiul dreptului la o locuință adecvată și modul în care acesta ar putea fi formulat.

28. Comitetul consideră că este necesară adoptarea unor măsuri energice în vederea combaterii lipsei de adăpost. Trebuie adoptată o poziție politică comună în ceea ce privește combaterea lipsei de adăpost, pentru a stabili astfel temeiul pentru măsurile viitoare. În caz contrar, există riscul ca eforturile depuse să rămână fragmentate și fără coordonarea necesară. Eforturile depuse în cadrul numeroaselor autorități locale și regionale trebuie dezvoltate și difuzate. Pentru prevenirea lipsei de adăpost, sunt necesare modele și metode naționale și internaționale. Măsurile generale de alertare și sensibilizare a opiniei publice sunt, de asemenea, de mare însemnătate, contribuind la realizarea unui angajament concertat.

29. Comitetul subliniază importanța combaterii concepției răspândite în societate, conform căreia lipsa de adăpost este numai o problemă individuală. Este necesară o viziune mai nuanțată cu privire la cauzele lipsei de adăpost și trebuie analizate consecințele acesteia pentru societate. Astfel ar fi oportună luarea unor măsuri de către Comisie în vederea transmiterii unei asemenea imagini nuanțate.

30. Comitetul solicită autorităților locale și regionale să considere dreptul la locuință ca unul dintre bunurile personale de primă necesitate și să participe la analiza cauzelor, consecințelor și costurilor fenomenului lipsei de adăpost. O cunoaștere aprofundată privind lipsa de adăpost trebuie să stea la baza eforturilor și măsurilor de prevenire, făcând apoi posibilă evaluarea eficienței măsurilor adoptate.

31. În opinia Comitetului, cunoștințele acumulate până în prezent în acest domeniu s-au răspândit doar în mică măsură. În plus, ele sunt insuficient utilizate de către autorități. Trebuie elaborat un plan cu o orientare strategică mai pronunțată privind modul în care informațiile pot fi canalizate spre nivelurile relevante.

32. Argumentele de ordin economic pentru combaterea lipsei de adăpost trebuie formulate într-un mod și mai precis. Ar trebui să fie posibilă întocmirea, în următorii ani, a unei serii

de rapoarte noi pe această temă. Creșterea nivelului de cunoaștere în acest domeniu poate, apoi, sta la baza viitoarelor acțiuni.

33. Comitetul propune ca, la nivelul UE, să fie instituit un sistem durabil pentru identificarea bunelor practici. Comitetul subliniază în mod expres importanța schimbului de bune practici între autoritățile locale și regionale cu privire la măsurile de sensibilizare a opiniei publice, măsurile de prevenire, formarea personalului și sprijinul nuanțat acordat diferitelor categorii de persoane fără adăpost.

34. Comitetul consideră că sunt deosebit de utile inițiativele și proiectele derulate de autoritățile locale și regionale în vederea combaterii lipsei de adăpost, dar constată că schimbul de bune practici trebuie intensificat, iar acest lucru poate fi atins printr-un program de schimb de bună calitate pentru personalul care, în statele membre, lucrează în mod direct cu probleme legate de lipsa de adăpost. Un asemenea program de schimb trebuie dotat cu resurse suficiente de finanțare și ar putea fi extins într-o nouă formă de serviciu de schimb în cadrul Uniunii.

35. Comitetul subliniază necesitatea unei mai bune înțelegeri a amplitudinii și structurii fenomenului lipsei de adăpost în UE. Astfel, ar fi valoroase, de exemplu, informațiile cu privire la răspândirea fenomenului în funcție de vârstă, gen, naționalitate, relații sociale și alți indicatori importanți. Fără aceste informații va fi dificilă elaborarea strategiei economice și sociale necesare pentru a controla lipsa de adăpost. Comitetul recomandă ca această statistică să se bazeze pe definiția lipsei de adăpost, formulată de FEANTSA. Comitetul speră că Comisia va primi o sarcină în acest sens cât de curând.

36. Comitetul este de părere că lipsa de adăpost, dat fiind că se referă la un bun personal de primă necesitate, lezează drepturile fundamentale și demnitatea umană, precum și dreptul fiecărui individ de a decide cu privire la propria viață. Lipsa de adăpost îi afectează cel mai puternic pe copii, deoarece, adesea, aceștia nu au posibilitatea de a influența situația în care se află. Din acest motiv, Comisia ar trebui să analizeze condițiile în care statele membre ar putea introduce, pe plan național, prevederi pentru garantarea faptului că lipsa de adăpost nu mai afectează copiii sub 18 ani. Ar trebui să se analizeze și opțiunea de a aplica aceste prevederi persoanelor cu handicap.

37. Trebuie subliniat în mod deosebit faptul că lipsa unei locuințe reprezintă o problemă în sine. Rezultatelor pozitive ale experimentului „Housing First” trebuie să li se acorde mai multă atenție, cu observația că acordarea unei locuințe trebuie însoțită de sprijinirea persoanei fără locuință pentru a rezolva alte probleme corelate cu situația lipsei de adăpost.

38. Ar trebui realizate eforturi speciale și luate măsuri de informare care să îi vizeze pe proprietarii de locuințe. În cadrul combaterii lipsei de adăpost, demnitatea umană trebuie să reprezinte punctul central. În plus, trebuie să se plece de la premisa că fiecare persoană dorește să-și îmbunătățească situația de trai și să contribuie la dezvoltarea societății. În eforturile de prevenire a lipsei de locuințe, în special proprietarii de locuințe joacă un rol important. Ar trebui să fie create stimulente speciale, astfel încât să se pună la dispoziția persoanelor fără adăpost spații de locuit.

39. Comitetul evidențiază faptul că trebuie să se acorde o atenție sporită educației și formării celor care lucrează cu fenomenul lipsei de adăpost. În țările în care lucrătorii din școli, justiție, sănătate, consiliere psihologică, servicii sociale și poliție s-au bucurat de o formare specială în acest sens, se pot constata progrese considerabile în ceea ce privește sporirea eforturilor de combatere a lipsei de adăpost încă din faza incipientă. În cursul următoarei perioade de finanțare, trebuie să se aloce în acest sens mai multe resurse din fondurile structurale.

40. Comitetul accentuează importanța eforturilor de prevenire depuse de către autoritățile locale și regionale, însă acestea trebuie să aibă și capacitatea de a oferi soluții pe termen scurt. Trebuie să existe posibilitatea de a oferi locuințe temporare. În definitiv, nu este acceptabil ca persoanele fără adăpost să fie abandonate în sistemul azilurilor pentru persoanele fără adăpost. Unele țări au adoptat strategia de a închide azilurile publice pentru persoanele fără adăpost, dar, în schimb, persoanelor fără adăpost trebuie să li se ofere soluții personalizate, în funcție de nevoile acestora. De o importanță esențială este aici preîntâmpinarea unei evacuări forțate.

41. Autoritățile locale și regionale trebuie să îmbunătățească sprijinul acordat forțelor voluntare din societate. Lipsa de adăpost reprezintă o problemă structurală și politică, care cere angajamentul tuturor autorităților, însă și organizațiile de voluntariat joacă un rol important în acest domeniu. Ar trebui să se reflecteze asupra modului în care Uniunea poate contribui la extinderea rolului jucat de voluntari. Ar trebui să se profite de ocazia reprezentată de Anul european al voluntariatului (2011), pentru a spori nivelul de sensibilizare și a analiza noi modalități de cooperare pe această temă importantă cu organizațiile de voluntariat.

42. Comitetul propune crearea, la nivelul UE, a unui program economic special în vederea sprijinirii eforturilor naționale, locale și regionale pentru combaterea lipsei de adăpost și a stabilirii unor criterii de calitate. Trebuie promovate schimburile de experiență, pentru optimizarea

impactului și a utilizării resurselor. Prin urmare, Comitetul recomandă ca viitoarele fonduri europene să fie orientate într-o mai mare măsură spre rezolvarea acestei problematice.

43. Comitetul propune ca, la nivel local și regional, să se creeze posibilitatea de a elabora programe pentru integrarea persoanelor fără adăpost în viața socială și profesională, prin acordarea unor facilități angajatorilor pentru a-i angaja. În mod identic, la nivel local și regional, poate fi promovată și integrarea prin intermediul unor eforturi de educare cu scopul de a le oferi persoanelor fără adăpost puncte de sprijin în societate. Experiențele pozitive înregistrate în acest domeniu trebuie diseminate mai puternic.

44. Comitetul menționează că sunt necesare măsuri mai structurate în vederea obținerii și răspândirii informațiilor privind lipsa de adăpost.

45. Comitetul propune instituirea unui centru european pentru combaterea lipsei de adăpost. Acest centru ar urma să devină organul de coordonare care lipsește în prezent. Sarcina principală a acestuia ar fi coordonarea, însă ar trebui să contribuie și la intensificarea schimbului de cunoștințe și la elaborarea unor strategii comune. Comisiei Europene i se solicită să analizeze posibilitatea de a institui un asemenea centru care să aibă și sarcina de a efectua bilanțul situației persoanelor fără adăpost în statele membre. Rolul centrului trebuie să fie, printre altele, coordonarea și sprijinirea reformelor în statele membre, prin schimbul de bune practici. Nu în ultimul rând, eforturile depuse la nivelul UE pot dobândi o valoare adăugată semnificativă dacă va fi aleasă metoda deschisă de coordonare pentru protecția și integrarea socială.

46. Comitetul consideră că numărul de femei fără adăpost înregistrează o creștere continuă; trebuie să se ia în considerare deosebita vulnerabilitate a femeilor fără adăpost, în ceea ce privește aspectele socioeconomice și profesionale, precum și dificultățile de acces la servicii cu care se confruntă încă, ceea ce necesită o abordare specifică din partea statelor membre.

Bruxelles, 6 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „Punerea în aplicare a politicii europene de vecinătate și, în special, a inițiativei privind parteneriatul estic: modernizarea, reformele și capacitatea administrativă a autorităților locale și regionale din Republica Moldova”

(2011/C 15/09)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută lansarea unui program de reforme ambițioase menite să consolideze democrația, economia de piață și principiile statului de drept, începerea negocierilor privind noul Acord de asociere și a dialogului privind liberalizarea regimului de vize;
- observă că ar fi rațională extinderea consultărilor și către celelalte două platforme întrucât acestea includ activități ce necesită implicarea directă a autorităților locale și regionale (în special Platforma 2 – Integrarea economică și convergența cu politicile sectoriale ale UE);
- recomandă consultarea și participarea ALR la procesul de negocieri pentru noul Acord de asociere, la dezvoltarea regională a programelor pilot și la monitorizarea și evaluarea implementării politicii de dezvoltare regională. Prin urmare, CoR dorește să joace un rol constructiv în negocierea și semnarea unui Memorandum de înțelegere între DG REGIO și Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale;
- observă că consolidarea autonomiei financiare al ALR va fi esențială pentru gestionarea fondurilor europene și pentru intensificarea cooperării regionale și transfrontaliere;
- subliniază importanța unor schimburi constante de experiență prin înfrățire instituțională (*twinning*) și de comunități, programe de formare, vizite de studiu, participarea ALR din Republica Moldova la activitățile standard ale ansamblurilor de reprezentanți ai comunităților teritoriale din UE, în calitate de membru sau observator.

Raportor: dl Alin-Adrian NICA (RO-ALDE), primarul comunei Dudeștii Noi

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. observă că în urma alegerilor parlamentare anticipate din iulie 2009 și a schimbării guvernării, Republica Moldova a inițiat un program de reforme ambițioase menite să consolideze democrația, economia de piață și principiile statului de drept și, implicit, să determine apropierea treptată de UE. Noua situație politică și viziunea Guvernului Republicii Moldova asupra proceselor de reformă care vizează alinierea la standardele europene deschid noi oportunități pentru cooperarea dintre autoritățile locale și regionale (ALR) din UE și Republica Moldova;

2. salută începerea, în ianuarie 2010, a negocierilor privind noul Acord de asociere care va sublinia importanța cooperării dintre UE și Republica Moldova și va apropia cele două părți. Noul acord va fi unul ambițios care va depăși limitele cooperării tradiționale dintre UE și Republica Moldova și va contribui la avansarea dialogului politic, dezvoltarea economică și creșterea nivelului de bunăstare a cetățenilor Republicii Moldova. Acordul de asociere va include crearea unei zone de comerț liber cuprinzător și aprofundat, care va duce la integrarea economică a Republicii Moldova cu piața UE, prin intensificarea relațiilor comerciale și a investițiilor, ceea ce va amplifica cooperarea dintre actorii economici de la nivel local și regional;

3. salută începerea dialogului privind liberalizarea regimului de vize care să rezulte în posibilitatea cetățenilor moldoveni de a călători fără vize în spațiul Schengen. În același context, apreciază drept deosebit de utilă semnarea Acordului privind micul trafic la frontieră dintre România și Republica Moldova, care a intrat în vigoare în martie 2010, fapt care permite cetățenilor moldoveni ce locuiesc în raza de până la 50 de km de la frontiera moldo-română să călătorească pe aceeași distanță în România; apreciază că aceasta va contribui la îmbunătățirea contactelor interumane, precum și dintre administrațiile locale de-a lungul frontierei externe a UE cu Republica Moldova și constituie un pas important în depășirea barierelor administrative din calea dezvoltării parteneriatelor transfrontaliere;

4. susține inițierea programului „*Rethink Moldova*”, lansat la 24 martie la Bruxelles, care reprezintă o viziune strategică de reformare a domeniilor-cheie din Republica Moldova și stabilește prioritățile de dezvoltare pe termen mediu (2011-2013), bazându-se pe trei piloni: guvernare responsabilă; redresare și dezvoltare economică; și investiții în capitalul uman;

5. ia notă de invitația Comisiei Europene adresată Comitetului Regiunilor de a participa la activitățile din cadrul Platformelor 1 (Democrație, buna guvernare și stabilitate) și 4 (Contactele interumane). Cu toate acestea, ar fi rațională

extinderea consultărilor și către celelalte două platforme întrucât acestea includ activități ce necesită implicarea directă a autorităților locale și regionale. Un exemplu relevant este cooperarea cu Republica Moldova în domeniul politicii regionale, pe baza celor mai bune practici ale politicii de coeziune a UE (Platforma 2 – Integrarea economică și convergența cu politicile sectoriale ale UE).

6. dorește ca prezentul aviz din proprie inițiativă să contribuie la promovarea democrației locale și regionale în Republica Moldova și să dea un nou impuls eforturilor concrete în contextul inițiativelor politicii europene de vecinătate și în special al Parteneriatului estic. Prezentul aviz se concentrează pe posibilitățile de identificare a soluțiilor pentru problemele comune, prin intensificarea cooperării regionale și transfrontaliere dintre autoritățile locale și regionale din UE și Republica Moldova;

7. menționează că ALR din Republica Moldova dispun de avantaje competitive în relația cu UE, față de alte țări membre ale Parteneriatului estic, în virtutea vecinătății directe cu Uniunea, a dimensiunilor teritoriului național și a deschiderii guvernului central față de cooperarea teritorială europeană. Conform tradițiilor stabilite cu ocazia implementării diferitor instrumente ale politicii europene de vecinătate, cum ar fi, de exemplu, Programul de cooperare transfrontalieră Moldova-România-Ucraina (2007-2013), date fiind dimensiunile mici, întreg teritoriul Republicii Moldova și, respectiv, toate ALR sunt eligibile pentru implementarea proiectelor susținute de parteneriate transfrontaliere. Este firească continuarea acestor tradiții și pentru inițiativele din cadrul Parteneriatului estic care vizează coeziunea teritorială de-a lungul frontierelor externe ale UE;

8. constată cu satisfacție că, în Programul de acțiune al Guvernului Republicii Moldova „Integrarea europeană: libertate, democrație, bunăstare” pentru anii 2009-2013, descentralizarea puterii și asigurarea autonomiei locale este una din cele cinci priorități strategice; își exprimă speranța că descentralizarea reprezintă o opțiune politică ireversibilă pe agenda de reforme interne a Republicii Moldova;

9. consideră că este important ca alegerile locale generale preconizate pentru vara anului 2011 să fie organizate conform principiilor europene de democrație locală europeană, astfel încât să existe o îmbunătățire treptată, importantă a prestației guvernului și autorităților electorale în raport cu alegerile locale din 2007, considerate de comunitatea internațională libere, dar doar parțial corecte.

Procesul decizional și principalele priorități la nivel local și regional

10. ia notă de faptul că Guvernul Republicii Moldova este angajat într-un amplu proces de analizare a necesităților de modernizare și reformă a autonomiei locale și regionale; așteaptă cu interes realizarea unei descentralizări administrative și fiscale veritabile, optimizarea politicilor de egalizare financiară și alocare a resurselor la nivelul local și regional, extinderea bazei fiscale a administrațiilor locale, încurajarea parteneriatelor public-private în dezvoltarea serviciilor publice și consolidarea capacității administrative a autorităților publice de la nivel local și regional;

11. în virtutea evoluțiilor recente în relația cu UE, Comitetul recomandă consultarea dar și participarea instituționalizată a ALR la procesul de negocieri pentru noul Acord de asociere dintre Republica Moldova și UE. Consultarea ar putea lua forma unui dialog neierarhic, structurat și permanent cu asociațiile autorităților locale și regionale, cu ocazia negocierilor fiecăruia dintre capitolele din viitorul Acord de asociere care presupun implicarea directă a nivelului local al administrației publice (capitolele: reforma internă; turism; agricultură și dezvoltare rurală; educație, formare și tineret; cooperarea la nivel transfrontalier și regional; consolidarea capacităților instituționale ș.a.). În prezent, nici ALR și nici asociațiile acestora nu figurează în lista instituțiilor participante la negocieri din organigrama convenită între părți;

12. salută constituirea, la 20 mai 2010, a unei Comisii parlamentare speciale pentru modificarea și completarea cadrului legislativ privind procesul de descentralizare și consolidare a autonomiei locale, cu mandatul specific de a asigura continuitatea măsurilor de punere în practică a principiilor constituționale ale autonomiei locale și ale descentralizării serviciilor publice, în strictă conformitate cu Carta europeană a autonomiei locale; sprijină intenția respectivei comisii de a efectua o evaluare cuprinzătoare a cadrului legal care vizează toate aspectele activității ALR, fapt care va permite o descentralizare deplină, inclusiv la nivel sectorial, în domeniile educației, sănătății, protecției sociale, mediului înconjurător, ordinii publice ș.a.; își exprimă speranța că măsurile de reformă pentru consolidarea autonomiei locale vor fi puse în aplicare în timp util, astfel încât toate mecanismele de implementare să devină operaționale până la alegerile locale generale din vara anului 2011;

13. consideră că, în vederea obținerii consensului tuturor actorilor implicați asupra căilor juste de urmat, este necesar un dialog deschis și sistematic cu asociațiile naționale ale ALR; salută eforturile recente de a reuni ALR din Republica Moldova într-o singură asociație națională depolitizată, care să reprezinte comunitățile locale și regionale în relația cu autoritățile centrale; îndeamnă autoritățile Republicii Moldova să examineze posibilitatea acordării ALR a dreptului de inițiativă legislativă;

recomandă sincronizarea eforturilor de reformă a administrației publice centrale cu cele de reformare a ALR, aceasta fiind o ocazie potrivită pentru a decide care competențe rămân în autoritatea guvernului central și care, însoțite de acoperire financiară, pot fi delegate sau, în măsura în care există capacități administrative, transferate ALR;

14. observă că lipsa unui exercițiu sistematic și robust de gestionare autonomă a propriilor finanțe locale duce inevitabil la diminuarea capacității ALR de a își asuma integral responsabilitățile care le revin în gestionarea fondurilor europene, care solicită capacități administrative și de planificare strategică adecvate și fonduri suficiente pentru acoperirea cuantumului contribuției financiare locale; constată că, din perspectiva rolului crescând al programelor care se adresează comunităților locale și regionale din vecinătatea UE, consolidarea autonomiei financiare a autorităților publice locale este o componentă vitală a procesului de identificare a soluțiilor la problemele comune prin intermediul cooperării regionale și transfrontaliere dintre ALR din UE și Republica Moldova;

15. așteaptă cu interes punerea în aplicare a unui sistem transparent, echitabil și credibil al finanțelor publice locale, caracterizat prin: dispariția practicilor rigide și clientelare care susțineau un sistem dezechilibrat de distribuire discreționară a resurselor bugetare către comunitățile locale; eliminarea posibilităților de a influența structura veniturilor acumulate de către alte niveluri administrative; consolidarea independenței procesului bugetar local și asigurarea surselor adecvate de venituri, colectarea de taxe proprii, care va permite gestionarea în mod autonom a propriilor resurse și, implicit, va da posibilitatea dezvoltării unor politici de dezvoltare economică locală; asigurarea cu mijloace financiare corespunzătoare a competențelor delegate de către stat comunităților locale; transformarea procedurilor de egalizare financiară în instrumente veritabile de sprijin al comunităților dezavantajate; alocarea transparentă a resurselor, care să permită o gestiune financiară previzibilă de către toate comunitățile locale; protejarea autonomiei financiare locale de interferența autorităților publice de la alte niveluri;

16. menționează că absența delimitării clare a responsabilităților autorităților publice locale de cele centrale împiedică avansarea procesului de descentralizare și că suprapunerea responsabilităților diferitelor niveluri ale administrației publice are un efect negativ asupra calității serviciilor publice; își exprimă speranța că reformele în acest sens vor asigura proporționalitatea resurselor față de competențele alocate; subliniază că delegarea de competențe către autorități publice locale nu poate avea loc decât în condiții de egalitate a părților, acoperire integrală a costurilor și protecție juridică a autonomiei locale; este de părere că supravegherea administrativă a exercitării responsabilităților delegate autorităților locale de către stat nu trebuie să degenereze în supravegherea autorităților locale de către guvernul central;

Cooperarea transfrontalieră și regională

17. împărtășește opinia că Republica Moldova trebuie să urmărească cu atenție dezbaterile recente privind viitorul politicii europene de dezvoltare spațială, generate de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, care se referă expres la un nou concept de coeziune teritorială. Reprezentând o simbioză a politicilor teritoriale și de coeziune ale UE, se poate anticipa că această politică va căpăta după 2013 implicații concrete pentru țările partenere, respectiv intensificarea cooperării extrateritoriale dintre ALR în cadrul politicii europene de vecinătate.

18. constată cu satisfacție că Republica Moldova a finalizat recent procesul de constituire a cadrului legal și instituțional al dezvoltării regionale, similar celui existent în statele membre ale UE; salută înființarea regiunilor de dezvoltare, unități teritoriale funcționale ce reprezintă cadrul de planificare, evaluare și implementare a politicii de dezvoltare regională, care se încadrează în clasificarea statistică teritorială a UE – NUTS; salută constituirea Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și a Fondului Național pentru Dezvoltare Regională în care se alocă anual 1 % din bugetul de stat (circa 8 milioane EUR pentru 2010); subliniază importanța distribuirii surselor financiare din acest Fond, în baza un mecanism transparent și durabil de finanțare a dezvoltării regionale;

19. așteaptă cu interes să vadă rolul pe care îl vor avea Agențiile de Dezvoltare Regională constituite recent în regiunile de dezvoltare pentru coordonarea eforturilor de dezvoltare la nivel regional și implementarea proiectelor de dezvoltare regională orientate spre obținerea unei creșteri economice durabile la nivel regional; recomandă consolidarea capacităților operaționale ale Consiliilor de Dezvoltare Regională, constituite în baza principiul parității dintre reprezentanții ALR, pe de o parte, și reprezentanții sectorului privat și ai societății civile, pe de altă parte și subliniază importanța implicării depline a ALR în procesul de monitorizare și evaluare a implementării politicii de dezvoltare regională;

20. dată fiind existența în Republica Moldova a unui mecanism și a unui cadru instituțional al dezvoltării regionale, compatibile cu standardele europene, recomandă elaborarea unor programe-pilot de dezvoltare regională, axate prioritar pe interconectarea rețelelor energetice și de transport, inclusiv feroviar, cu cele din UE, necesitățile locale de infrastructură, capital uman și întreprinderi mici și mijlocii, modelate după politica de coeziune a UE; subliniază că este benefic ca aceste proiecte să fie adresate în mod prioritar zonelor defavorizate și regiunilor care au mai mare nevoie de dezvoltare și creștere economică;

21. deoarece instituțiile de dezvoltare regională sunt complet operaționale, recomandă condiționarea sprijinului bugetar în

domeniul dezvoltării rurale care va fi oferit de către UE Republicii Moldova în 2010, prin alocarea unei părți a acestuia în Fondul Național de Dezvoltare Regională;

22. consideră că o sursă importantă pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare regională sunt inițiativele de cooperare transfrontalieră, atât în cadrul instrumentelor politicii europene de vecinătate (Programul de cooperare transfrontalieră Moldova-România-Ucraina 2007-2013, Programul operațional comun în bazinul Mării Negre 2007-2013) cât și în cooperarea în cadrul euroregiunilor la care Republica Moldova este parte: Dunărea de Jos (România-Republica Moldova-Ucraina), Siret-Prut-Nistru (România-Republica Moldova), Prutul de Sus (România-Republica Moldova-Ucraina). Ca măsură de creștere a încrederii recent a fost demarată inițiativa de constituire a euroregiunii Nistru (Republica Moldova-Ucraina), care să includă și autorități locale din stânga Nistrului, teritorii necontrolate de Chișinău. Cu anumite excepții, limitele regiunilor de dezvoltare Centru, Nord și Sud corespund limitelor unităților administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova care fac parte din cele trei euroregiuni. Printre problemele care necesită atenție din perspectiva parteneriatelor transfrontaliere se numără barierele administrative (impozitare, regimul de vize) și capacitățile limitate la nivel local și regional pentru identificarea și dezvoltarea unor proiecte de calitate;

23. este de părere că agenda aglomerată a reformei nivelului local și regional de administrație din perioada imediat următoare trebuie să fie însoțită de un schimb continuu de experiență pentru preluarea celor mai bune practici de la ALR din statele membre ale UE. Trebuie încurajată intensificarea contactelor în scopul transferului de cunoștințe prin forme specifice cooperării dintre ALR: înfrățire instituțională (*twinning*) și de comunități, programe de formare, vizite de studiu, participarea asociațiilor naționale ale ALR din Republica Moldova la ansamblurile de reprezentanți ai comunităților teritoriale din UE, în calitate de membru sau observator. Deja asemenea activități au început recent să fie organizate pe baze ad-hoc, dar este necesară sistematizarea acestora într-un program amplu de consolidare a capacităților instituționale și asimilare a bunelor practici de către ALR. Concomitent, este laudabilă inițiativa de a elabora un acord-cadru de cooperare dintre ALR din Republica Moldova și din statele membre ale UE, bazat pe prevederile noului Acord de asociere;

24. încurajează negocierea și semnarea unui Memorandum de înțelegere între Direcția Generală pentru Politică Regională a Comisiei Europene și autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională din Republica Moldova (Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale) pentru promovarea dialogului privind politica regională și cooperarea regională (în cadrul Parteneriatului estic) și consolidarea capacităților administrative în domeniul dezvoltării regionale la nivel național și regional;

25. încurajează consolidarea capacității instituționale, precum și dezvoltarea unui program de înfrățire instituțională (*twinning*) între Agențiile de Dezvoltare Regională recent create în Republica Moldova și agenții similare din UE, dar și în structuri non-guvernamentale (Asociația Europeană a Agențiilor de Dezvoltare Regională – EURADA) și în cadrul unor asociații

ale autorităților locale și regionale, cum ar fi Congresul autorităților publice locale din Republica Moldova, recent creat. CoR propune examinarea posibilității acordării ALR din Republica Moldova a statutului de observator în unele instituții ale UE care vizează politica regională (Comitetul Regiunilor, Comitetul Economic și Social European).

Bruxelles, 6 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor privind administrația locală și regională din Georgia și dezvoltarea cooperării dintre Georgia și UE

(2011/C 15/10)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră că stabilitatea politică, dezvoltarea economică și o calitate înaltă a vieții pentru cetățenii Georgiei sunt chestiuni de o importanță primordială pentru UE. Cu toate acestea, construirea unor relații mai strânse a devenit o chestiune și mai importantă în contextul programului Sinergia Mării Negre;
- salută semnarea acordului de facilitare a acordării vizelor cu Georgia, ca mesaj al deschiderii UE față de cetățenii georgieni;
- solicită guvernului georgian să își modifice legislația în concordanță cu *Carta europeană a autonomiei locale* și să remanieze arhitectura autorităților de la nivel regional pentru a face din acestea o rampă de dezvoltare. Este importantă, mai ales, definirea juridică a funcțiilor unei regiuni ca unitate teritorială în Georgia și stabilirea competențelor autorităților regionale;
- solicită luarea unor măsuri care să permită participarea dintr-o etapă cât mai timpurie a reprezentanților locali și regionali din Georgia, alături de reprezentanții de la nivel central, la formularea acordurilor, rapoartelor și a planurilor de acțiune elaborate în cadrul relațiilor bilaterale UE-Georgia;
- propune dezvoltarea unei dimensiuni teritoriale autentice în cadrul Parteneriatului estic și, în consecință, solicită statelor membre UE și țărilor partenere ale acestora, inclusiv Georgiei, să încheie un acord multilateral care să permită instituirea unei grupări europene pentru cooperare teritorială (GECT) în regiunea acoperită de Parteneriatul estic, care include și Georgia. O GECT poate contribui la întărirea cooperării și promovarea relațiilor transfrontaliere, a schimbului de bune practici, precum și a contactelor între persoane la nivelul autorităților locale din Georgia și din statele membre UE.

Raportor: dl Jacek PROTAS (PL-PPE), mareșalul voievodatului Varmia-Mazuria

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Provocări strategice în relațiile UE-Georgia

1. confirmă faptul că obiectivul principal al UE este să promoveze o guvernare pașnică, sigură și stabilă, care să poată contribui la dezvoltarea unor bune relații de vecinătate și la stabilitate în regiune, să împărtășească valorile europene și să contureze interoperabilitatea instituțională și juridică în regiunea Caucazului de Sud și în relațiile sale cu UE;

2. confirmă că susținerea reformei democratice, a statului de drept și a guvernării eficiente, atât la nivel național, cât și local reprezintă o prioritate în relațiile UE-Georgia;

3. consideră că stabilitatea politică, dezvoltarea economică și o calitate înaltă a vieții pentru cetățenii Georgiei sunt chestiuni de o importanță primordială pentru UE. Cu toate acestea, construirea unor relații mai strânse a devenit o chestiune și mai importantă după cea mai recentă extindere, care a constat în aderarea României și Bulgariei – ambele având ieșire la aceeași mare ca și Georgia – și, mai ales, în contextul programului Sinergia Mării Negre;

4. salută semnarea acordului de facilitare a acordării vizelor cu Georgia, ca mesaj al deschiderii UE față de cetățenii georgieni;

5. salută includerea Georgiei în politica europeană de vecinătate (PEV), Instrumentul european de vecinătate și parteneriat (IEVP), precum și în Parteneriatul estic, și remarcă faptul că această inițiativă va face posibilă întărirea relațiilor UE-Georgia;

6. subliniază importanța inițiativei Parteneriatului estic din cadrul PEV. Comitetul aprobă obiectivele vizând respectarea principiului statului de drept, al bunei guvernări, al respectării și protecției minorităților, al acceptării regulilor economiei de piață și al dezvoltării durabile;

7. salută invitația adresată de Comisia Europeană Comitetului Regiunilor de a se implica în Parteneriatul estic, mai ales în activitatea din cadrul platformelor tematice „Democrație, bună guvernare și stabilitate” și „Contacte între persoane”;

8. subliniază faptul că PEV a fost creată pentru a contribui la depășirea graniței care separă Europa, prin extinderea treptată a spațiului de democrație, prosperitate și siguranță;

9. solicită UE și Georgiei să valorifice cunoștințele și experiența vastă dobândite de noile state membre UE în perioada acestora de reformă economică și socială, prin intermediul programelor de înfrățire, prin programe de detașare și alte programe de sprijin disponibile;

10. subliniază necesitatea coordonării diferitelor inițiative și programe și asocierii tuturor proiectelor și instrumentelor operaționale pentru evitarea suprapunerilor în cadrul diferitelor forme de activitate ale UE;

11. în lumina alegerilor locale desfășurate în luna mai 2010, salută progresele efectuate în direcția atingerii standardelor internaționale, însă semnaleză necesitatea de a se aborda anumite carențe încă semnificative; astfel, deși în general alegerile au fost organizate într-o manieră transparentă, participativă și profesională și s-au înregistrat progrese importante, care au demonstrat că autoritățile încearcă să soluționeze neajunsurile constatate în trecut, rămân încă motive de preocupare în ceea ce privește mobilizarea votanților, lipsa unor condiții echivalente pentru unii candidați și, uneori, diferențierea neclară dintre activitățile finanțate de stat, cele guvernamentale și cele ale partidelor politice;

Priorități de dezvoltare a administrației locale

12. evidențiază faptul că autoritățile locale și regionale au un rol esențial în punerea în aplicare a obiectivelor PEV în Georgia. Acest rol presupune în primul rând contribuția lor la dezvoltarea locală, la îmbunătățirea relațiilor economice pe plan local, la respectarea drepturilor fundamentale ale omului, la facilitarea mobilității, precum și sprijinirea stabilirii de contacte între diferiți actori;

13. recomandă elaborarea de acorduri, stabilirea unor relații de cooperare directă și schimbul de experiență, precum și mobilitate între autoritățile locale și regionale ale statelor membre și autoritățile locale din Georgia, în vederea schimbului de cunoștințe și a asistenței în domeniul dezvoltării la nivel local și regional;

14. subliniază că întărirea capacității administrației locale din Georgia este o prioritate și consideră că trebuie alocate mai multe resurse pentru îmbunătățirea capacității administrative la nivel local. Aceasta se poate realiza în cadrul Parteneriatului estic, cu ajutorul programelor cuprinzătoare de dezvoltare instituțională, care includ: programe de înfrățire, consultări la nivel înalt, programe de instruire și de schimb de personal, stagii și burse pentru formare profesională. De asemenea, este esențială sprijinirea Georgiei în procesul de construire a unei baze academice în domeniul cercetării privind administrația locală și dezvoltarea regională;

15. recomandă Georgiei să modernizeze standardele administrative ale autorităților locale și să dezvolte capacitatea administrativă a acestora utilizând asistența practică din partea UE. Acest lucru se poate realiza prin consolidarea și aprofundarea dialogului politic, prin contacte între persoane, prin instrumente de înfrățire, precum și prin schimb de bune practici între UE și partenerii din Georgia implicați în punerea în practică a reformelor politice și sociale;

16. solicită guvernului georgian să își modifice legislația în concordanță cu *Carta europeană a autonomiei locale* și să remanieze arhitectura autorităților de la nivel regional pentru a face din acestea o rampă de dezvoltare. Este importantă, mai ales, definirea juridică a funcțiilor unei regiuni ca unitate teritorială în Georgia și stabilirea competențelor autorităților regionale;

17. salută faptul că autoritățile din Georgia au înregistrat multe succese în decursul celor patru ani de existență a noii forme de administrație locală. Au fost posibile elaborarea unei metode de finanțare a autorităților locale mai eficientă și mai transparentă, continuarea reconstrucției infrastructurii locale și promovarea unor comunități locale mai active. În ciuda acestor succese, rămân multe de făcut;

18. solicită autorităților georgiene să analizeze posibilitatea introducerii unui nivel de administrare locală mai apropiat de cetățean – în viitor sau pe măsură ce administrația locală se consolidează în Georgia – sau să crească numărul autorităților locale. Comitetul consideră că acțiunea administrației locale la un nivel cât mai apropiat de cetățean poate asigura soluționarea mai eficientă și mai rapidă a problemelor de pe plan local, o implicare crescută a actorilor de la nivel local, precum și promovarea unui sentiment sporit de angajare față de proiectele comune. De asemenea, încurajează luarea în considerare a ideii de a înființa o administrație la nivel regional;

19. salută faptul că noile măsuri legislative care au intrat în vigoare după alegerile locale din 2010 au crescut importanța consiliilor ca organe locale de reprezentare constituite în urma alegerilor, în raport cu cea a primarilor;

20. încurajează autoritățile georgiene să îmbunătățească mecanismul de transfer al fondurilor către autoritățile locale și pentru nevoile de dezvoltare a țării la nivel regional. Solicită Ministerului Dezvoltării Regionale să își asume un rol mai important în cadrul acestui mecanism și să limiteze competențele exclusive ale Ministerului de Finanțe în acest domeniu, întrucât acesta nu poate ține seama de nevoile regiunilor; solicită, de asemenea, înființarea unui departament specializat în acest domeniu;

21. constată necesitatea de a descentraliza finanțarea în Georgia. Veniturile celor mai multe autorități locale sunt dependente în proporție de 90 % de finanțarea de la bugetul de stat;

22. solicită autorităților georgiene să modifice codul electoral pentru a permite participarea candidaților independenți la

alegerile locale. Aceasta va reduce politizarea autorităților locale din Georgia și va permite pătrunderea liderilor locali în sistem;

23. solicită autorităților georgiene să pună la punct mecanisme care să permită reprezentanților din administrația locală să se implice mai mult în formularea și în punerea în aplicare a strategiei de dezvoltare regională și a altor documente elaborate la nivel național cu privire la dezvoltarea autorităților locale individuale;

24. solicită luarea unor măsuri care să permită participarea dintr-o etapă cât mai timpurie a reprezentanților locali și regionali din Georgia, alături de reprezentanții de la nivel central, la formularea acordurilor, rapoartelor și a planurilor de acțiune elaborate în cadrul relațiilor bilaterale UE-Georgia, cu precădere ca parte a PEV, și la pregătirea și punerea în aplicare a Programului indicativ național (PIN);

25. solicită guvernului din Georgia să creeze mecanisme de dialog și consultare cu autoritățile locale, partenerii sociali și societatea civilă, implicându-i pe aceștia în procedurile de cooperare cu UE;

26. recomandă implicarea autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a proiectelor în cele patru domenii-cheie stabilite în Documentul strategic privind cooperarea transfrontalieră 2007-2013:

— dezvoltarea economică și socială;

— protecția mediului, sănătatea și lupta împotriva criminalității organizate;

— chestiuni de mobilitate frontalieră;

— contactele între persoane.

încurajează acțiunile desfășurate prin intermediul proiectelor de mici dimensiuni, în cadrul cărora să se acorde prioritate proiectelor vizând creșterea în ansamblu a calității vieții;

27. subliniază rolul ONG-urilor locale și al mass-mediei locale, care acționează ca supraveghetori și controlori, monitorizând funcționarea corespunzătoare a autorităților locale, transparența și rezultatele activității lor. Mass-media și ONG-urile joacă un rol de o importanță maximă în analizarea problemelor specifice ale autorităților și comunităților locale și în dezbaterile și punerea în practică a posibilelor soluții;

28. solicită instituțiilor europene să acorde un sprijin mai mare ONG-urilor de la nivel local și mass-mediei locale din Georgia;

Priorități pentru dezvoltarea regională

29. își exprimă satisfacția să constate recunoașterea de către Comisia Europeană a dezvoltării regionale și a sprijinului pentru sectorul agricol ca domenii importante în care să continue să se acorde sau chiar să crească asistența pentru Georgia, ca parte a PIN pentru perioada 2007-2013;

30. salută înființarea în Georgia, în 2009, a Ministerului Dezvoltării Regionale și Infrastructurii, care a devenit un partener-cheie pentru UE;

31. salută faptul că autoritățile din Georgia au făcut din dezvoltarea regională una dintre prioritățile lor politice, cu scopul de a accelera dezvoltarea economică a țării. Comitetul apreciază eforturile și succesele înregistrate de Georgia în acest domeniu. Atrage, însă, în același timp atenția că mai sunt multe de făcut, în special în ceea ce privește dezvoltarea unei abordări de jos în sus;

32. solicită autorităților georgiene să continue programul „Georgia fără sărăcie” lansat înainte de conflictul din 2008 și să dezvolte în continuare sistemul de asigurări de sănătate în sprijinul celor care au cea mai multă nevoie de el. Sărăcia rămâne o problemă majoră în Georgia, care trebuie abordată cu ajutorul asistenței UE;

33. încurajează autoritățile din Georgia să utilizeze asistența acordată de UE pentru lansarea unei acțiuni ferme de combatere a șomajului, care rămâne o problemă importantă, mai ales în zonele rurale. De asemenea, Comitetul solicită crearea unor instituții însărcinate cu monitorizarea și combaterea șomajului. Este vital să se rezolve problema prăpastiei care există între nivelul de educație și competențele oamenilor și nevoile reale de pe piața forței de muncă;

34. atrage atenția asupra necesității unor reforme suplimentare în sectorul agricol al Georgiei, precum și a necesității dezvoltării acestui sector. Solicită autorităților georgiene să stabilească detaliile finale ale strategiei de dezvoltare durabilă a țării, să adopte documentul și să crească investițiile publice, încurajând totodată investițiile private în sectorul agricol. Este un aspect vital întrucât în zonele rurale se află cea mai mare parte a cetățenilor georgieni care trăiesc sub pragul de sărăcie;

35. apreciază eforturile Georgiei de a îmbunătăți calitatea studiilor statistice și de a adopta o nouă lege în domeniul statisticii, care reglementează înființarea unei agenții în domeniu. Solicită instituțiilor UE și statelor membre să acorde asistență pentru punerea în aplicare a acestei legislații;

36. solicită instituțiilor UE și statelor membre să acorde asistență Georgiei în pregătirea și desfășurarea cercetărilor statistice, precum și în compilarea rezultatelor acestei activități. În lipsa unor date detaliate specializate de la nivel regional, nu poate exista o politică regională eficientă și nici dezvoltare regională;

37. solicită sprijinul UE pentru elaborarea unui plan de amenajare a teritoriului pentru Georgia;

38. constată importanța covârșitoare a protecției mediului în Georgia. Resursele naturale – apa, pădurile, zonele costiere, munții, aerul ș.a. – sunt extrem de importante pentru economia țării. Comitetul recomandă Georgiei să continue activitatea de pregătire a unei strategii cu privire la mediul natural și a unui cod privind protecția mediului. Solicită dezvoltarea unei politici de protecție a mediului și de dezvoltare durabilă în Georgia, cu ajutorul activ al UE;

39. constată necesitatea de a sprijini inovarea în sectorul științific și în economia Georgiei. Solicită instituțiilor europene să acorde atenție acestei chestiuni;

40. încurajează autoritățile georgiene să adopte o politică fermă cu privire la dezvoltarea economică pe plan local și la dezvoltarea IMM-urilor la nivel regional. Investițiile în infrastructura locală și în împrumuturi cu rate mici ale dobânzii ar putea contribui la acest proces;

Cooperarea regională

41. constată că cooperarea regională și cea transfrontalieră reprezintă o parte importantă a procesului de soluționare a problemelor comune, cum ar fi cele în domeniul gospodăririi apelor, al luptei împotriva criminalității organizate, al transporturilor, al investițiilor străine, al energiei, al protecției mediului și schimbărilor climatice;

42. încurajează autoritățile locale din Georgia să ia măsuri pentru promovarea cooperării dintre regiunile din Georgia și pentru promovarea implicării acestora în rețele de cooperare internaționale. În consecință, încurajează guvernul central să reglementeze chestiunea împărțirii teritoriale a țării, a definirii unei regiuni și a competențelor autorităților regionale;

43. salută lansarea inițiativei privind gestionarea integrată a frontierelor în Caucazul de Sud, precum și noul comitet de conducere al Centrului Regional pentru Mediu pentru Caucaz (*Regional Environmental Center*); încurajează continuarea Programului antidrog pentru Caucazul de Sud. Toate aceste inițiative reprezintă mijloace foarte importante de promovare a cooperării regionale și a stabilității în Caucazul de Sud;

44. propune dezvoltarea unei dimensiuni teritoriale autentice în cadrul Parteneriatului estic și, în consecință, solicită statelor membre UE și țărilor partenere ale acestora, inclusiv Georgia, să încheie un acord multilateral care să permită instituirea unei grupări europene pentru cooperare teritorială (GECT) în regiunea acoperită de Parteneriatul estic, care include și Georgia. O GECT poate contribui la întărirea cooperării și promovarea relațiilor transfrontaliere, a schimbului de bune practici, precum și a contactelor între persoane la nivelul autorităților locale și regionale din Georgia și din statele membre UE;

45. în acord cu recomandările Comisiei Europene, va lua inițiative ferme în vederea dezvoltării unui mecanism pentru un dialog periodic și o mai strânsă cooperare între autoritățile locale și regionale (ALR) ale statelor membre și țările Parteneriatului estic, în special prin organizarea unei conferințe anuale cu participarea UE și a ALR din țările Parteneriatului estic;

46. susține solicitarea Comisiei Europene vizând o cooperare multilaterală mai strânsă, pe baza Dimensiunii Nordice și a Sinergiei Mării Negre. Solicită coordonarea, în cadrul PEV, a inițiativelor multilaterale cum ar fi Sinergia Mării Negre și Parteneriatul estic, în vederea dezvoltării relațiilor bilaterale UE-Georgia;

Situația specifică a regiunilor în care locuiesc minorități naționale

47. salută adoptarea de către autoritățile din Georgia a unei strategii de integrare națională, al cărei scop este, printre altele, îmbunătățirea infrastructurii în regiunile în care locuiesc minorități naționale. În ciuda acestor eforturi, constată că drepturile minorităților naționale și integrarea lor continuă să constituie un motiv de îngrijorare;

48. salută eforturile autorităților georgiene în vederea îmbunătățirii cunoașterii limbii naționale în rândul membrilor grupurilor de minorități și a traducerii manualelor școlare utilizate în programa școlară oficială din Georgia în limbile minorităților naționale. Aceasta reprezintă un pas important către standardizarea învățământului pe teritoriul întregii țări. Deoarece absența competențelor lingvistice în rândul membrilor grupurilor de minorități continuă să constituie o problemă majoră, este nevoie de eforturi crescute și continue în acest domeniu;

49. încurajează instituțiile UE să acorde o atenție specială cazurilor de discriminare pe motive etnice sau religioase din Georgia și să acorde toată asistența necesară (tehnică, de specialitate și financiară) pentru a identifica soluțiile juridice și instituționale care să promoveze respectarea drepturilor minorităților și integrarea lor în societate și ca cetățeni;

50. încurajează instituțiile UE și alte organizații internaționale care au responsabilități în chestiuni legate de Georgia să promoveze informarea educativă, care să-i sensibilizeze pe membrii minorităților naționale și religioase din Georgia cu privire la aspectele juridice, politice și publice ale calității de cetățean;

51. solicită autorităților naționale georgiene să conceapă mecanisme adecvate pentru prevenirea excluderii membrilor grupurilor minorităților din viața publică, politică și socială a țării;

52. încurajează autoritățile georgiene să schițeze o politică care să facă posibilă identificarea problemelor reale cu care se confruntă minoritățile și rezolvarea promptă și eficientă a acestora cu implicarea activă a tuturor părților interesate. Acestea ar trebui să includă în primul rând reprezentanți ai guvernului central, ai autorităților locale și ai grupurilor de minorități, precum și ai organizațiilor societății civile, ai sectorului privat, ai comunităților locale și ai organizațiilor internaționale;

53. subliniază că sentimentul de responsabilitate comună și acțiunea coordonată a guvernului, a autorităților locale și a ONG-urilor în ceea ce privește minoritățile naționale și regionale din Georgia sunt de o importanță esențială;

Situația specifică a regiunilor afectate de conflict

54. salută implicarea UE în încetarea războiului din august 2008 dintre Rusia și Georgia și în gestionarea efectelor acestuia, precum și lansarea unei misiuni UE de monitorizare în Georgia (EUMM) și furnizarea de asistență postbelică în această țară;

55. apreciază și subliniază importanța participării active a UE, alături de ONU și de OSCE, în negocierile de la Geneva lansate în 2008, ca forum de dialog și platformă pentru procesul de soluționare a conflictului;

56. salută cooperarea susținută dintre NATO și Georgia în materie de reforme democratice, instituționale și de apărare, destinate pregătirii Georgiei în scopul accederii în Alianță și al menținerii stabilității în regiune;

57. subliniază că UE continuă să recunoască integritatea teritorială a Georgiei și inviolabilitatea frontierelor sale și susține ferm soluționarea pe cale pașnică a conflictelor;

58. recomandă ca atât EUMM, cât și Reprezentantul Special al UE pentru Caucazul de Sud să continue să monitorizeze îndeaproape evoluția evenimentelor în regiunile afectate de conflict;

59. solicită Rusiei să respecte condițiile acordului de încetare a conflictului din august 2008, al cărui semnatar este, să își retragă forțele militare pe pozițiile deținute înainte de începerea ostilităților și să pună capăt blocării accesului EUMM în teritoriile Abhaziei și Osetiei de Sud;

60. salută adoptarea și punerea în aplicare de către autoritățile din Georgia a unei strategii naționale pentru persoanele strămutate în interiorul țării pentru perioada 2009-2012, care se referă la toate persoanele strămutate în interiorul țării (PSI);

61. salută evoluția pozitivă care a urmat documentului intitulat „Strategie de stat privind teritoriile ocupate: angajare prin cooperare”, adoptat de Guvernul Georgiei în ianuarie 2010, precum și intenția acestuia de a modifica *Legea privind teritoriile ocupate*, cu privire la care Consiliul Europei a exprimat rezerve serioase;

62. susține cu tărie asistența continuă pentru regiunile afectate de conflictul recent. Consideră că ar trebui alocate resurse suplimentare, în special pentru asistența refugiaților și a persoanelor strămutate în interiorul țării, pentru reconstrucția locuințelor și a infrastructurii, pentru sprijinirea dialogului între comunitățile locale și pentru măsuri de consolidare a încrederii;

Observații finale

63. subliniază că au trecut doar șase ani de la „Revoluția trandafirilor”, care a declanșat o perioadă de transformări și reforme în Georgia, timp în care țara s-a confruntat atât cu conflicte, cât și cu efectele crizei economice mondiale. În ciuda acestei perioade scurte și a dificultăților întâlnite pe parcurs, Georgia a reușit să realizeze progrese importante pe drumul către democrație, dezvoltare și economia de piață;

64. atrage atenția asupra importanței enorme a sprijinului UE pentru administrația locală din Georgia, care este situată într-o regiune instabilă din punct de vedere politic, predispusă la schimbări de guvern frecvente și care a fost martora a peste 10 situații de conflict armat sau latent de la căderea Uniunii Sovietice și până în prezent. Georgia este situată într-o regiune cu o mare diversitate etnică, lingvistică, religioasă și istorică, până acum fără o tradiție democratică similară modelului european. Din acest motiv, investițiile în dezvoltarea regională și măsurile pentru consolidarea administrației locale din Georgia au o importanță fundamentală, atât sub aspectul calității vieții oamenilor, cât și pentru procesul de democratizare din Georgia. Sprijinul UE poate, de asemenea, contribui la promovarea valorilor europene și la creșterea încrederii cetățenilor georgieni în UE;

65. constată că dezvoltarea politică și economică a Georgiei prezintă o importanță primordială pentru Uniunea Europeană. Aceasta este situată în vecinătatea imediată a UE, într-o regiune importantă din punct de vedere strategic datorită căilor de aprovizionare cu energie situate pe teritoriul său și apropierii de regiuni instabile din punct de vedere politic. Susținerea Georgiei în eforturile sale de a se apropia de UE ar trebui să constituie una dintre prioritățile UE.

Bruxelles, 6 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Prețul abonamentelor în 2011
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 100 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, versiunea tipărită + DVD, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	770 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, DVD, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	400 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), DVD, ediție săptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	300 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informații).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur DVD multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un aviz către cititorii inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

